

Spolufinancováno
Evropskou unií

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb

2025 – 2030

Obsah

Úvod	3
1. Zadání a Záměr plánovacího období	4
2. Zjištění současného stavu v oblasti sociálních služeb na území města (ORP)	6
<i>Vývoj počtu obyvatel a pohyb obyvatelstva</i>	6
<i>Věková struktura</i>	9
<i>Struktura obyvatelstva podle rodinného stavu</i>	14
<i>Vzdělanostní struktura</i>	15
<i>Predikce vývoje obyvatelstva</i>	16
<i>Příspěvek na péči a další dávky</i>	18
3. Kapacity sociálních služeb poskytovaných na území SO ORP Náchod	32
4. Prognóza referenčních kapacit sociálních služeb poskytovaných na území SO ORP Náchod	34
5. Financování sociálních služeb	35
<i>Náklady a výnosy sociálních služeb poskytovaných na území</i>	35
<i>Analýza financování sociálních služeb z rozpočtů obcí z území ORP Náchod</i>	40
<i>Analýza předpokládaných nákladů sociálních služeb</i>	42
<i>Analýza vybraných dotačních řízení</i>	44
<i>Závěry a doporučení ve vztahu k financování z prostředků obcí SO ORP Náchod</i>	49
<i>Financování sociálních služeb v KHK a v Náchodě</i>	50
6. Organizační struktura plánování sociálních služeb	53
7. Potřeby zainteresovaných stran – místa k rozvoji, SWOT analýza	59
8. Závěrečné shrnutí – strategické směřování v oblasti rozvoje sociálních služeb na území města (SO ORP) Náchod	67
9. Řízení a monitoring procesu plánování a naplňování SPRSS/AP včetně aktualizace	69
Použité zkratky	70
Seznam obrázků	72
Seznam tabulek	74
Přílohy	75
Zdroje	76

Úvod

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (dále jen Plán) je zpracováván na období 5 let, jeho cílem je analyzovat potřeby osob ohrožených sociálním vyloučením na území města a navrhnout opatření k jejich řešení, tzn. zamezení sociálního vylučování těchto osob. Dále také řešení již existujících nepříznivých sociálních situací a řešení s tím spojeného dopadu sociálního vyloučení.

Plán je zpracováván ve spolupráci s obcemi, zástupci poskytovatelů a se zástupci osob, kterým jsou poskytovány sociální služby. Střednědobý plán je zpracován dle parametrů uvedených v ustanovení § 39a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, metodických doporučení MPSV a především ve spolupráci s metodickými konzultanty Ing. Janem Vojtkem a týmem jeho spolupracovníků: Bc. Ladislavem Markem, Mgr. Nelou Hruškovou, PhDr. Tomášem Soukupem, Ph.D. (podrobněji viz PŘÍLOHA I, II, III).

Plán obsahuje strategické cíle vztahující se k zajištění sítě sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách a strategické cíle vztahující se k aktivitám na síť sociálních služeb navazujících, spolupracujících nebo ji doplňujících.

Zaměření cílů vychází z analytických podkladů z metodické podpory a souvisejících výstupů, jednání pracovních skupin, Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb na období 2018 až 2026, Střednědobého plánu sociálních služeb Královéhradeckého kraje 2024 – 2026 a vlastním šetřením z Krajského informačního systému - sítě sociálních služeb Hradec Králové (KISSoS).

Střednědobý plán dále nevymezuje případná konkrétnější opatření, ta jsou každý rok vypracována, a aktualizována v Akčním plánu., včetně popisu opatření do aktivit, způsobu realizace, realizujícího subjektu, časového rámce a finančního zabezpečení. Akční plán je schvalován Radou města Náchoda nejpozději vždy v prvním čtvrtletí realizačního roku, ideálně však vždy na podzim roku předcházejícího.

Součástí Střednědobého plánu sociálních služeb je Síť sociálních služeb dostupných pro občany města Náchoda. Síť sociálních služeb obsahuje přehled kapacit sociálních služeb, druhů, cílových skupin a přehled poskytovatelů sociálních služeb, kteří tyto služby pro občany města zajišťují.

Vyhodnocení naplňování Střednědobého plánu probíhá průběžně formou samostatného dokumentu.

Východiskem pro tvorbu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb bylo Zadání a Záměr, které byly projednány s členy pracovních skupin a sociální komise.

Poděkování za spolupráci

Děkujeme všem, kteří se podíleli na tvorbě Střednědobého plánu, připomínkování, sběru dat a v neposlední řadě na metodickém vedení při jeho zpracování.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb 2025 – 2030 byl schválen Zastupitelstvem města Náchoda dne 14. 4. 2025, usnesení II. i).

1. Zadání a Záměr plánovacího období

Východiskem pro tvorbu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb je Zadání a Záměr, které byly projednány s členy pracovních skupin a sociální komise. Viz příloha I a II.

Zadání¹ pro střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb na období 2021 – 2023

Zadávací listina procesu střednědobého plánování², naplňování a vyhodnocování rozvoje sociálních služeb.

Ohniska pozornosti v rámci naplnění účelu procesu jsou především činnosti zaměřené na:

- Zajištění dostupnosti sociálních služeb a služeb návazných dle zjištěných potřeb zainteresovaných skupin v území a jejich efektivní nastavení ve vztahu k dostupnosti (cílových skupin, časové, místní, finanční) a vynaložení finančních prostředků potřebných k jejich realizaci.
- Spolupodílení se na zjištění oprávněných potřeb osob a následné realizaci podpory a pomoci osobám v území, formou zajištění dostupných sociálních služeb a výkonu sociální práce, zaměřených na individuální a cílené řešení jejich nepříznivých sociálních situací, sociálního začlenění osob a prevenci jejich sociálního vyloučení.
- Zajištěním dostupnosti poskytování sociálních služeb ve vymezeném území, v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Královéhradeckého kraje, se myslí dosažení takové míry dostupnosti služeb (podpory a pomoci) v území, které lze realizovat pomocí dostupných zdrojů a efektivně, tzn. vyvážení parametrů potřebnosti, dostupnosti, požadované kvality a nákladů.

Ohniska pozornosti v rámci naplnění účelu procesu jsou především činnosti zaměřené na:

- a) zjištění potřeb poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob v území,
- b) zajištění dostupnosti informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb v území,
- c) spolupráce s dalšími obcemi, krajem a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,
- d) zpracování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby,
- e) spolupráce s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje; za tím účelem sdělovat kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích,
- f) spolupráce s krajem při určování sítě sociálních služeb na území kraje; za tím účelem sdělovat kraji informace o kapacitě sociálních služeb, které jsou potřebné pro zajištění potřeb osob na území obce a spoluvytváří podmínky pro zajištění potřeb těchto osob.

¹ Srov.: Aktualizovaná metodická doporučení pro oblast plánování sociálních služeb, MPSV 2020;
https://www.mpsv.cz/documents/20142/225517/K3_Metodická_doporučení_v2.pdf/d812783a-e5cb-1dbb-daf8-6975b13af8b3

² Střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb (SPRSS)

Cíle procesu:

1. Zjišťování aktuálních oprávněných potřeb osob v území.
2. Na základě zjištěných potřeb se spolupodílet na zajištění dostupné a kvalitní sociální služby pro občany území, které jim poskytnou podporu, pomoc a péči při řešení jejich nepříznivé sociální situace.
3. Podpořit pokračování realizace cílů přetrvávajících z minulého již schváleného střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, zejména:

- ✓ zřízení denního centra pro seniory,
- ✓ zřízení odlehčovací služby pro osoby s Alzheimerovou demencí (či rozšíření a inovace stávajících služeb – dle budoucího znění plánované novely zákona o sociálních službách),

4. V rozsahu zjištěných oprávněných potřeb zajistit a podpořit možnosti řešení nepříznivých sociálních situací dětí a mládeže vhodnou a efektivní formou (rozvoj služeb a zajištění materiálně technického zázemí či jeho rozšíření).

5. Propojit kvalitní terénní práci a odborné sociální poradenství se službami sociálního bydlení

(vytvoření provázaného a efektivního systému sociálního bydlení, který postupně povede k co nejmenší závislosti potřebných osob na systému péče pobytových sociálních služeb či hospitalizacím ve zdravotnických zařízeních).

6. Podpořit vzájemnou spolupráci sociálních služeb i služeb návazných při řešení různých nepříznivých sociálních situací občanů v území.

7. Podpora budování či rekonstrukce nových objektů k inovaci zázemí stávajících sociálních služeb či vzniku nových služeb (především pobytových v ORP Náchod).

8. Podpora materiálně technického a technologického rozvoje sociálních služeb.

9. Podpora vyhledávání možností vzdělávání v oblasti psychologických výcviků a rozvoje v této oblasti na úrovni navyšování odborníků v území v celém spektru poskytovaných sociálních, sociálně zdravotních služeb i služeb zahrnující oblast školství.

Zadání viz příloha I.

Záměr³ pro střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb na období 2025 – 2030

Záměr viz příloha II.

³ Srov.: Aktualizovaná metodická doporučení pro oblast plánování sociálních služeb, MPSV 2020;
https://www.mpsv.cz/documents/20142/225517/K3_Metodická_doporučení_v2.pdf/d812783a-e5cb-1dbb-daf8-6975b13af8b3

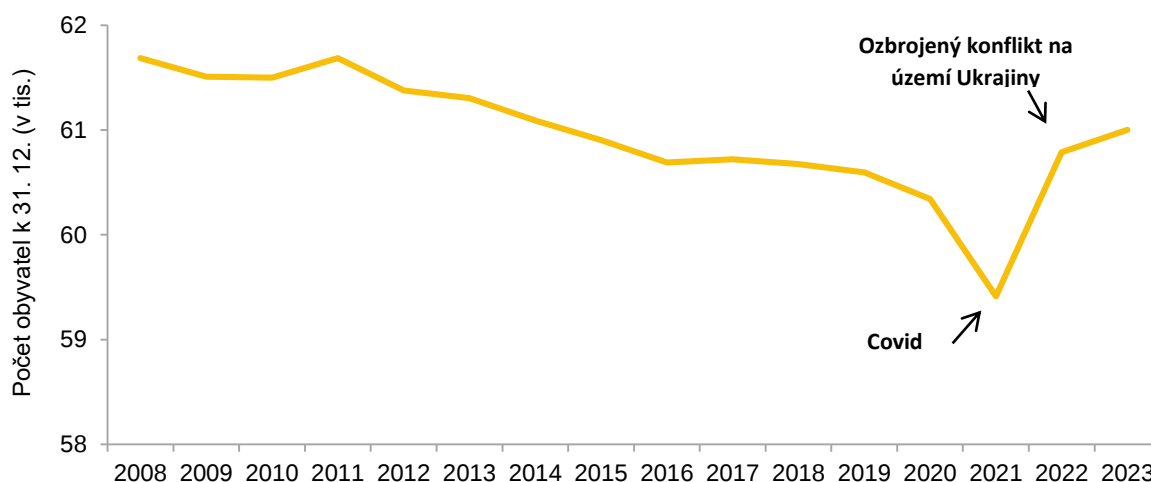
2. Zjištění současného stavu v oblasti sociálních služeb na území města (ORP) Vývoj počtu obyvatel a pohyb obyvatelstva

V posledních více než 15 letech SO ORP Náchod víceméně každoročně početně klesá (v řádu stovek obyvatel ročně), výjimku představují poslední dva roky sledovaného období – r. 2022 výrazný nárůst o téměř 1,4 tisíc obyvatel, v následujícím roce následován již výrazně mírnějším zvýšením (213 obyvatel). O nárůst v roce 2022 se zasloužilo čistě zahraniční stěhování – lze ho přičíst na vrub ozbrojenému konfliktu na území Ukrajiny, který způsobil příliv uprchlíků do Česka. Výraznější pokles v r. 2021 byl zapříčiněn koronavirovou pandemií, která způsobila nepříznivou přirozenou měnu obyvatelstva (více lidí zemřelo, než se narodilo).

K 31. 12. 2023 čítala populace SO ORP Náchod 61 001 obyvatel. V tomto území ubylo od konce roku 2008 do konce roku 2023 celkem 686 obyvatel (-1,1 %). Za poklesem populace stál úbytek přirozenou měnou (trvalý úbytek od r. 2012), ta měla v úhrnu za období let 2008–2023 celkovou bilanci zápornou (-1273). Celkový úbytek obyvatel byl v SO ORP Náchod zaznamenáván každoročně od r. 2009 do roku 2021 (vyjma r. 2017), poslední dva roky sledovaného období jsou v kladných číslech.

Od r. 2012 evidován
**trvalý úbytek
přirozenou
měnou,**
v l. 2008–2021
**celkový úbytek
obyvatel.**

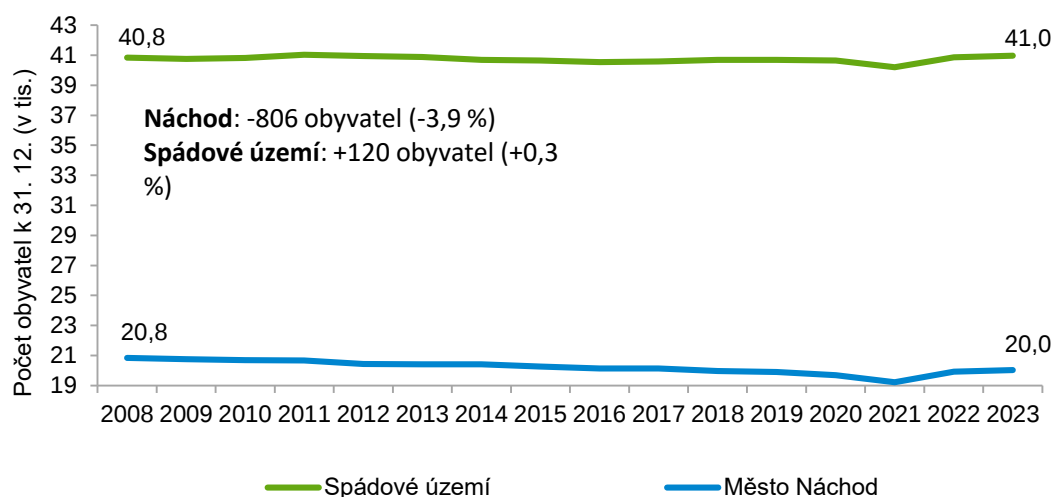
Obrázek 1 Počet obyvatel v SO ORP Náchod, 2008–2023 (k 31. 12.)

Zdroj: VDB ČSÚ 2024

Podíváme-li se na početní vývoj populace z hlediska rozdělení území ORP na město Náchod a ostatní obce spadající pod ORP (dále jen „spádové území“), pak vidíme, že spádové území početně převyšuje samotné město, a to více než dvojnásobně. Celkově populace ve spádovém území narostla ve sledovaném období o 120 obyvatel (+0,3 %) na necelých 41 tis. ke konci roku 2023, populace města Náchod se zmenšila o 806 obyvatel (-3,9 %) z počátečních 20,8 tis. osob na koncových 20 tis. (k 31. 12. 2023).

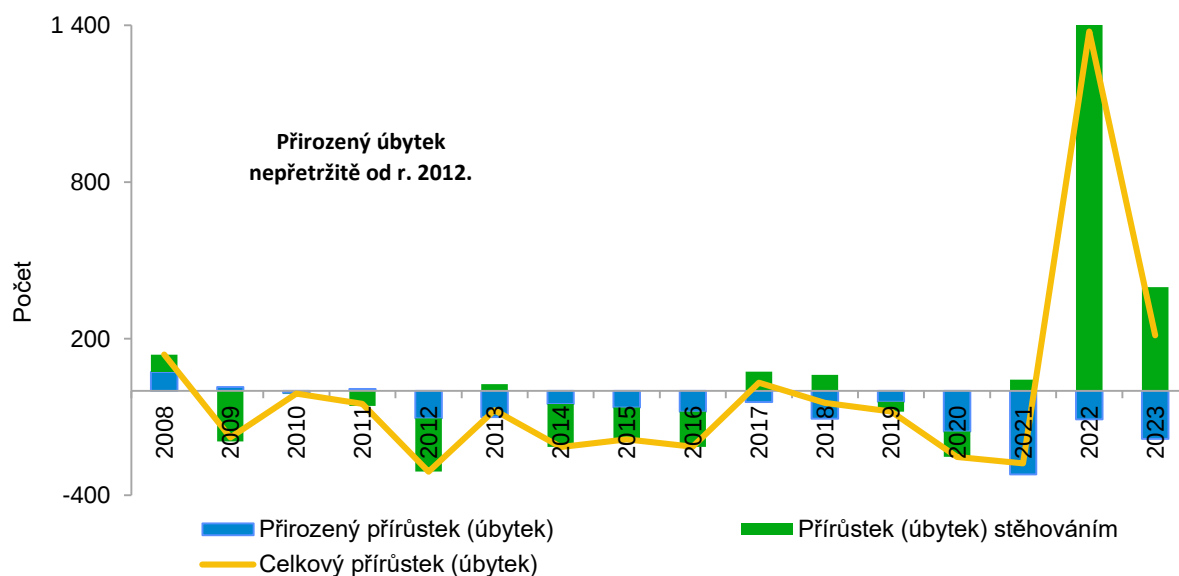
Obrázek 2 Počet obyvatel ve městě Náchod a spádovém území, 2008–2023 (k 31. 12.)

Zdroj: VDB ČSÚ 2024

Počet obyvatel SO ORP Náchod v průběhu sledovaného období poklesl. Přírůstek v letech 2022 a 2023 byl vytvořen pouze kladným saldem migrace⁴, neboť přirozenou měnou obyvatel ubylo (průměrně 147 osob v těchto dvou letech). Přírůstek migrací se v letech 2014–2016 výrazněji záporný, od r. 2021 je v kladných hodnotách. Bilance přirozené měny byla dvanáctým rokem v řadě záporná. Pouze v letech 2008, 2009 a 2011 byl evidován přirozený přírůstek. Správní obvod ve sledovaném období ztratil 1273 obyvatel přirozenou měnou a získal 1142 migrací.

Obrázek 3 Pohyb obyvatelstva v SO ORP Náchod, 2008–2023

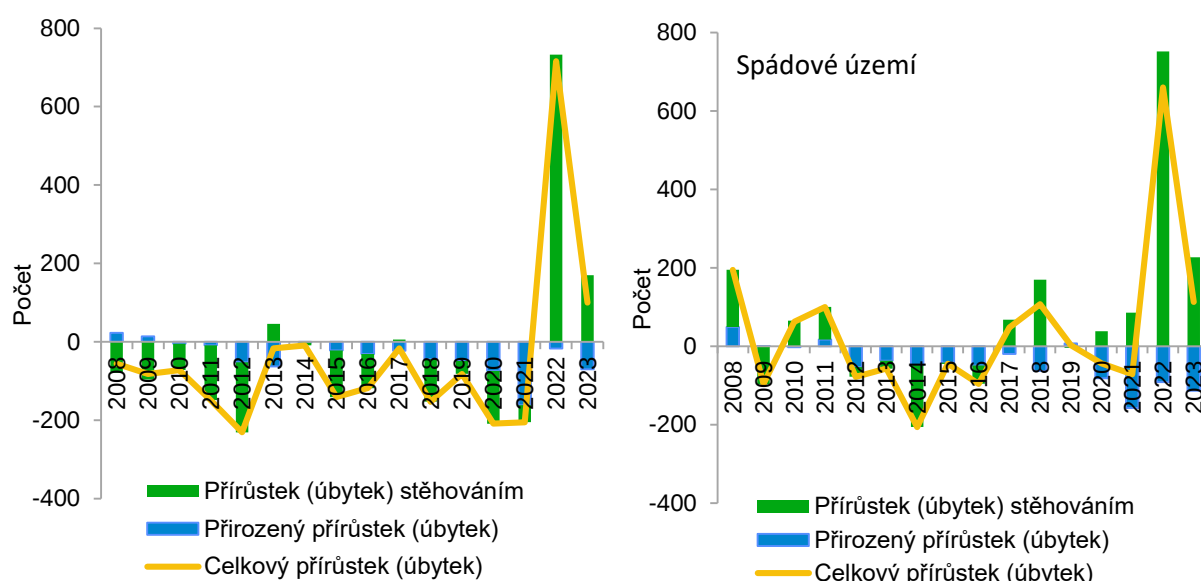

Zdroj: VDB ČSÚ 2024

⁴ Výraznější nárůst migračního přírůstku nastal v r. 2022 – za jeho příčinu lze označit ozbrojený konflikt na území Ukrajiny a s ním spojený příliv osob, kterým byla udělena dočasná ochrana, do Česka.

Porovnáme-li jednotlivé faktory přírůstku obyvatel z hlediska rozdělení území ORP na město Náchod a spádové území, nejsou patrné výraznější rozdíly. Na úbytku počtu obyvatel v SO ORP mělo dominantní podíl město, které je vyjma posledních dvou let (2022–2023) trvale v celkovém úbytku. Ve městě nabýval ve většině let sledovaného období přirozený přírůstek záporných hodnot (celkový úbytek 586 obyvatel), stejně tak i migrační přírůstek, který byl kladný pouze v r. 2017 a letech 2022 a 2023. V případě spádového území taktéž převládá víceméně po celé sledované období záporný charakter přirozené měny (-687 obyvatel). V případě úbytku stěhováním je jeho výraznějším nositelem samotné město Náchod (-139 obyvatel), oproti tomu ostatním obce spádového území ORP zlepšují bilanci úbytku migrací (+1281 osob). Celkově se však migrační přírůstek pohyboval víceméně trvale v záporných číslech u města Náchod a u spádového území polovinu let sledovaného období. Situaci změnila zejména poslední dva roky, kdy se migrační přírůstky dostaly do kladných hodnot.

Obrazek 4 Přírůstek obyvatel, město Náchod a spádové území, 2008 a 2023

Zdroj: VBD ČSÚ 2024, vlastní výpočty

Dle statistik Ministerstva vnitra (2024) je v obci Náchod evidováno téměř 2 tis. cizinců⁵ a v okrese Náchod téměř 6,2 tisíc. Podíl občanů třetích zemí na celkovém počtu cizinců činí v obci Náchod téměř 88 % (tj. 1,7 tis. cizinců). Z hlediska pohlaví mírně převažují ženy (52 %). Přechodný pobyt má 68 % cizinců, zbývající cizinci mají trvalý pobyt.

Osob, kterým bylo uděleno pobytové oprávnění v souvislosti s válkou na Ukrajině, bylo k 7. 10. 2024 v obci Náchod evidováno 929, v okrese Náchod téměř 3 tis. osob.

K 1. 7. 2024 bylo v obci Náchod evidováno

1 966 cizinců,
v ORP Náchod
6 164 cizinců.

Počet osob s uděleným pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině činil k 7. 10. 2024 v obci Náchod

929 osob,
v okrese Náchod
2991 osob.

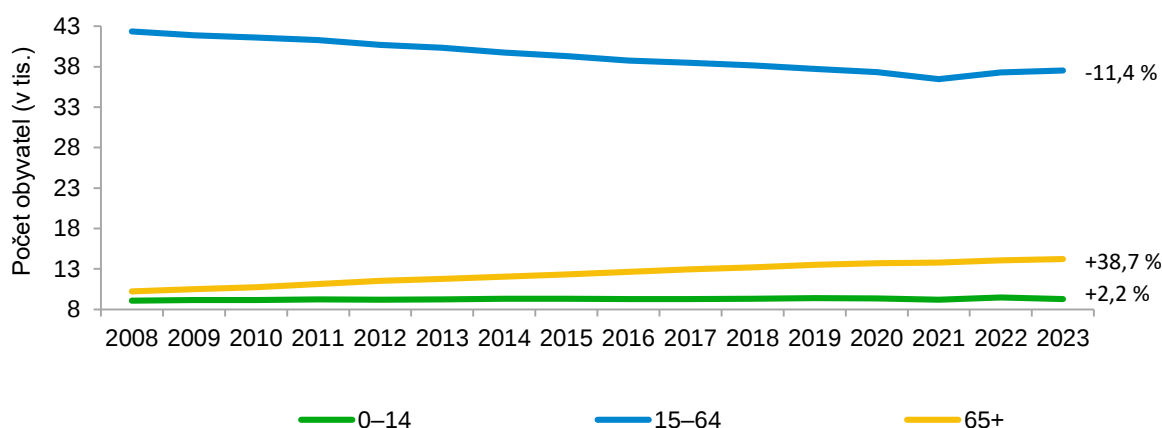
⁵ Jedná se o počty cizinců s platným pobytem na území, dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Jedná se pouze o osoby s pobytem delším 90 dní.

Věková struktura

Absolutní a relativní zastoupení hlavních věkových skupin se v SO ORP Náchod vyvíjelo následovně. Ve sledovaném období se zvýšil početní stav osob v dětské i seniorské skupině (reprezentující osoby starší 65 let). Seniorská složka posílila o dalších více než 3,9 tis. osob na více než 14 tis. osob v r. 2023 a její podíl na populaci dosáhl 23,3 % (oproti 16,6 % v r. 2008). Dětská složka populace se ve sledovaném období zvětšila o 204 dětí na koncových 9,3 tis., a tak představovala 15,2 % všech obyvatel. Počet osob v produktivním věku (15–64 let) měl ve sledovaném období klesající trend, v roce 2023 čítal 37,5 tis. osob (o 4,8 tis. méně než v r. 2008), které představovaly 61,5 % všech obyvatel (68,7 % v r. 2008).

Seniorská populace narostla ve sledovaném období o **3 959 osob**,
dětská populace o **204 osob**.

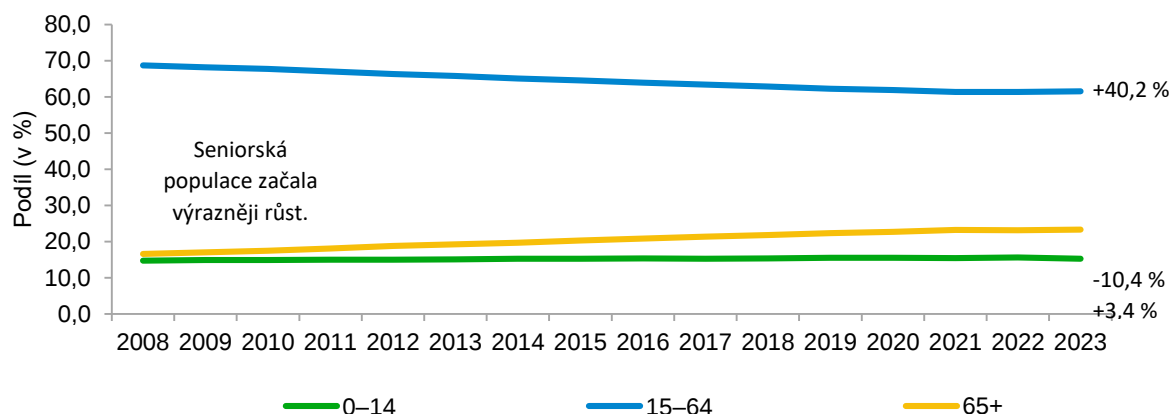
Obrázek 5 Počet obyvatel dle hlavních věkových skupin v SO ORP Náchod, 2008–2023 (k 31. 12.)

Pozn. U každé věkové skupiny je vpravo uveden index změny.

Zdroj: VDB ČSÚ 2023

Obrázek 6 Věkové skupiny v SO ORP Náchod, 2008–2023 (k 31. 12.)

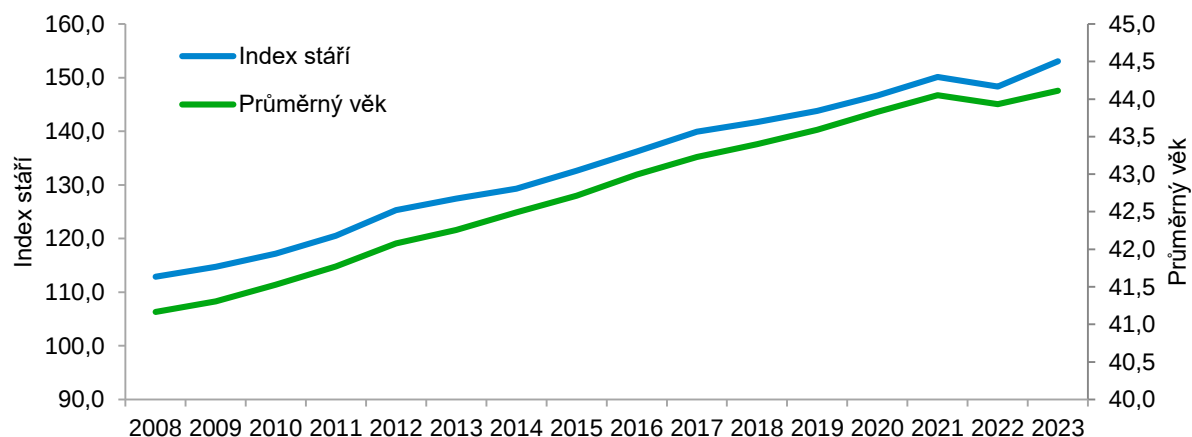
Pozn. U každé věkové skupiny je vpravo uveden index změny.

Zdroj: VDB ČSÚ 2024, vlastní výpočty

Dlouhodobý růst seniorské složky, její početní převahy nad dětskou složkou a snižování podílu obyvatel v produktivním věku vede k postupnému stárnutí populace tohoto správního obvodu. Průměrný věk obyvatel SO ORP Náchod se od počátku roku 2008 do konce roku 2023 zvýšil

o 2,9 roku na 44,1 let. Také index stárí, který udává počet osob v dětském věku (0–14 let) na 100 osob v seniorském věku (65 a více let), vykázal trvalý růst až na hodnotu 153,1 v r. 2023. Nárůst indexu stárí za sledované období je značný – téměř 36 % a vypovídá o značném trendu demografického stárnutí, což dokládá i porovnání s krajskými a celorepublikovými hodnotami tohoto ukazatele, které jsou nižší (tabulka 2).

Obrázek 7 Index stárí a průměrný věk v SO ORP Náchod, 2008–2023 (k 31. 12.)

Zdroj: VDB ČSÚ 2024

Vývoj demografického stárnutí není u všech obcí správního obvodu stejný. Z pohledu průměrného věku došlo u všech obcí vyjma pěti (Bezděkov nad Metují, Brzice, Říkov, Zábrodí, Žernov) k nárůstu. Pokles v případě obce Říkov činil 4 roky. Naopak nejvíce průměrný věk narostl v obci Suchý důl a Žďár nad Metují (o 5 a více let). V případě indexu stárí byl mezi lety 2008 a 2023 evidován pokles pouze u 8 obcí z celkem 36. Nejvýrazněji poklesl v obci Brzice (index změny -48 %) a Říkov (-42,2 %). Naopak výrazný nárůst – více než dvojnásobný - nastal v obci Litoboř.

Tabulka 1 Ukazatele věkového složení obyvatel, vybraná území, 2008 a 2023

Území	Průměrný věk			Index stáří (v %)		
	2008	2023	Změna (v letech)	2008	2023	Index změny (v %)
Česká republika	40,5	42,8	2,3 let	105,1	129,5	123,2
Královehradecký kraj	40,9	43,7	2,8 let	109,6	145,5	132,7
SO ORP Náchod	41,2	44,1	2,9 let	112,9	153,1	135,6
Obce:						
Bezděkov nad Metují	40,2	40,1	-0,1	115,1	93,5	81,3
Borová	42,4	47,1	4,7	180	186,2	103,4
Brzice	45,1	44,3	-0,8	247,4	128,6	52,0
Bukovice	41,4	43,3	1,9	126,4	125,4	99,2
Červená Hora	40	42,1	2,1	78,8	105	133,3
Červený Kostelec	41,5	44,4	2,8	121,2	155,1	127,9
Česká Čermná	39,1	43,4	4,3	93,8	134,1	142,9
Česká Metuje	40,2	42,5	2,3	79,2	136,4	172,1
Česká Skalice	41,3	45,3	4,0	108,9	180,8	166,0
Dolní Radechová	40,9	44,5	3,6	106,7	177,7	166,6
Horní Radechová	38,9	42	3,1	94,1	107,8	114,5
Hoříčky	39,9	42,8	2,8	114,3	110,6	96,8
Hronov	42,5	45,3	2,9	132,2	178,4	134,9
Kramolna	38,9	43,5	4,6	83,7	149,6	178,7
Lhota pod Hoříčkami	38,6	41,5	2,9	87,5	104,3	119,3
Litoboř	42,3	45,1	2,7	82,4	175	212,5
Machov	41,8	45,9	4,1	131,1	179,4	136,8
Mezilečí	40,8	44,8	4,0	117,4	160	136,3
Náchod	41,2	44,2	3,1	115,3	157	136,2
Nový Hrádek	38,6	40,5	1,9	74,8	101,3	135,4
Police nad Metují	41,9	44,6	2,7	120,3	170,3	141,5
Říkov	40,4	36,4	-4,0	106,3	61,4	57,8
Slatina nad Úpou	43	44,1	1,1	138,5	138,8	100,2
Stárkov	44,3	45	0,7	144,2	167,7	116,3
Studnice	38,7	42,2	3,5	73	134,1	183,7
Suchý Důl	38,6	43,6	5,0	73,1	141,4	193,5
Velká Jesenice	39,4	43,3	3,9	89,6	134,5	150,1
Velké Petrovice	40,6	42,9	2,2	107,7	129,9	120,6
Velké Poříčí	40,3	43,9	3,6	94,8	151,6	159,9
Vestec	40,1	40,3	0,2	85,7	100	116,7
Vysoká Srbská	41,3	42	0,7	114,3	108,9	95,3
Vysokov	40,4	42,3	1,9	82,9	117,5	141,8
Zábrodí	40,8	39,3	-1,5	115,4	77,2	66,9
Žďár nad Metují	37,5	42,5	5,0	67,8	115,7	170,6
Žďárky	40	44	4,1	113,2	147,7	130,5
Žernov	39,4	38,8	-0,6	94,4	69	73,1

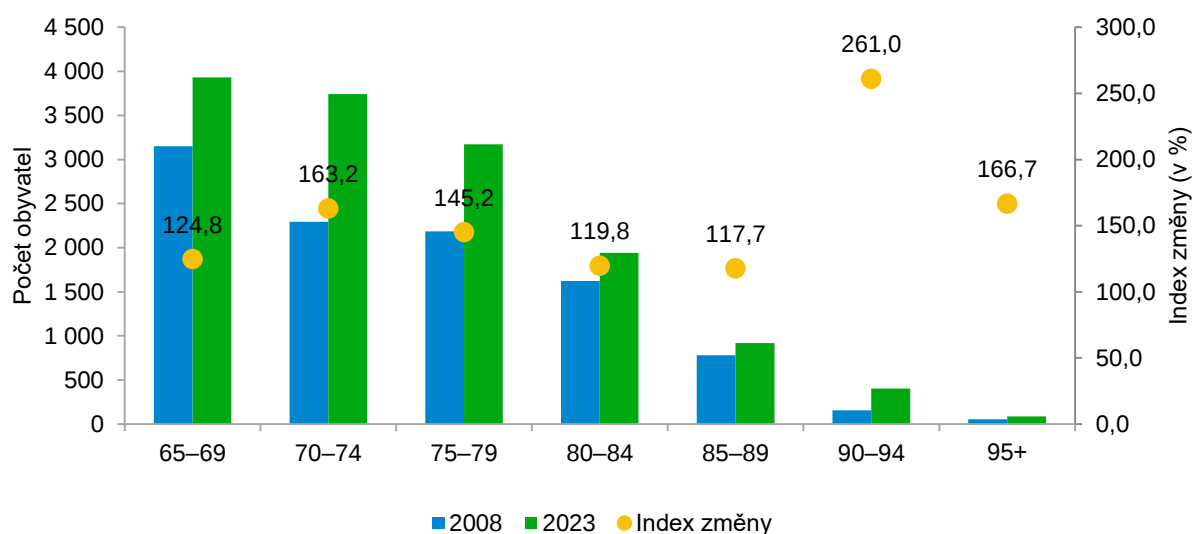
Zdroj: VBD ČSÚ 2024

Věková struktura seniorské populace

Obrázky níže ukazují detailněji věkovou strukturu seniorské populace v SO ORP Náchod v letech 2008 a 2023. Početně nejsilnější pětiletou věkovou skupinu v rámci seniorské populace (s necelým třetinovým podílem) tvoří tradičně starší šedesátníci následováni mladšími sedmdesátníky (26,4 %). Všechny pětileté věkové kategorie seniorské populace zaznamenaly zvýšení počtu osob. Výrazně přibýlo seniorů ve věkových skupinách nad 90 let věku - jejich počty se více než zdvojnásobily. Nejméně narostli starší osmdesátníci (+17,7 %). I nadále platí, že v každé další pětileté věkové skupině vyššího věku je počet obyvatel nižší vlivem s věkem rostoucí úmrtnosti.

Mezi lety 2008 a 2023 došlo k výraznému zvýšení počtu osob ve věkové skupině **90–94 let**, dále výrazně narostla i skupina osob ve věku **95+ let**.

Obrázek 8 Počet osob v seniorské věkové skupině v SO ORP Náchod, 2008 a 2023 (k 31. 12.)

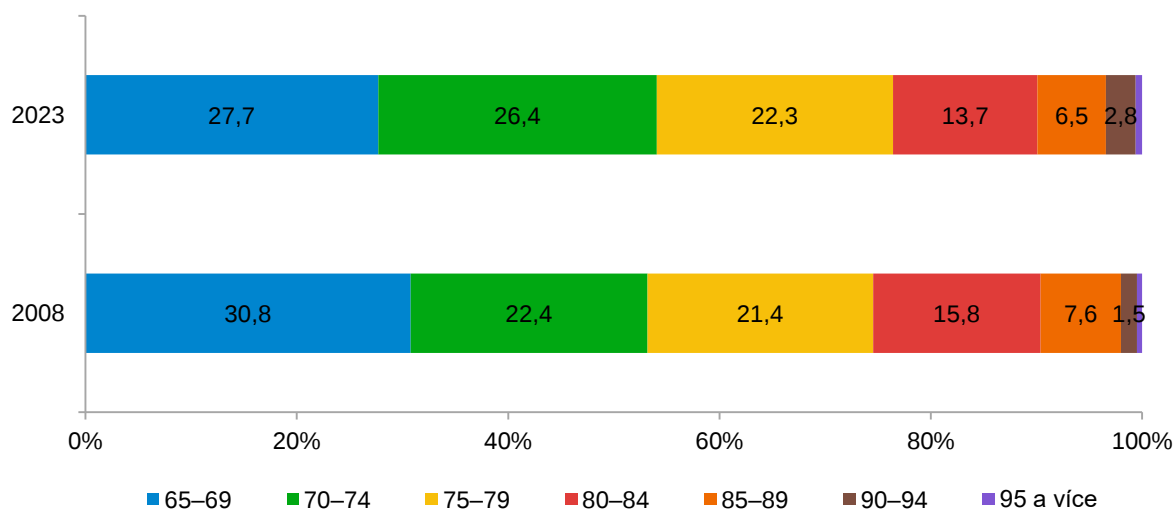
Zdroj: VDB ČSÚ 2024

Senioři ve věku 65 až 74 let společně zahrnují nadpoloviční většinu (54 %) všech seniorů v tomto správním obvodu ke konci roku 2023, z toho osoby ve věku 65–69 let představovaly 27,7 % a osoby ve věku 70–74 let 26,4 %. Přibližně pětinu seniorské populace představují osoby ve věku 75–79 let (22,3 %) a zbylou pětinu zaujímají osoby ve věku 80 a více let. Většina z věkové skupiny 80+ let patří mezi osmdesátníky, devadesátníků bylo na konci roku 2023 přibližně 3,4 %. V porovnání s rokem 2008 je evidentní nárůst podílu seniorů ve věku 70–74 let (index změny 18 %) a devadesátníků (index změny u mladších devadesátníků činil téměř 89 %, u starších devadesátníků zhruba 20 %).

Senioři ve věku 65–74 let představují 54 % seniorů.

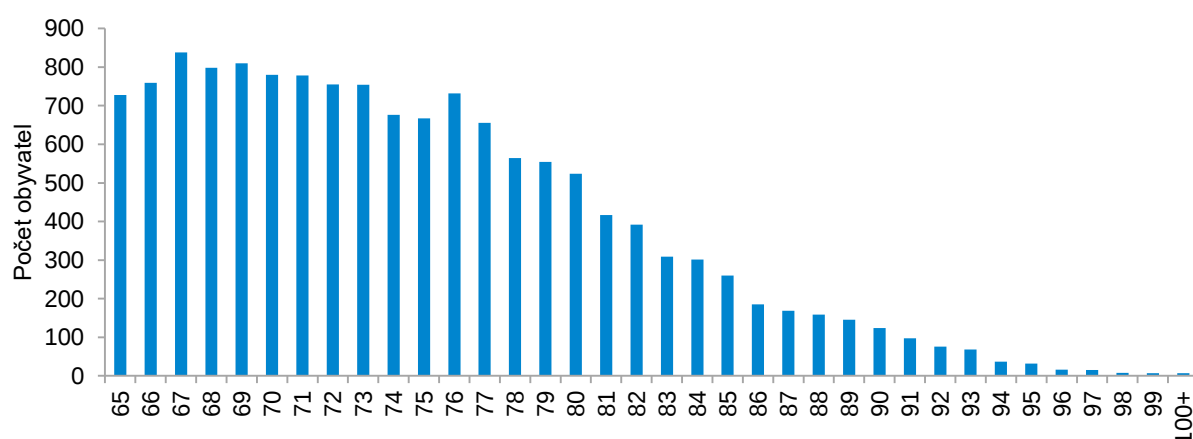
V obrázku níže jsou pak zobrazeny počty seniorů po jednotkách věku.

Obrázek 9 Podíl osob v seniorské věkové skupině dle 5letých věkových skupin (v %) v SO ORP Náchod, 2008 a 2023 (k 31. 12.)

Zdroj: VDB ČSÚ 2024

Obrázek 10 Počet osob v seniorské věkové skupině v SO ORP Náchod, 2023 (k 31. 12.)

Zdroj: VDB ČSÚ 2024

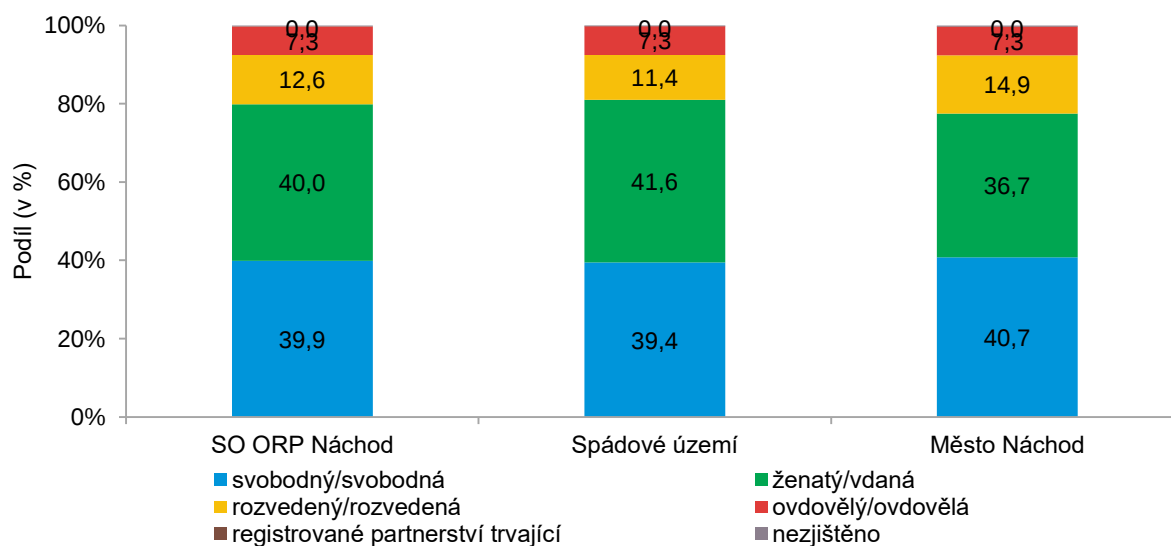
Struktura obyvatelstva podle rodinného stavu

Zdrojem dat o rodinném stavu obyvatelstva jsou data ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021, ve kterém byly výsledky zpracovány podle místa obvyklého pobytu obyvatel. Údaje o struktuře se týkají obyvatelstva staršího 15 let podle rodinného stavu.

Rodinný stav byl v SO ORP Náchod zjištěn u téměř všech obyvatel (99,8 %). V populaci převládá zastoupení sezdáných osob (40 %), které jsou následovány podílem osob svobodných (39,9 %). Podíl rozvedených se pohybuje okolo 13 %. Ovdovělé osoby představují 7,3 %. Z hlediska rozdělení správního obvodu na město a spádové území jsou patrné mírné rozdíly. Ve městě Náchod je lehce vyšší podíl svobodných (41 %), nižší podíl sezdáných (37 %) a naopak vyšší zastoupení rozvedených (15 %), u spádového území tomu je naopak.

Zastoupení sezdáných a sezdáných je v obvodu víceméně vyrovnané (40 %).

Obrázek 11 Obyvatelstvo SO ORP Náchod podle rodinného stavu a pohlaví (v %), 2021

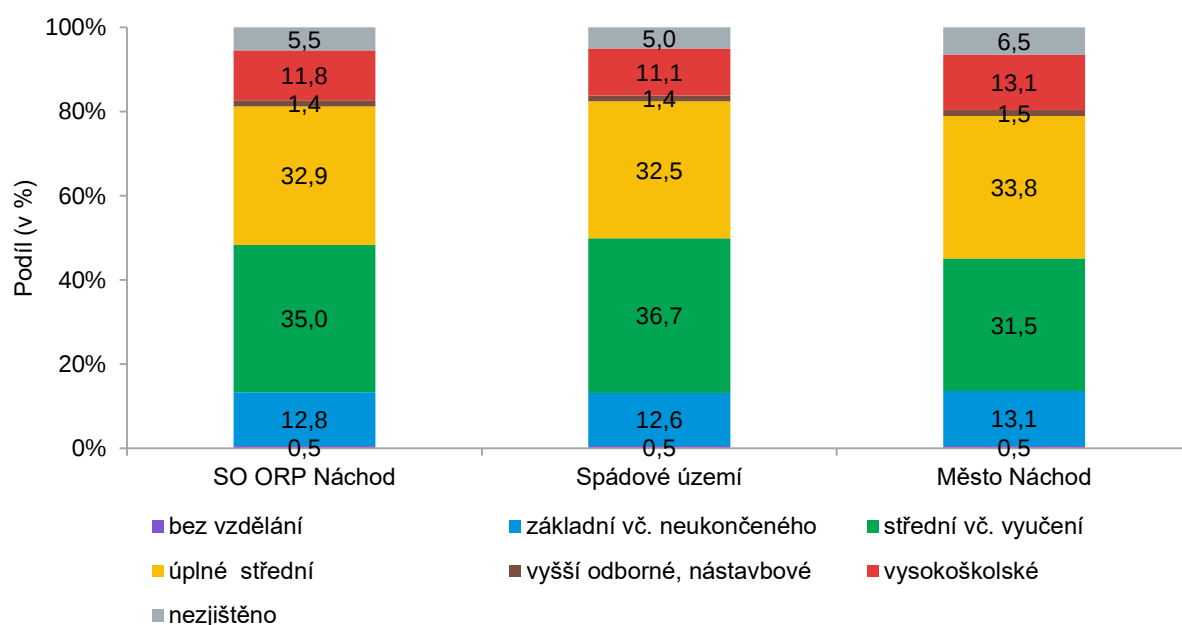
Zdroj: SLDB 2021

Vzdělanostní struktura

Při sčítání lidu v r. 2021 nebylo zjištěno nejvyšší dosažené vzdělání u 5,5 % obvykle bydlících obyvatel SO ORP Náchod starších 15 let. Nejpočetnější skupiny ve vzdělanostní struktuře populace starší 15 let v tomto správním obvodu tvořily osoby se středním vzděláním bez maturity vč. vyučení (35 %), následovaly osoby s úplným středním vzděláním s maturitou (32,9 %). Podíl vysokoškoláků činil téměř 12 %. Více než desetinu zaujímaly osoby se základním vzděláním včetně neukončeného. Bez vzdělání byl sečten nepatrný podíl osob (0,5 %). Z hlediska rozdělení správního obvodu na město Náchod a spádové území jsou patrné mírné rozdíly. Město má oproti spádovému území i SO ORP vyšší zastoupení vysokoškoláků (13,1 %) a osob s úplným středním vzděláním (33,8 %), naopak podíl osob se středním vzděláním bez maturity je nižší.

Město Náchod má vyšší zastoupení vysokoškoláků oproti spádovému území a obvodu.

Obrázek 12 Obyvatelstvo v SO ORP Náchod podle rodinného stavu, 2021

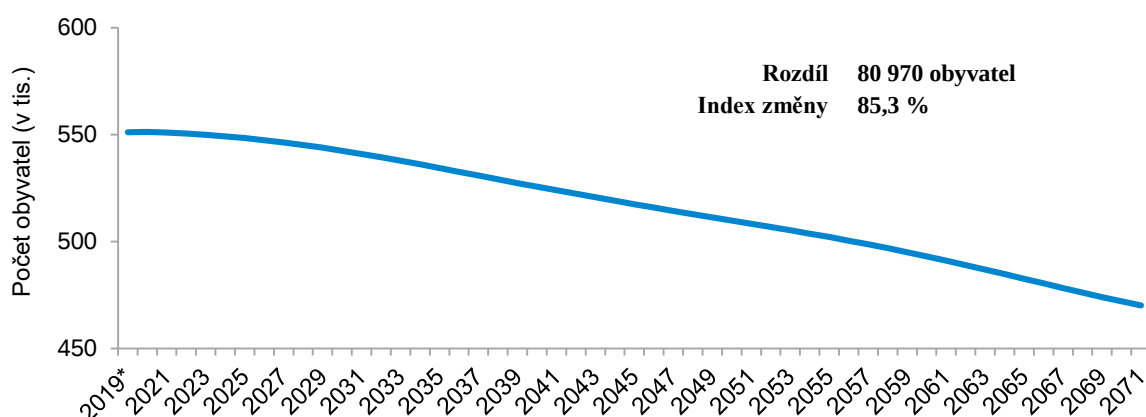
Zdroj: SLDB 2021

Predikce vývoje obyvatelstva

Projekce obyvatelstva v Královéhradeckém kraji do roku 2070

Projekce obyvatelstva v Královéhradeckém kraji do roku 2070 byla vydána v roce 2019 Českým statistickým úřadem. Projekce navazuje na projekci obyvatelstva z roku 2018. Projekce očekává, že Královéhradeckému kraji poklesne do roku 2070 populace o více než 15 %, tj. o 81 tis. obyvatel na 470 tisíc. Snížení populace lze přičíst na vrub přirozené změně - po celé projektované období je očekáván přirozený úbytek. Pokles počtu obyvatel bude podle projekce zmírňovat migrace, a to zahraniční migrace (vnitřní bude záporná). Přírůstky stěhování a úbytky přirozenou změnou ukazuje obrázek níže. Přirozený přírůstek je po celé období projektován jako záporný. Přírůstek stěhování (zahraniční migrací) je odhadován mezi 700 až 800 osobami.

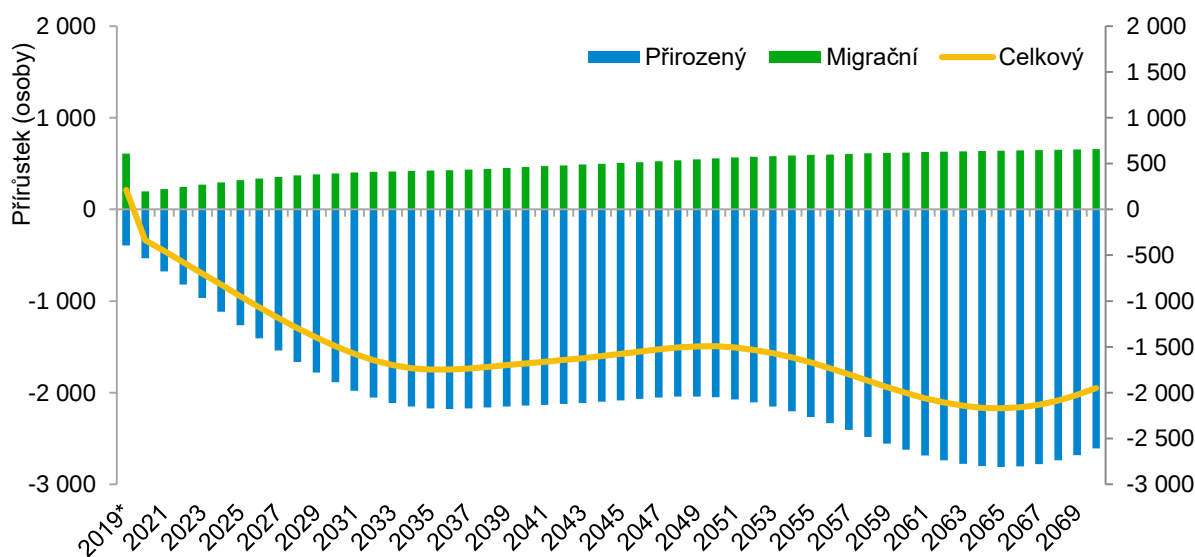
Obrázek 13 Projekce počtu obyvatel v Královéhradeckém kraji, 2019–2071 (k 31. 12.)

Pozn. Rozdíl mezi lety 2019 a 2071. Index změny = počet obyvatel v r. 2071/ počet obyvatel v r. 2019*100.

Zdroj: ČSÚ 2019

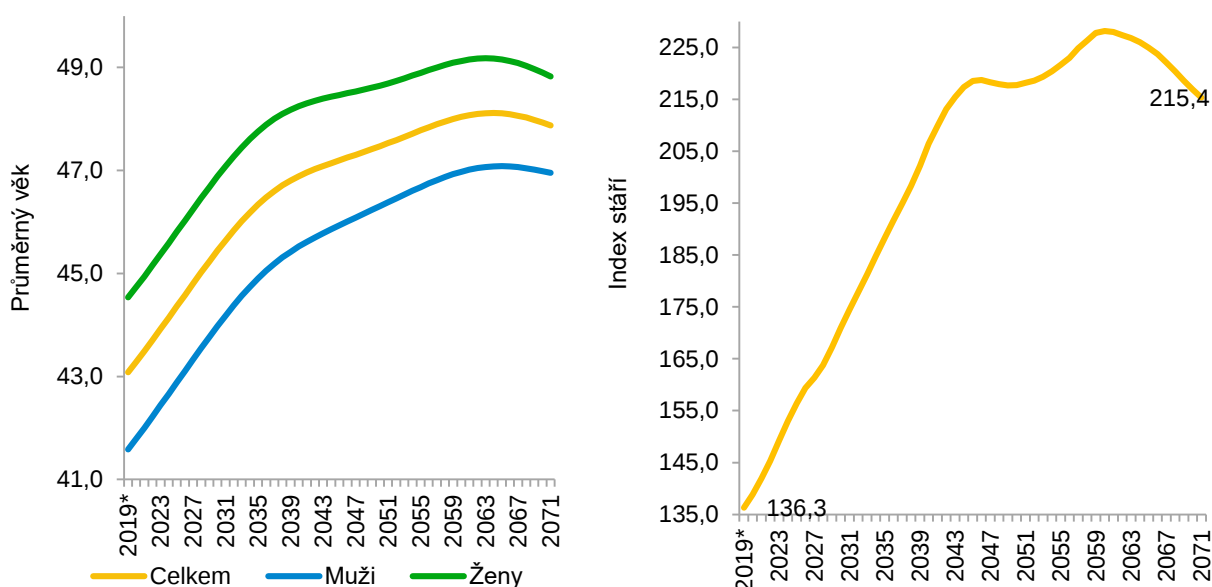
Obrázek 14 Přirozený a migrační přírůstek obyvatelstva v Královéhradeckém kraji, 2019–2071

Zdroj: ČSÚ 2019

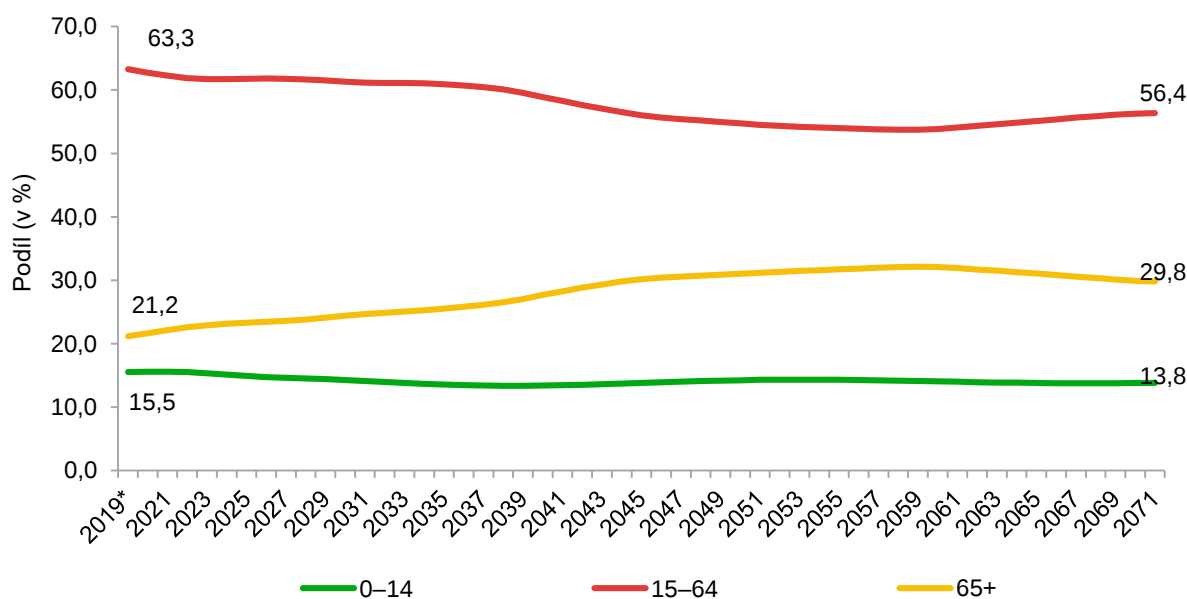
Stárnutí populace se nevyhne ani tomuto kraji. Průměrný věk se zvýší do roku 2071 o 4,8 roků na 47,9 let, v případě mužů o 5,4 let na 47 let a žen o 4,3 let na 48,8 let (obrázek dole vlevo). Index stáří by se měl zvýšit o 79 p. b. na 215,4 v r. 2071 (obrázek dole vpravo). Stárnutí populace se projeví i procentuálním zastoupení hlavních věkových skupin. Seniorská složka naroste z počátečních 21,2 % na koncových 29,8 % populace v r. 2071. Naopak dětská populace poklesne z 15,5 % na 13,8 % a podíl osob ve věku 15-64 let na 56,4 %.

Obrázek 15 Projekce průměrného věku obyvatel a indexu stáří v Královéhradeckém kraji, 2019–2071 (k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ 2019

Obrázek 16 Projekce podílu obyvatel v hlavních věkových skupinách (v %) v Královéhradeckém kraji, 2019–2071 (k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ 2019

Příspěvek na péči a další dávky

Následující podkapitola obsahuje analýzu statistik příjemců příspěvku na péči (dále jen „PnP“) a příspěvku na mobilitu a statistik průkazů OZP za územní obvod ORP Náchod, popř. obec Náchod, a to za období 12/2018–12/2023 poskytnutých od Ministerstva práce a sociálních věcí.

1.1.1 Příspěvek na péči - celkem

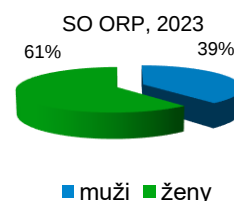
V SO ORP Náchod pobíralo v r. 2023 příspěvek na péči 2 433 osob, z toho více než třetina v obci Náchod (811 příjemců). Dané v porovnání s r. 2018 (2 297 osob, resp. 805) značí mírný nárůst počtu příjemců v případě ORP (o 6 %), v případě obce pouze marginální vzrůst (+0,7 %).

Z hlediska pohlaví převažují mezi příjemci dlouhodobě ženy, které představují dvě třetiny všech příjemců PnP. Tato struktura i trend jsou víceméně stejné u SO ORP Náchod i u obce Náchod (40 % muži, 60 % ženy).

Mezi příjemci příspěvku převažují ženy:
61 % všech příjemců.

Tabulka 2 Příjemci příspěvku na péči, SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018–2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Index změny
SO ORP Náchod	2 297	2 337	2 321	2 326	2 412	2 433	105,9
Obec Náchod	805	810	807	794	820	811	100,7

Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

V SO ORP Náchod došlo ve struktuře příjemců PnP v posledních letech k menším změnám (tabulka níže). Výrazně poklesl počet příjemců příspěvku na péči v I. stupni závislosti (-16,1 %) a naopak pokračoval růst počtu příjemců příspěvku na péči v ostatních stupních. Nejvíce narostl ve III. stupni (+30,1 %), v případě II. a IV. stupně závislosti se zvýšil o 6 %, resp. 6,5 %. Uvedené změny se projeví i v procentní struktuře příjemců příspěvku na péči. Obdobné trendy lze pozorovat i v případě obce Náchod: pokles I. stupně o 26,4 %, nárůst III. stupně o 30,6 % následován zvýšením počtu příjemců IV. stupně (+18,1 %) a II. stupně (+1,6 %).

Ve struktuře příjemců z hlediska stupně závislosti v SO ORP Náchod dominují v r. 2023 příjemci II. a III. stupně. Z osob pobírajících PnP v tomto území je více než třetina závislá v III. stupni. Necelá třetina ve II. stupni závislosti, více než pětina v I. stupni. Zbývajících 16 % pobírá příspěvek ve IV. stupni. Struktura příjemců PnP dle stupně je u obce Náchod obdobná s tím rozdílem, že největší zastoupení má II. stupeň závislosti.

Podíl příjemců PnP v I. stupni závislosti ve sledovaném období ve správním obvodu poklesl (o 21 %). Podíly příjemců PnP ve II. stupni závislosti, který se dlouhodobě pohybuje na úrovni jedné třetiny, a ve IV. stupni zůstaly víceméně stabilní. Zastoupení příjemců III. stupně vzrostlo o 22,8 %. V případě obce Náchod jsou trendy stejné s výjimkou IV. stupně, kde došlo oproti SO ORP k výraznějšímu nárůstu (+17,2 %).

Tabulka 3 Příjemci příspěvku na péči – podle stupně závislosti, SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018–2023

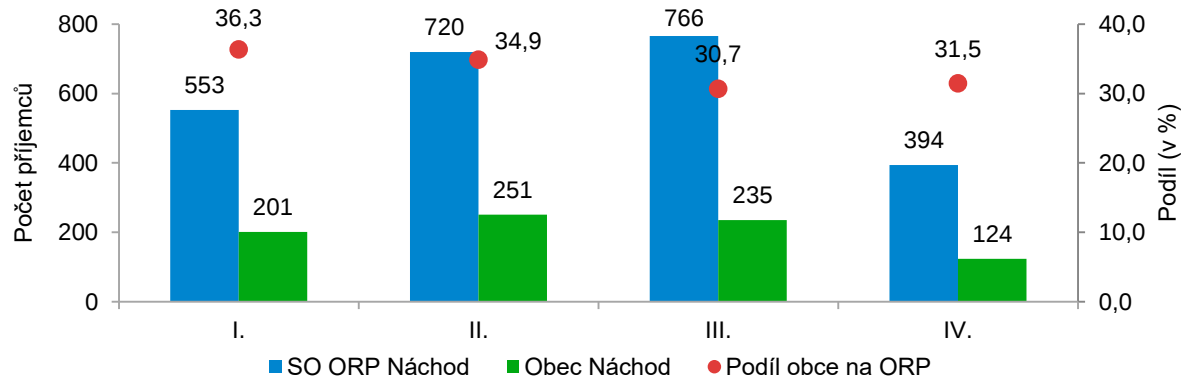
	Počet					Podíl (v %)			
	I.	II.	III.	IV.	Celkem	I.	II.	III.	IV.
SO ORP Náchod									
2018	659	679	589	370	2297	28,7	29,6	25,6	16,1
2019	647	713	613	364	2337	27,7	30,5	26,2	15,6
2020	599	727	635	360	2321	25,8	31,3	27,4	15,5
2021	542	698	700	386	2326	23,3	30,0	30,1	16,6
2022	545	728	730	409	2412	22,6	30,2	30,3	17,0
2023	553	720	766	394	2433	22,7	29,6	31,5	16,2
Index změny	83,9	106,0	130,1	106,5	105,9	79,2	100,1	122,8	100,5
Obec Náchod									
2018	273	247	180	105	805	33,9	30,7	22,4	13,0
2019	258	272	183	97	810	31,9	33,6	22,6	12,0
2020	235	277	196	99	807	29,1	34,3	24,3	12,3
2021	216	256	217	105	794	27,2	32,2	27,3	13,2
2022	217	258	228	117	820	26,5	31,5	27,8	14,3
2023	201	251	235	124	811	24,8	30,9	29,0	15,3
Index změny	73,6	101,6	130,6	118,1	100,7	73,1	100,9	129,6	117,2

Pozn. Index změny – hodnota v roce 2023 / hodnota v roce 2018 * 100.

Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

V obrázku níže jsou vyobrazeny počty příjemců na péči dle jednotlivých stupňů závislosti a území v roce 2023. Příjemci ve všech stupních závislosti v obci Náchod představují přibližně více než třetinu všech příjemců na péči v daném stupni v SO ORP Náchod.

Obrázek 17 Příjemci příspěvku na péči – podle stupně závislosti, SO ORP Náchod a obec Náchod, 2023

Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

Z hlediska věku narostly ve sledovaném období v SO ORP Náchod i v obci Náchod všechny věkové kategorie vyjma 85–89 let (tabulka níže). U této věkové skupiny došlo k poklesu o 16 % v případě obvodu a o 22,4 % v případě obce. Uvedené změny se projeví i v procentní struktuře příjemců příspěvku na péči – viz obrázek níže.

Tabulka 4 Příjemci příspěvku na péči – podle věkové skupiny, SO ORP Náchod, 2018–2023

	0–18 let	19–64 let	65–84 let	85–89 let	90+ let	celkem
Počet						
2018	223	433	895	443	303	2297
2019	230	442	920	423	322	2337
2020	241	455	892	393	340	2321
2021	254	443	923	387	319	2326
2022	271	435	996	374	336	2412
2023	287	440	1007	373	326	2433
Index změny	128,7	101,6	112,5	84,2	107,6	105,9
Podíl (v %)						
2018	9,7	18,9	39,0	19,3	13,2	100,0
2019	9,8	18,9	39,4	18,1	13,8	100,0
2020	10,4	19,6	38,4	16,9	14,6	100,0
2021	10,9	19,0	39,7	16,6	13,7	100,0
2022	11,2	18,0	41,3	15,5	13,9	100,0
2023	11,8	18,1	41,4	15,3	13,4	100,0
Index změny	121,5	95,9	106,2	79,5	101,6	–

Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

Tabulka 5 Příjemci příspěvku na péči – podle věkové skupiny, obec Náchod, 2018–2023

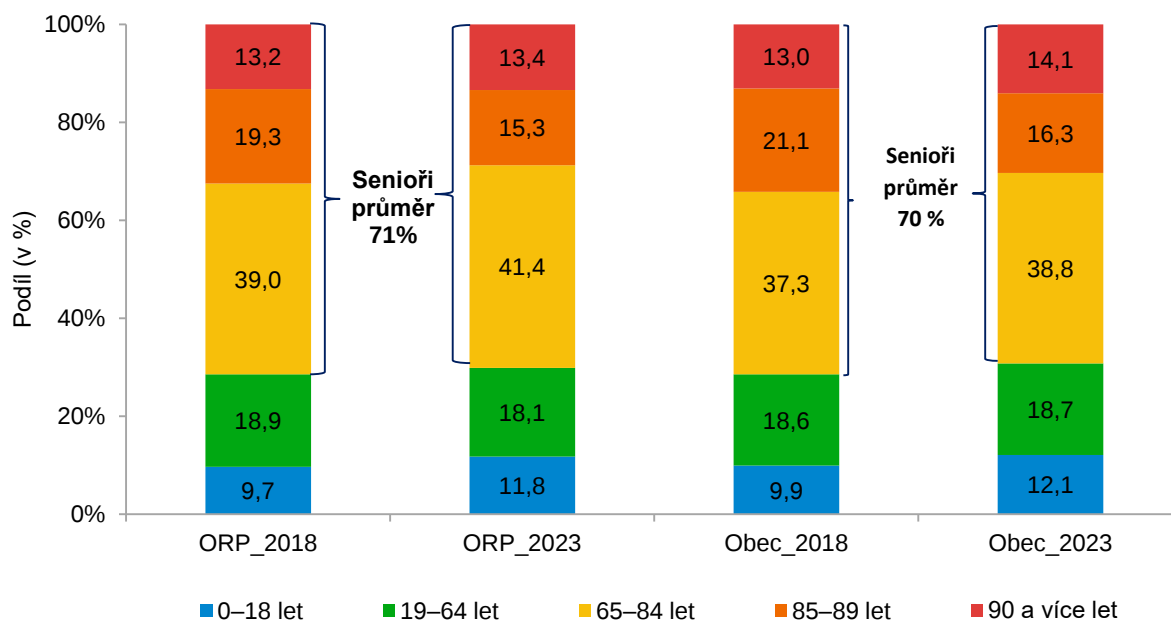
	0–18 let	19–64 let	65–84 let	85–89 let	90+ let	celkem
Počet						
2018	80	150	300	170	105	805
2019	80	155	311	149	115	810
2020	85	162	295	138	127	807
2021	92	159	300	133	110	794
2022	96	153	324	129	118	820
2023	98	152	315	132	114	811
Index změny	122,5	101,3	105,0	77,6	108,6	100,7
Podíl (v %)						
2018	9,9	18,6	37,3	21,1	13,0	100
2019	9,9	19,1	38,4	18,4	14,2	100
2020	10,5	20,1	36,6	17,1	15,7	100
2021	11,6	20,0	37,8	16,8	13,9	100
2022	11,7	18,7	39,5	15,7	14,4	100
2023	12,1	18,7	38,8	16,3	14,1	100
Index změny	121,6	100,6	104,2	77,1	107,8	–

Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

Ve struktuře příjemců z hlediska věku dominují tradičně senioři (65 a více let) po celé sledované období. Celkově osoby v seniorském věku představují průměrně 71 % všech příjemců, a to v případě správního obvodu i obce Náchod (obrázek níže). Největší skupinu příjemců ve správním obvodu Náchod v r. 2023 představují osoby ve věku 65–84 let (41,4 %), druhý největší podíl připadá na skupinu osob ve věku 19–64 let, a to 18 %. Nejsou patrné významnější rozdíly mezi obvodem a obcí.

Mezi příjemci
převažují senioři:
**71 % všech
příjemců.**

Obrázek 18 Příjemci příspěvku na péči – podle věkové skupiny (podíl, v %), SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018 a 2023

Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

1.1.2 Příspěvek na péči – pobytová zařízení

V SO ORP Náchod pobíralo v pobytových zařízeních (domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení) v r. 2023 příspěvek na péči celkem 562 osob, z toho více než třetina v obci Náchod (186 příjemců). V r. 2020 je u správního obvodu patrný meziroční pokles, který lze přičíst na vrub pandemii covid-19. V obci Náchod se tento pokles neprojevil.

Tabulka 6 Příjemci příspěvku na péči, SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018–2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Index změny
SO ORP Náchod	531	525	492	541	556	562	105,8
Obec Náchod	171	169	170	178	188	186	108,8

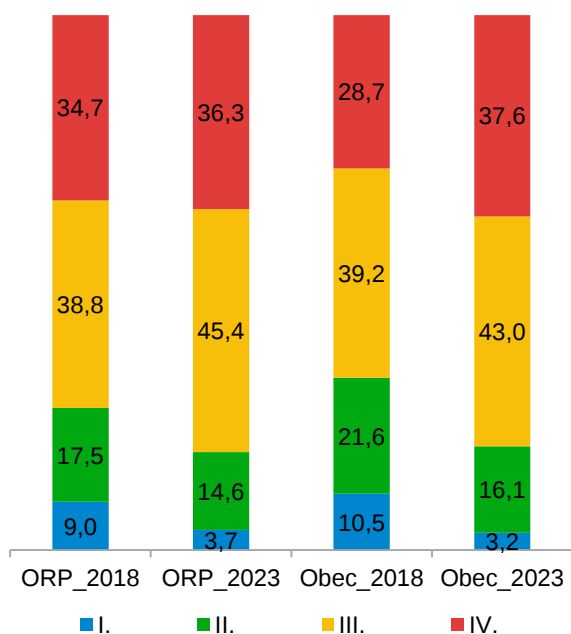
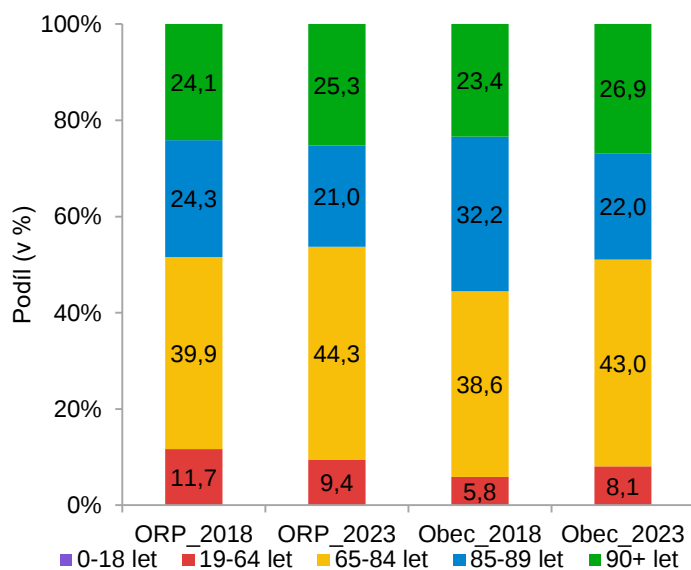
Pozn. Index změny = hodnota v r. 2023 / hodnota v r. 2018 *100.

Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

Mezi příjemci PnP v pobytových zařízeních převažovali senioři, což je dáno zastoupením těchto zařízení (DPS, DZR, DZP) v území, které se orientují zejména na seniorskou populaci. V SO ORP Náchod představovali 91 % příjemců PnP v pobytových zařízeních v r. 2023, v obci Náchod 92 %. V případě správního obvodu je patrný mírný nárůst početnímu zastoupení věkových skupin 65–84 let (+17,5 %) a nad 90 let věku (+10,9 %), naopak pokles je evidentní u skupiny 19–64 let (-14,5 %) a starších osmdesátníků (-8,5 %). V případě obce Náchod nastal výraznější nárůst u věkové skupiny 19–64 let (+50 %) a u nejstarších seniorů (+25 %). Uvedené se projevilo i procentuální struktuře příjemců PnP dle věku. U obou území dominuje věková skupina 65–84 let (cca 44 %), následována skupinou nad 90 let (25 % v ORP, 27 % v obci).

V čase došlo k významnému poklesu počtu příjemců v pobytových zařízeních v SO ORP Náchod pobírajících I. stupeň (-56,3 %) a II. stupeň (-11,8 %). Naopak **počet příjemců III. stupně narostl o 23,8 %**, příjemců IV. stupně mírněji (+10,9 %). Obdobně tomu bylo i u obce Náchod: pokles stupně I. (-66,7 %) a II. (-18,9 %), nárůst stupně III. (+19,4 %) a IV. (+42,9 %). Ve správním obvodu tak byl i nadále nejvíce pobírán III. stupeň závislosti PnP, následován IV. stupněm. V případě obce Náchod je trend shodný. Přibližně 45 % příjemců v SO ORP Náchod tak pobírá v r. 2023 III. stupeň, 36 % II. stupeň, 15 % I. stupeň a 4 % I. stupeň. V případě obce Náchod je situace podobná.

Obrázek 19 Příjemci příspěvku na péči v pobytových zařízeních – podle věkové skupiny a stupně závislosti (podíl, v %), SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018 a 2023

Zdroj: MSPV 2024, vlastní výpočty

1.1.3 Příspěvek na péči – terénní služby

V SO ORP Náchod pobíralo v r. 2023 příspěvek na péči 152 osob využívajících terénní služby (pečovatelská služba, osobní asistence), v obci Náchod 62 osob (tj. 41 % všech příjemců z SO ORP Náchod). Celkově tak počet příjemců ve správním obvodu narostl o 16,9 %. V případě obce je počet příjemců v r. 2023 shodný s rokem 2018.

Tabulka 7 Příjemci příspěvku na péči, SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018–2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Index změny
SO ORP Náchod	130	152	149	143	151	152	116,9
Obec Náchod	62	70	64	65	66	62	100,0

Pozn. Index změny = hodnota v r. 2023 / hodnota v r. 2018 *100.

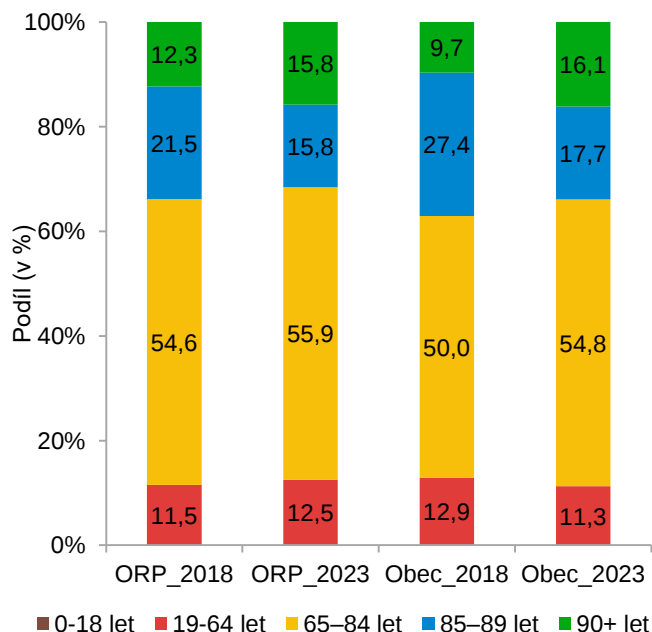
Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

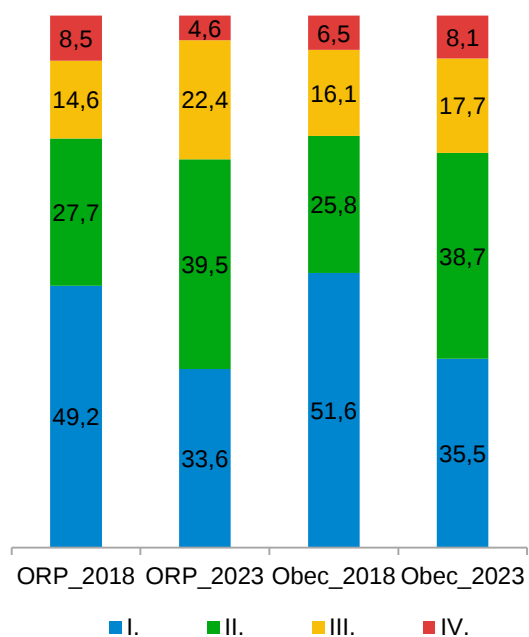
Mezi příjemci PnP čerpajícími terénní službu nebyly vůbec zastoupeny osoby do věku 18 let. Celkově mezi příjemci převažovali senioři: 88 % příjemců v SO ORP Náchod, 89 % v obci Náchod v r. 2023. Nejvíce zastoupenou věkovou skupinou (nadpoloviční) byly osoby ve věku 65–84 let. Následovali starší osmdesátníci a osoby nad 90 let věku - v případě správního obvodu shodně 16 % v r. 2023, v obci měli starší osmdesátníci zastoupení téměř 18 %, což značí pokles (-35,3 %) oproti 27,4 % v r. 2018.

Mezi příjemci nebyly zastoupeny osoby
do 18 let věku.
Senioři představovali
88 % všech příjemců
v těchto zařízeních v ORP.

V čase došlo k výraznému snížení počtu příjemců v SO ORP Náchod pobírajících IV. stupeň a snížení příjemců I. stupně. Počty příjemců ostatních stupňů narostly - III. stupně o + 79 % a II. stupně o 67 %. Na úrovni obce Náchod došlo k poklesu příjemců I. stupně o 31,2 %, ostatní stupně narostly – nejvíce II. stupeň (+50 %). Uvedené změny se projeví i v procentní struktuře příjemců PnP. V r. 2023 byl ve správním obvodu nejvíce pobírán PnP I. a II. stupně závislosti, následován III. stupně a nízkým zastoupením příjemců IV. stupně. Vyměnilo se tedy pořadí mezi I. a II. stupněm závislosti ve prospěch II. stupně. Obdobná situace nastala i na úrovni obce Náchod. Příspěvek II. stupně pobírá v r. 2023 v SO ORP 39,5 % příjemců, II. stupně cca 33,6 %, více než pětina III. stupeň a necelých 5 % IV. stupeň. V případě obce Náchod je zastoupení obdobné, avšak s vyšším zastoupením IV. stupně (8,1 % v r. 2023).

Obrázek 20 Příjemci příspěvku na péči využívajících terénní služby – podle věkové skupiny a stupně závislosti (podíl, v %), SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018 a 2023

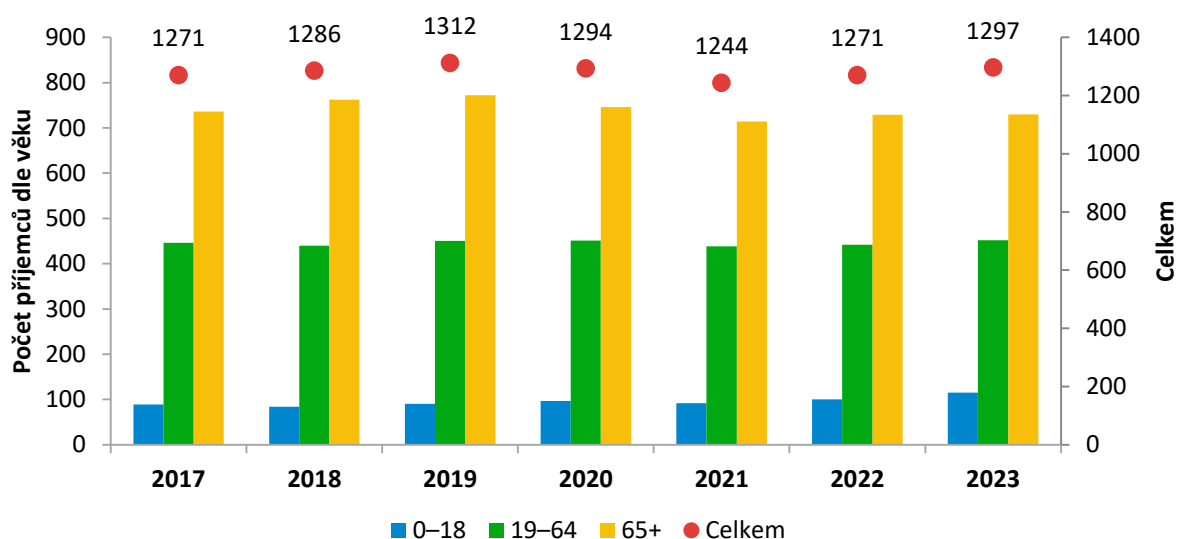

Zdroj: MSPV 2024, vlastní výpočty

1.1.4 Příspěvek na mobilitu

Počet příjemců příspěvku na mobilitu se v SO ORP Náchod pohybuje průměrně okolo 1280 příjemců. Ve sledovaném období byl nárůst počtu příjemců minimální (+2 %). Nárůst byl zapříčiněn zvýšením počtu příjemců v nejmladší věkové skupině (0–18 let) – z počátečních 89 osob v r. 2017 na 115 v r. 2023 (+29 %). Počet příjemců ve věku 19–64 let se taktéž zvýšil, avšak jen lehce (+1,3 %). Naopak příjemci seniorského věku bylo 730 ke konci roku 2023, tj. o 0,8 % méně oproti roku 2017. Nadále však věková skupina seniorů zůstává nejpočetnější, následována produktivní složkou.

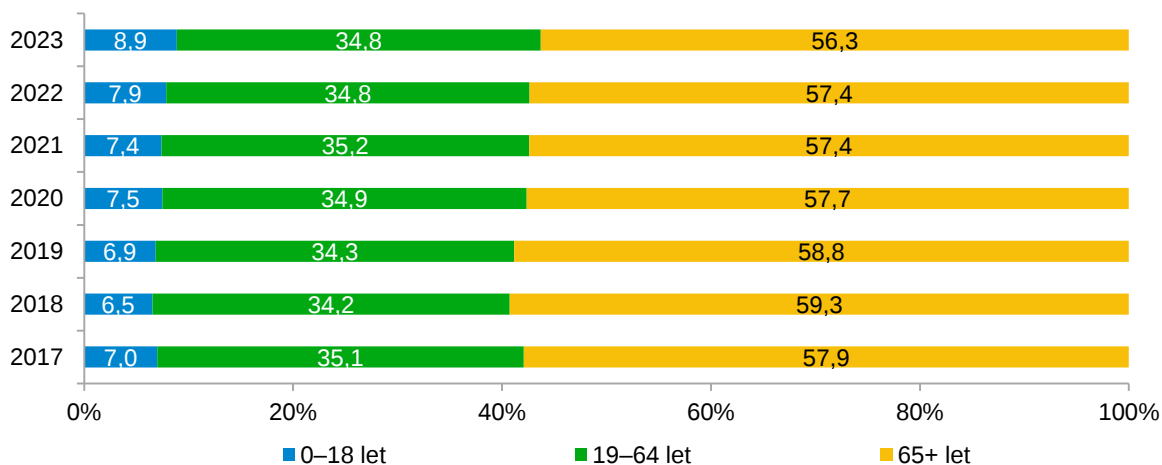
Obrázek 21 Příjemci příspěvku na mobilitu podle věkových skupin v SO ORP Náchod, 2017–2023

Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

Výše uvedené se odrazilo i v procentuálním zastoupení příjemců dle věku. I nadále výrazně převažují příjemci seniorského věku (56,3 %), a to i přes mírné snížení (-2,8 %). Podíl příjemců do 18 let narostl na koncových 8,9 % v r. 2023 (+26,6 %). Naopak podíl příjemců v letech 19–64 let (34,8 %) ve sledovaném období mírně poklesl (-0,7 %).

Obrázek 22 Příjemci příspěvku na mobilitu podle věkových skupin (v %) v SO ORP Náchod, 2017–2023

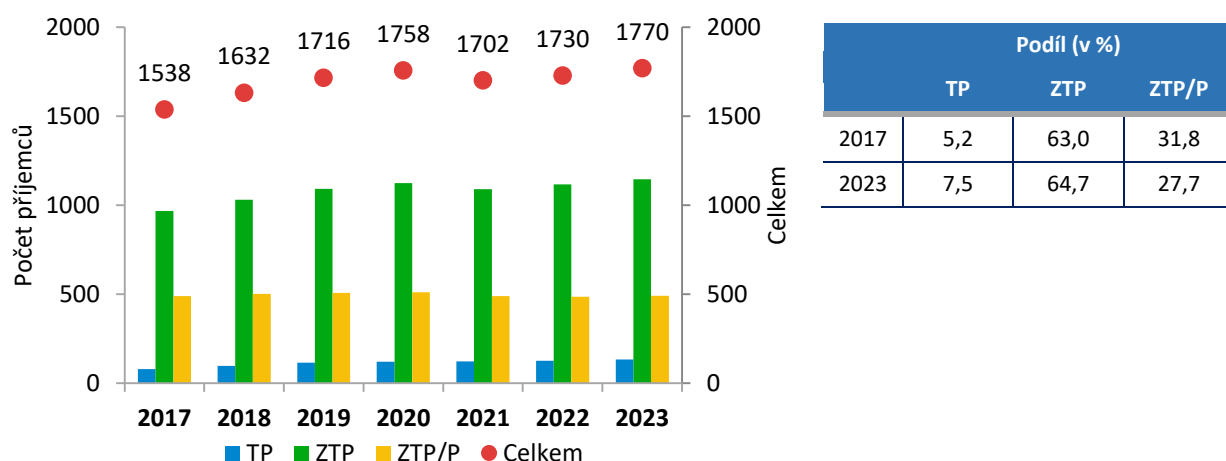
Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

1.1.5 Průkazy OZP

Počet držitelů průkazů OZP podle stupně zdravotního postižení a věku držitele v letech 2017–2023 (vždy v prosinci daného roku) v SO ORP Náchod ukazují obrázky a tabulky níže. Počet držitelů průkazu OZP po celé období trvale rostl – výjimkou byl meziroční pokles v r. 2021 - až na koncovou hodnotu 1170 držitelů v r. 2023 (+15 %). Z hlediska struktury dle stupně zdravotního postižení převažují držitelé průkazů ZTP, kteří představují více než dvě třetiny všech držitelů průkazů OZP a v čase podílově mírně posilují. Druhou největší skupinou (s necelým třetinovým podílem) jsou držitelé ZTP/P. Držitelé TP mají cca 7% podíl, avšak jejich zastoupení výrazně sílilo. Počty držitelů všech stupňů ve sledovaném období rostly, nejvýrazněji skupina držitelů TP (+66,3 %) a ZTP (+18,3 %). Počty držitelů ZTP/P narostly pouze o 0,4 %. Počet nově vydaných průkazů TP, ZTP a ZTP/P v SO ORP Náchod činí každoročně průměrně 233 průkazů, z toho průměrně 157 představují průkazy ZTP, 17 TP a 59 ZTP/P.

Z hlediska typu převažují držitelé průkazu ZTP - 65 %.
Nejvýrazněji posílily počty držitelů průkazu TP.

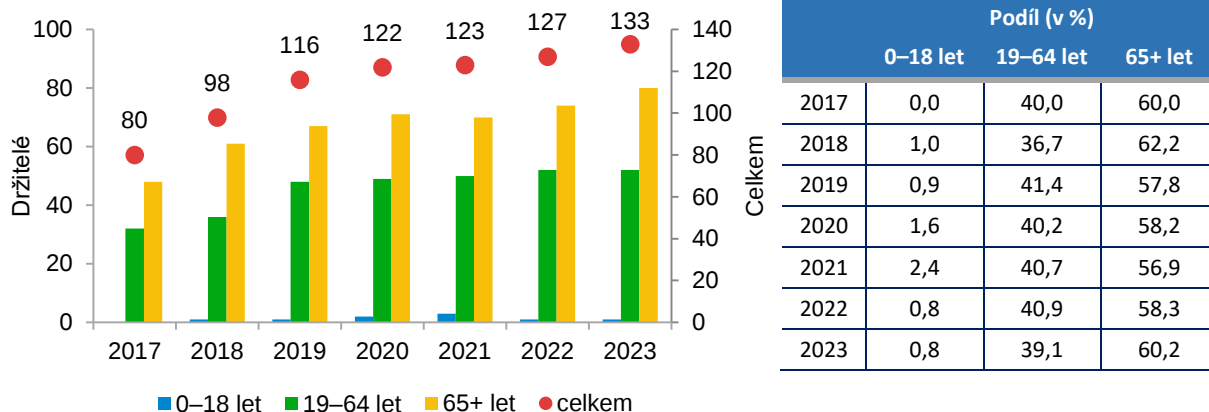
Obrázek 23 Držitelů průkazu OZP podle typu v SO ORP Náchod, 2017–2023

Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

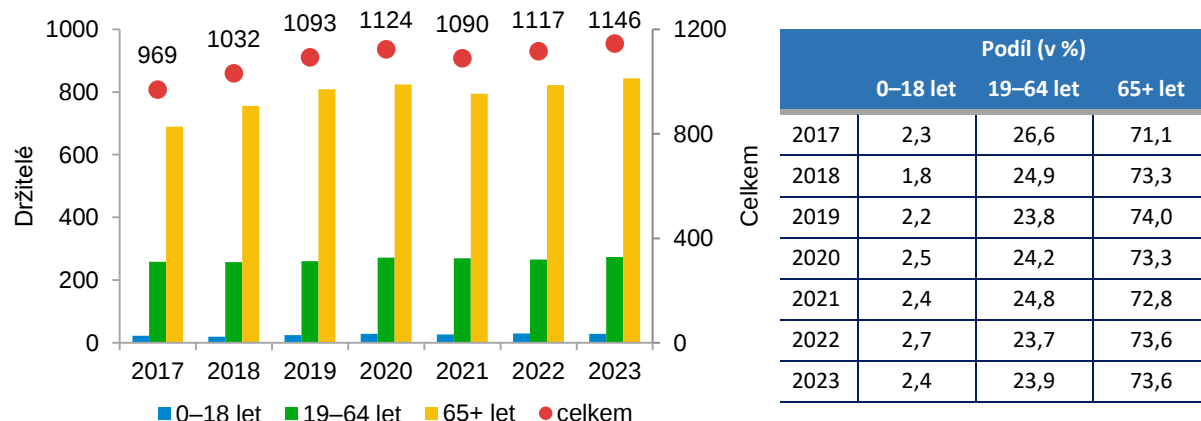
Věková struktura držitelů průkazů OZP se liší dle stupně zdravotního postižení, trendy však zůstávají v čase víceméně neměnné. Celkově ve struktuře OZP převažují senioři (více než dvě třetiny držitelů), nejinak je tomu i dle jednotlivých stupňů zdravotního postižení. V případě držitelů ZTP senioři představují 73,6 % držitelů daného průkazu v r. 2023 a jejich zastoupení roste, taktéž i mezi držiteli TP převládají osoby seniorského věku (60,2 %). Ve skupině držitelů ZTP/P dominují osoby ve věku 19–64 let (44,4 %).

Obrázek 24 Držitelé průkazů TP dle věku držitele v SO ORP Náchod, 2017–2023

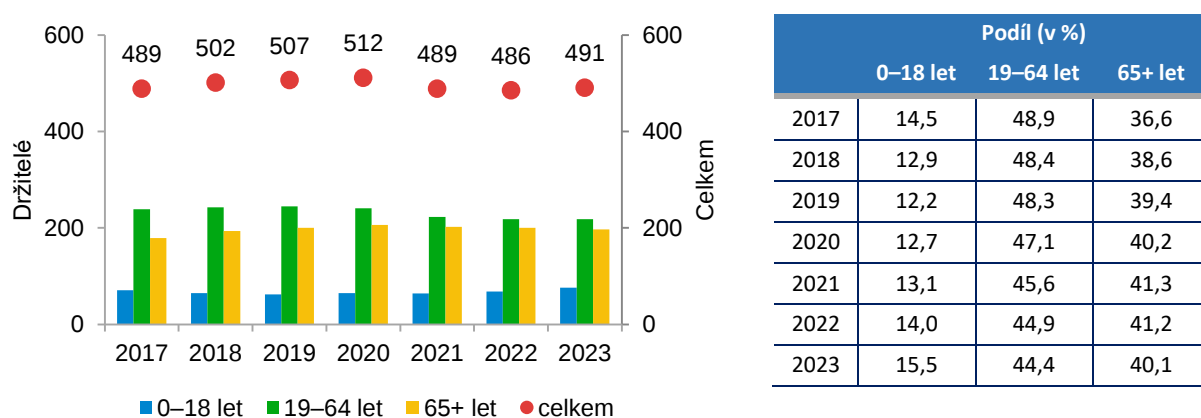
Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

Obrázek 25 Držitelé průkazů ZTP dle věku držitele v SO ORP Náchod, 2017–2023

Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

Obrázek 26 Držitelé průkazů ZTP/P dle věku držitele v SO ORP Náchod, 2017–2023

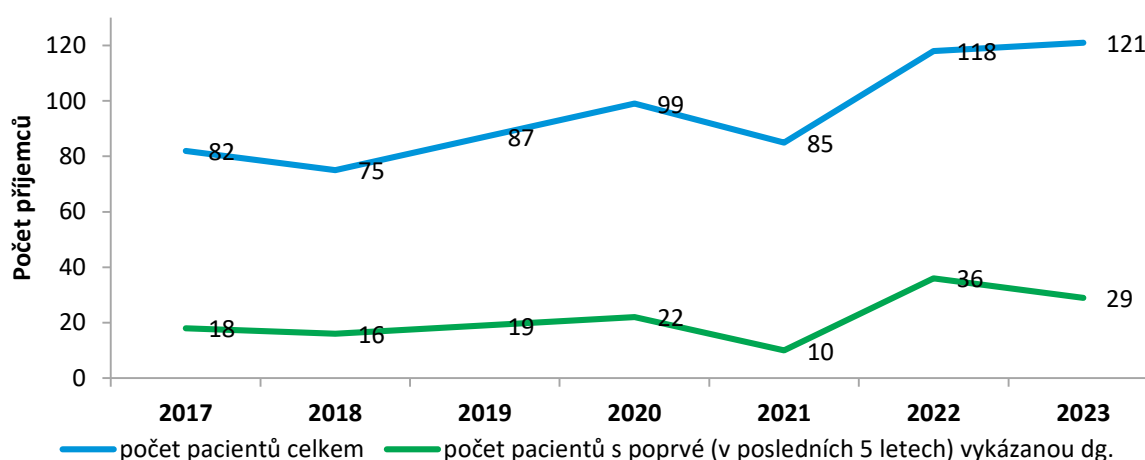
Zdroj: MPSV 2024, vlastní výpočty

1.1.6 Osoby s poruchou autistického spektra

V této kapitole jsou uvedena data poskytnutá Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS) a pocházející z Národního registru zdravotních služeb, která obsahují počet pacientů s bydlištěm v okrese Náchod s vykázanou a poprvé vykázanou diagnózou F84 psychiatrem v letech 2017–2023. Data neobsahují informace o pacientech mimo veřejné zdravotní pojištění (část cizinců, přímo placená péče).

Počet pacientů s dg. v okrese Náchod narostl z počátečních 82 pacientů v r. 2017 na konečných 121 pacientů, tj. zvýšení o 48 %. Výrazný nárůst byl evidován v posledních dvou letech. Obdobně narostl i počet pacientů s poprvé (v posledních 5 letech) vykázanou dg. V r. 2017 bylo takových pacientů 18, na konci sledovaného období už 29 pacientů (+61 %).

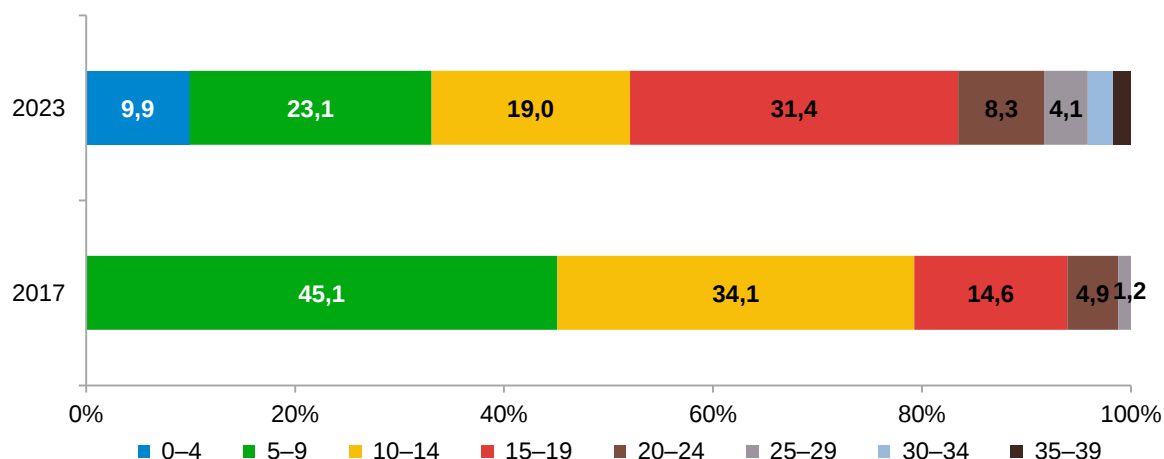
Obrázek 27 Počet pacientů s bydlištěm v okrese Náchod s vykázanou a poprvé vykázanou diagnózou F84 psychiatrem, 2017–2023

Zdroj: ÚZIS 2024, vlastní výpočty

V porovnání let 2017 a 2023 došlo v okrese Náchod k výraznější změně věkové struktury pacientů s diagnózou F84. Zatímco v roce 2017 dominovali pacienti ve věku 5–9 let (45 %), v r. 2023 jejich podíl poklesl na 23 % a naopak prvenství (se zhruba třetinovým podílem) získali pacienti ve věku 15–19 let. Obdobně poklesl i podíl pacientů ve věku 10–14 let – z 34 % na 23 %. Od věkové skupiny nad 20 let věku klesá podíl těchto pacientů na celkovém počtu pacientů s dg. F84.

Obrázek 28 Počet pacientů s bydlištěm v okrese Náchod s vykázanou diagnózou F84 dle věkových skupin (v %), 2017–2023

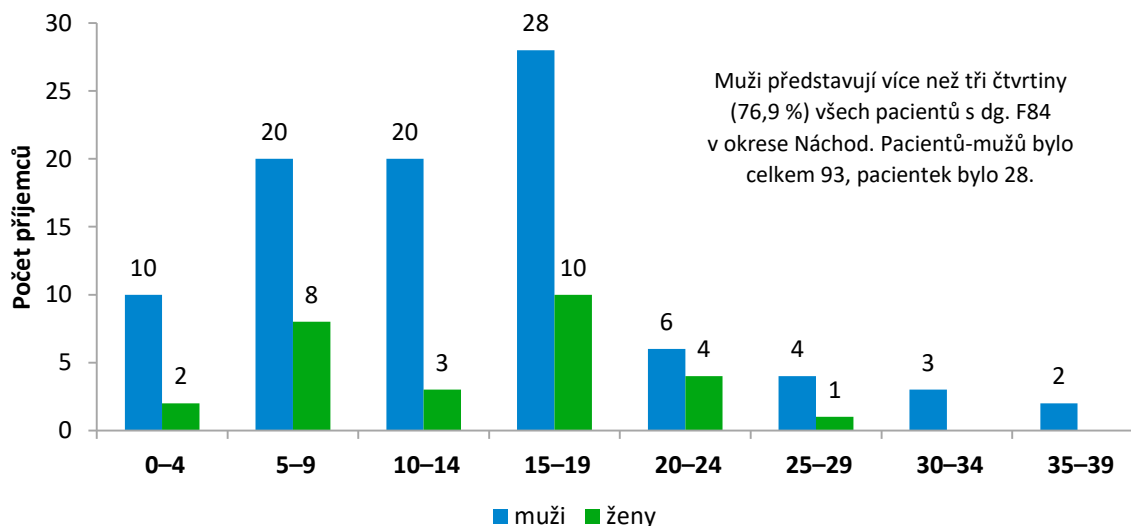

Zdroj: ÚZIS 2024, vlastní výpočty

Zajímavé je porovnání z hlediska pohlaví. Muži představují více než tři čtvrtiny (76,9 %) všech pacientů s dg. F84 v okrese Náchod v roce 2023, ačkoliv v čase dochází ke zvyšování zastoupení žen. V r. 2017 tvořily ženy 17 % všech pacientů s PAS, v r. 2023 to již bylo 23 %. V roce 2023 bylo pacientů-mužů celkem 93 (oproti 68 v r. 2017), pacientek 28 (oproti 14).

Mezi pacienty dominují muži:
77 % všech pacientů.

Obrázek 29 Počet pacientů s bydlištěm v okrese Náchod s vykázanou diagnózou F84 dle věkových skupin a pohlaví, 2023

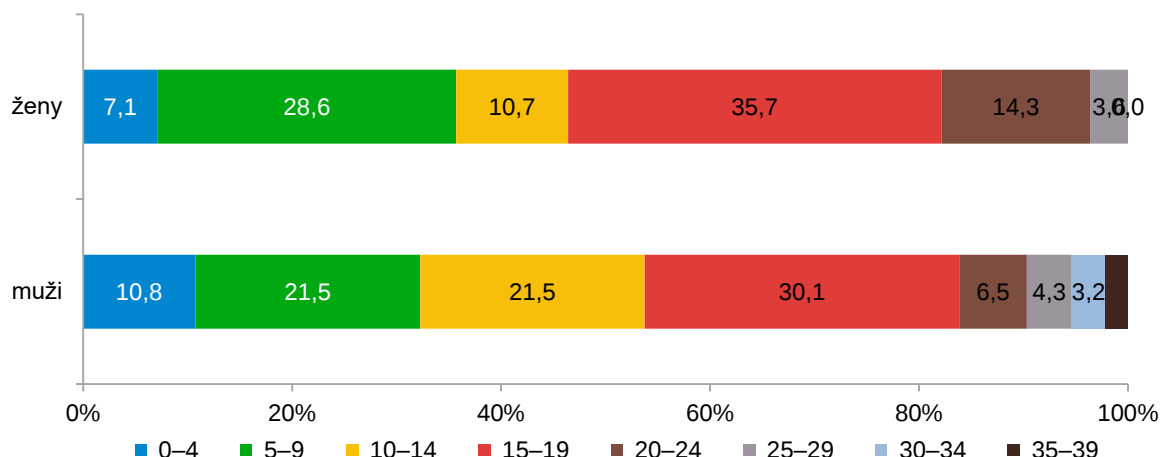

Muži představují více než tři čtvrtiny (76,9 %) všech pacientů s dg. F84 v okrese Náchod. Pacientů-mužů bylo celkem 93, pacientek bylo 28.

Zdroj: ÚZIS 2024, vlastní výpočty

Z hlediska věku a pohlaví je mezi pohlavími patrný rozdíl. U žen představují více než třetinu pacientů ti ve věku 15–19 let, následováni jsou pacienti ve věku 5–9 let (29 %) a následně ve věku 20–24 let (14 %). U mužů jsou první dvě nejvíce zastoupené kategorie stejné, jen s nižším podílem. Třetí největší skupinou mužského pohlaví jsou však osoby 10–14 leté (22 %).

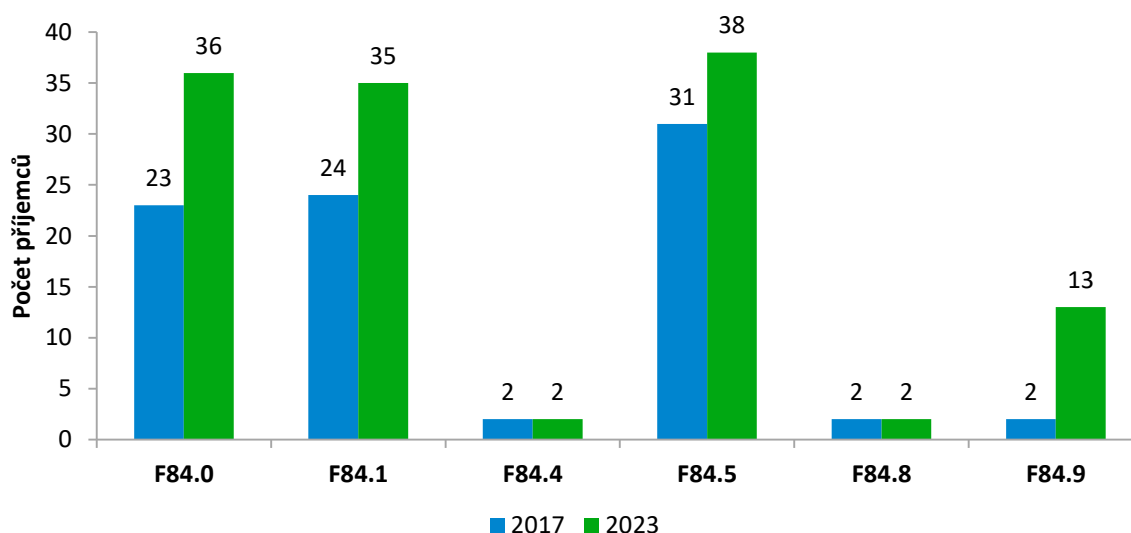
Obrázek 30 Počet pacientů s bydlištěm v okrese Náchod s vykázanou diagnózou F84 dle věkových skupin a pohlaví (v %), 2023

Zdroj: ÚZIS 2024, vlastní výpočty

Z hlediska jednotlivých diagnóz převažují v okrese pacienti s F84.5 (Aspergerův syndrom), dále F84.0 (Dětský autismus) a F84.1 (Atypický autismus). Ostatní diagnózy mají výrazně nižší zastoupení – F84.4 (Hyperaktivní porucha sdružená s mentální retardací a stereotypními pohyby) a F84.8 (Jiné pervazivní vývojové poruchy). Výrazněji narostlo zastoupení pacientů s diagnózou F84.9 (Pervazivní vývojová porucha NS). V porovnání let 2017 a 2023 je patrný nárůst u všech zmiňovaných diagnóz.

Obrázek 31 Počet pacientů s bydlištěm v okrese Náchod s vykázanou diagnózou F84 dle jednotlivých kategorií, 2017 a 2023

Pozn. Pacient může mít v jednom roce vykázané různé diagnózy. Diagnózy F84.2 (Rettův syndrom) a F84.3 (Jiná dětská dezintegrační porucha) nebyly v okrese Náchod u pacientů evidovány.

Zdroj: ÚZIS 2024, vlastní výpočty⁶

⁶ Podrobně viz PŘÍLOHA Č. III - **Metodická podpora** ke zpracování analýz sociálního prostředí ORP Náchod 2024, Ing. Jan Vojtek, Bc. Ladislav Marek, Mgr. Nela Hrušková, PhDr. Tomáš Soukup, Ph.D.

3. Kapacity sociálních služeb poskytovaných na území SO ORP Náchod⁷

Následující tabulka obsahuje kompletní přehled poskytovatelů, jimi poskytovaných sociálních služeb, zařízení těchto služeb působících na území SO ORP Náchod a jejich kapacitu, která je uváděna v počtu lůžek (u služeb pobytové formy), nebo úvazcích v přímé práci (terénní a ambulantní forma poskytování). Data o kapacitách byla získána z Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV (září 2024). Zpřesnění u služeb, které mají v rámci totožného registračního čísla více zařízení, z nichž jsou některá mimo ORP Náchod, proběhla prostřednictvím komunikace zadavatele s těmito službami (září-říjen 2024). Případné drobné odchylky mohou být způsobeny změnou kapacit v čase, případně rozdíly mezi údaji v různých databázích. Kapacity uvedené v tabulce níže byly použity v rámci analýzy referenčních kapacit.

Tabulka 8 Přehled sociálních služeb zařazených do referenčních kapacit

Druh služby	Poskytovatel	Zařízení	Registrační číslo služby	Kapacita/jednotka
Azylové domy	Oblastní charita Náchod	SV. ANNA Domov pro matky s dětmi 2x	9064643	76 lůžka
	Oblastní charita Náchod	Dům na půli cesty	8891712	11 lůžka
Denní stacionáře	Stacionář Cesta Náchod z.ú.	Denní stacionář	8979890	7,8 úvazky
	Oblastní charita Červený Kostelec	Denní stacionář	9098084	2,33 úvazky
Domovy pro seniory	Domov odpočinku ve stáří "Justynka", příspěvková organizace	Domov odpočinku ve stáří Justynka	8635813	62 lůžka
	Domov důchodců Malá Čermná	Domov důchodců Malá Čermná	2749776	49 lůžka
	Domovy Na Třešňovce	Domovy Na Třešňovce 2X	5869239	106 lůžka
	Domov důchodců Police nad Metují	Domov důchodců Police nad Metují	2801353	63 lůžka
	Městské středisko sociálních služeb MARIE	Domov pro seniory Marie	1817339	58 lůžka
	Domov důchodců Náchod	Domov důchodců Náchod	8508078	86 lůžka
	AHC Senior centrum Malá Čermná, s.r.o.	AHC Senior centrum Malá Čermná	4989860	46 lůžka
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Diakonie ČCE – středisko Náchodsko	Diakonie ČCE – středisko Náchodsko	9264829	16 lůžka
	Domovy Na Třešňovce	Domovy Na Třešňovce	6945387	42 lůžka
Domovy se zvláštním režimem	Domov důchodců Náchod	Domov důchodců Náchod	1991772	50 lůžka
Chráněné bydlení	Domov Dědina	Domov Dědina (Náchod)	6514817	6 lůžka
	DOMOV NA STŘÍBRNÉM VRCHU	DOMOV NA STŘÍBRNÉM VRCHU	4382500	6 lůžka
	Oblastní charita Červený Kostelec	Chráněné bydlení	8901848	8 lůžka
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Dokořán z.s.	ARCHA, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	5745726	3,2 úvazky
Odborné sociální poradenství	Centrum sociální pomoci a služeb o. p. s.	Manželská a rodinná poradna Náchod	5792625	1,75 úvazky
	TyfloCentrum Hradec Králové, o.p.s.	TyfloCentrum Hradec Králové, o.p.s., detašované pracoviště Náchod	6811251	0,6 úvazky

⁷ Podrobně viz PŘÍLOHA č. IV: Síť poskytovatelů sociálních služeb, kapacity služeb (Náchod), r. 2024 (k 31. 12. 2023), aktualizace Sítě probíhá každý rok a je přílohou Akčního plánu.

	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Občanská poradna Náchod	3040542	0,7 úvazky
	Laxus z. ú.	Adiktologické centrum poradenství a terapie Náchod	1201932	0,95 úvazky
	Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje, o. p. s.	Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje, o. p. s.	6565086	0,5 úvazky
	Oblastní charita Červený Kostelec	Oblastní charita Červený Kostelec	6466112	0,6 úvazky
	Oblastní charita Náchod	Poradna paliativní a hospicové péče	8594550	0,4 úvazky
Odlehčovací služby	Diakonie ČCE – středisko Náchodsko	Diakonie ČCE – středisko Náchodsko	9223411	4 lůžka
	Městské středisko sociálních služeb MARIE	Domov pro seniory Marie	3357963	4 lůžka
	Stacionář Cesta Náchod z.ú.	Stacionář Cesta Náchod z.ú. - odlehčovací služba	1622964	9 lůžka a 6,33 úvazky
Osobní asistence	Společné cesty - z.s.	Společné cesty - z.s.	3198258	12 úvazky
Pečovatelská služba	Město Police nad Metují	Město Police nad Metují – pečovatelská služba	1514566	6,25 úvazky
	Městské středisko sociálních služeb MARIE	Pečovatelská služba Rybářská ul.	7259548	17 úvazky
	Oblastní charita Náchod	Charitní pečovatelská služba Náchod	6161785	12,1 úvazky
	Město Hronov	Pečovatelská služba Hronov	6232669	8 úvazky
	Oblastní charita Červený Kostelec	Oblastní charita Červený Kostelec	2028356	11,46 úvazky
Podpora samostatného bydlení	PFERDA z.ú.	Takový normální život	1378201	2,1 úvazky
Sociálně aktivizační služby pro děti a mládež	NOMIA, z.ú.	Centrum pro zdravě fungující rodinu NOMIA	4062534	1,26 úvazky
Sociální rehabilitace	PFERDA z.ú.	Pferdí trénink Náchod	6473703	3,9 úvazky
	Aspekt z.s.	Aspekt z.s.	4885366	3,75 úvazky
	Péče o duševní zdraví, z.s.	Sociální rehabilitace – středisko Náchod	4444370	12,1 úvazky

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV (2024), vlastní šetření

4. Prognóza referenčních kapacit sociálních služeb poskytovaných na území SO ORP Náchod

Prognóza referenčních hodnot kapacit sociálních služeb je zvláštní přílohou dokumentu.⁸

⁸ Podrobně viz PŘÍLOHA Č. III - **Metodická podpora** ke zpracování analýz sociálního prostředí ORP Náchod 2024, **Ing. Jan Vojtek, Bc. Ladislav Marek, Mgr. Nela Hrušková, PhDr. Tomáš Soukup, Ph.D.** a PŘÍLOHA Č. V – REFERENČNÍ KAPACITY

5. Financování sociálních služeb

Náklady a výnosy sociálních služeb poskytovaných na území

1.1.7 Metodika

Metodou použitou při zpracování přehledu zdrojů financování sociálních služeb působících v ORP Náchod (alespoň jedno ze zařízení těchto služeb je umístěno v území SO ORP) byla datová analýza. Jako zdrojová data byly použity podklady výnosů uvedené v tzv. KISSoS Královehradeckého kraje. Tato data pro účely této analýzy poskytl zadavatel metodické podpory město Náchod. Zkoumány byly údaje za roky 2018-2021 (v případě financování sociálních služeb). Celkem byly analyzovány údaje za 8 druhů služeb sociální péče (19 služeb) a 4 druhy služeb sociální prevence (7 služeb) a odborné sociální poradenství (6 služeb).

Do části „výhled 2024“ jsou uváděny předpokládané příjmy sociálních služeb v této struktuře:

- Příjmy od uživatelů: jedná se zejména o úhrady od uživatelů za poskytování základní péče, ubytování a fakultativní činnosti,
- Ostatní příjmy: jedná se o tržby z prodeje vlastních výrobků, úhrady od zdravotních pojišťoven, výnosy z pronájmů, ostatní provozní výnosy, finanční výnosy atd.,
- Vyrovnávací platba: souhrnná výše prostředků z veřejných zdrojů na poskytování sociálních služeb.

Do části „skutečnost v červnu 2024“ jsou uváděny skutečné příjmy do června 2024 těchto sociálních služeb v rámci tzv. vyrovnávací platby v této struktuře:

- Rozpočet kraje: finanční prostředky Královehradeckého kraje,
- Státní rozpočet: výnosy z prostředků státního rozpočtu kam patří dotační řízení Královehradeckého kraje, mimořádné dotační řízení a dofinancování, příspěvky od Úřadu práce, dotace z dalších resortů (Úřadu vlády, MŠMT, MV, MZ atd.),
- Evropské fondy: jde o prostředky ze strukturálních fondů EU,
- Obce: finanční prostředky obcí (příspěvek zřizovatele, dotace, granty a dary),
- Ostatní veřejné: jde o další zdroje z veřejných prostředků, úhrady od zdravotních pojišťoven, výnosy z pronájmů, ostatní provozní výnosy, finanční výnosy atd.,
- Rozdíl zdroje zadavatel: porovnání vypočtené vyrovnávací platby (veřejné prostředky) pro rok 2024 a dosud obdržených příjmů v rámci této platby (do června 2024).

1.1.8 Služby sociální péče

Nejvýznamnějším zdrojem financování služeb sociální péče poskytovaných na území SO ORP Náchod je vyrovnávací platba (65 %), z níž největší podíl činí státní rozpočet (58 %). Královehradecký kraj se podílí 20 % a obce 16 %. Příjmy uživatelů se na předpokládaném financování v roce 2024 budou podílet 20 %. Služby sociální péče do června 2024 obdržely o 3,6 mil. Kč více, než činí předpokládaná výše vyrovnávacího příspěvku pro rok 2024. Částku nižší, než vypočtený vyrovnávací příspěvek obdržely pouze odlehčovací služby a denní stacionáře.

Z obcí SO ORP se na financování těchto služeb podílí města Náchod (pečovatelská služba, podpora samostatného bydlení, osobní asistence, denní stacionáře, domovy pro seniory a odlehčovací služby), Česká Skalice (pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení), Hronov (osobní asistence a domov pro seniory), Velké Poříčí (domov pro seniory), obce Česká Čermná (pečovatelská služba), Dolní

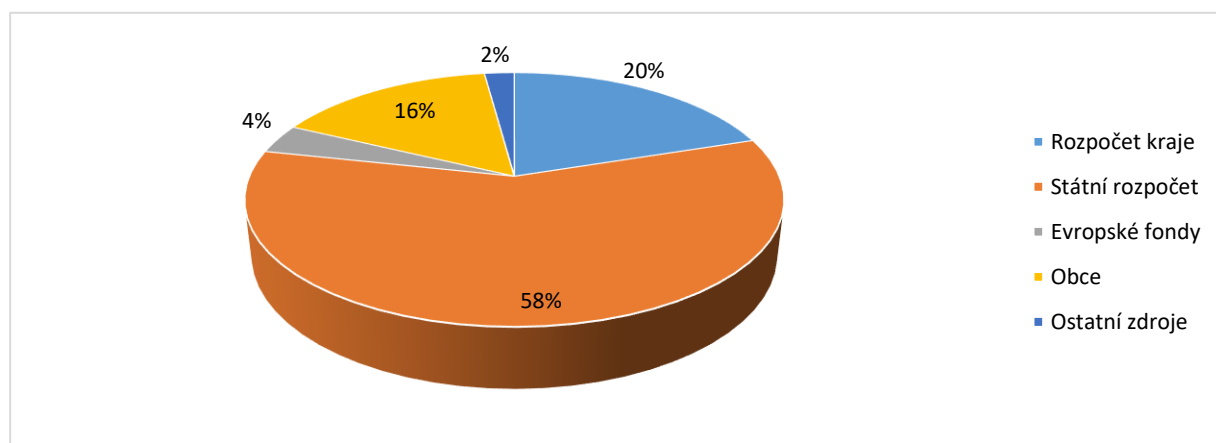
Radechová (pečovatelská služba), Nový Hrádek (pečovatelská služba), Studnice (pečovatelská služba), Velká Jesenice (pečovatelská služba) a Žďárky (pečovatelská služba). Poskytovatele analyzovaných služeb rovněž podporuje řada obcí z území mimo SO ORP Náchod.

Tabulka 9 Zdroje financování služeb sociální péče v roce 2024

Služba	Výhled rok 2024				Skutečnost k červnu 2024					Rozdíl zdroje zadavatel
	Celkové náklady	Příjmy od uživatelů	Ostatní příjmy	Vyrovnávací platba	Rozpočet kraje	Státní rozpočet	Evropské fondy	Obce	Ostatní zdroje	
Pečovatelská služba ⁹	23 513 017	4 425 000	35 000	19 053 017	402 196	9 115 790	0	11 455 000	758 354	2 678 323
Podpora samostatného bydlení	5 263 000	280 000	488	4 982 512	600 000	0	4 113 918	469 392	105 924	6 722
DZR	37 717 000	20 328 000	5 886 000	11 503 000	4 590 500	6 739 170	0	0	0	173 330
Chráněné bydlení	23 888 879	6 496 770	422 014	16 970 095	5 108 433	8 622 430	2 434 683	99 000	720 400	14 850
Osobní asistence	9 215 759	1 570 000	0	7 645 759	74 749	6 657 010	0	240 000	0	0
Odlehčovací služby	15 222 219	2 863 000	56 500	12 302 719	318 000	9 197 090	0	1 902 014	0	-885 615
Denní stacionář	11 187 492	2 102 000	393 200	8 692 292	1 414 858	4 963 270	0	732 000	955 000	-627 164
Domovy pro seniory ¹⁰	263 343 948	14 906 000	32 209 600	88 228 348	22 464 400	56 606 930	0	12 615 670	1 201 000	4 659 652
Celkem¹¹	389 351 314	52 970 770	39 002 802	169 377 742	34 973 136	101 901 690	6 548 601	27 513 076	3 740 678	3 609 598

Zdroj: KISSoS Královéhradeckého kraje, registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, referenční kapacity sociálních služeb, vlastní výpočty

Obrázek 32 Poměr obdržených veřejných prostředků dle jednotlivých zdrojů u služeb sociální péče (k červnu 2024)

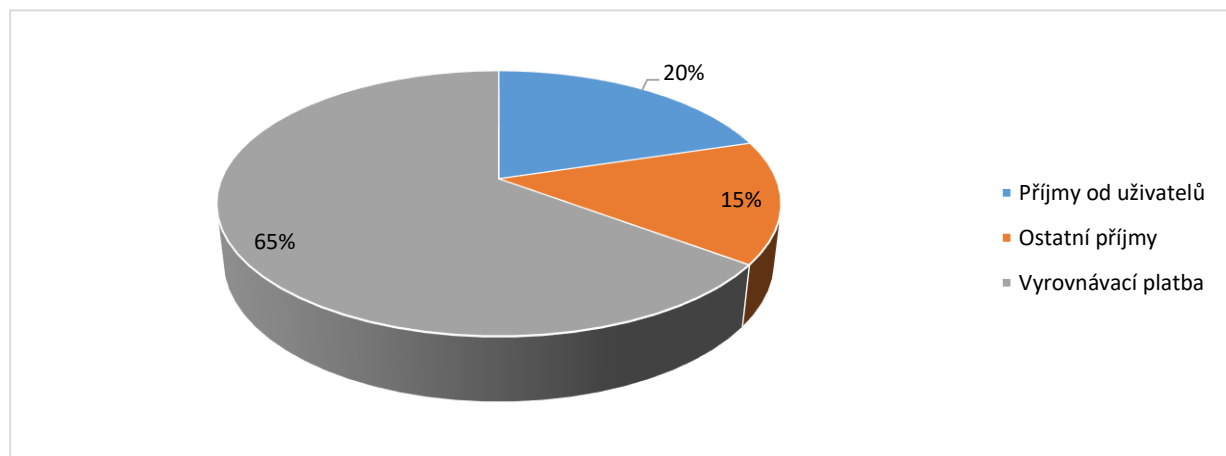
Zdroj: KISSoS Královéhradeckého kraje, vlastní výpočty

⁹ Data nejsou dostupná za Město Police nad Metují, Město Hronov a Oblastní Charitu Červený Kostelec.

¹⁰ Data nejsou dostupná za AHC Senior centrum Malá Čermná, s.r.o.

¹¹ Nejsou data za DOZP (Diakonie ČCE – středisko Náchodsko) a Domovy na Třešňovce.

Obrázek 33 Porovnání předpokladu financování služeb sociální péče z různých zdrojů pro rok 2024

Zdroj: KISSoS Královehradeckého kraje, vlastní výpočty

1.1.9 Služby sociální prevence

Nejvýznamnějším zdrojem financování těchto služeb poskytovaných na území SO ORP Náchod jsou Evropské fondy (65 %) a státní rozpočet (24 %). Podíl obcí je 6 % a Královehradeckého kraje 4 %, ostatní zdroje nejsou pro poskytování těchto služeb tolik významné. Příjmy uživatelů jsou relevantní pouze u služby azylové domy, tudíž z celkových předpokládaných nákladů na poskytování služeb sociální prevence činí pouze 3 %. Na rozdíl od služeb sociální prevence tyto služby do června 2024 obdržely o 607,5 tis. Kč méně, než činí předpokládaná výše vyrovnávacího příspěvku na rok 2024. Žádná z analyzovaných služeb neobdržela do tohoto data celou vypočtenou výši tohoto příspěvku.

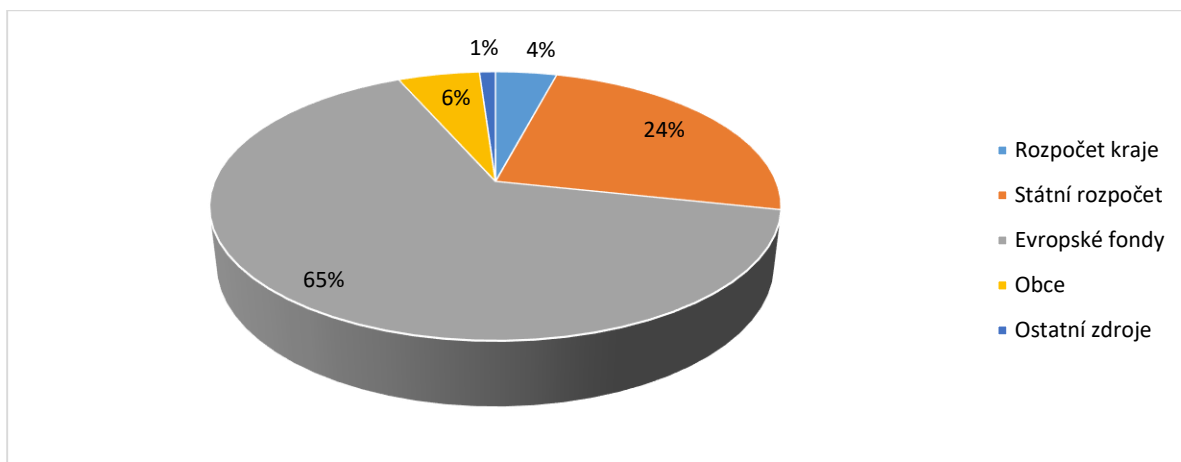
Z obcí SO ORP se na financování těchto služeb podílí města Náchod (všechny zde poskytované druhy služeb), Police nad Metují (sociální rehabilitace) a městys Žernov (sociální rehabilitace). Poskytovatele analyzovaných služeb rovněž podporují obce mimo území SO ORP Náchod. Jedná se o města Hradec Králové (SAS pro rodiny s dětmi a sociální rehabilitace), Rychnov nad Kněžnou (sociální rehabilitace) a Teplice nad Metují (sociální rehabilitace).

Tabulka 10 Zdroje financování služeb sociální prevence v roce 2024

Služba	Výhled 2024				Skutečnost k červnu 2024					Rozdíl zdroje zadavatel
	Celkové náklady	Příjmy od uživatelů	Ostatní příjmy	Vyrovnávací platba	Rozpočet kraje	Státní rozpočet	Evropské fondy	Obce	Ostatní zdroje	
Azylové domy	15 568 127	1 205 000	7 658	14 355 469	997 800	4 703 320	7 118 880	750 000	188 977	-596 492
NZDM	3 108 000	0	0	3 108 000	93 900	2 500 150	0	300 000	0	-213 950
SAS pro rodiny s dětmi	2 517 594	0	0	2 517 594	244 051	1 838 200	0	325 000	0	-110 343
Sociální rehabilitace	19 849 890	0	0	19 849 890	260 900	317 100	18 005 119	755 000	228 562	-283 209
Celkem	41 043 611	1 205 000	7 658	39 830 953	1 596 651	9 358 770	25 123 999	2 130 000	417 539	-607 502

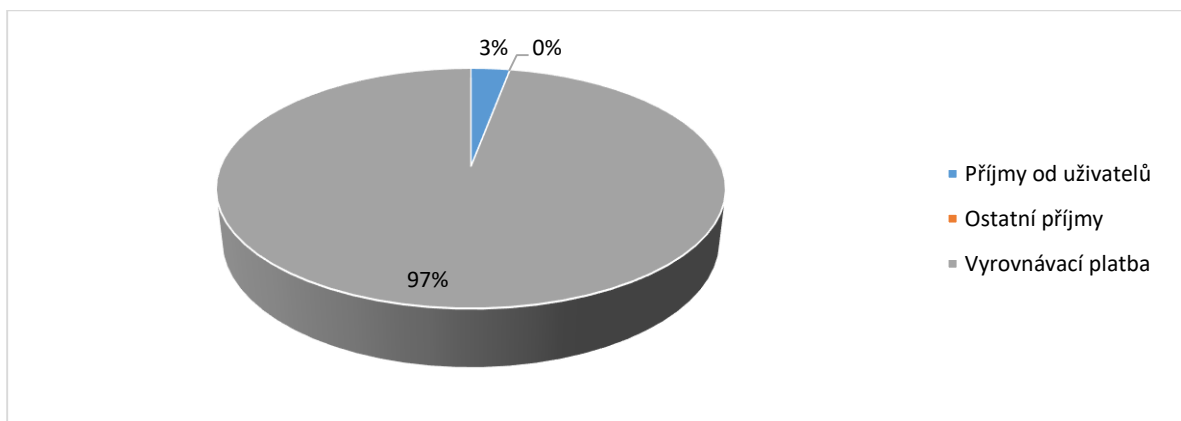
Zdroj: KISSoS Královehradeckého kraje, registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, referenční kapacity sociálních služeb, vlastní výpočty

Obrázek 34 Poměr obdržených veřejných prostředků dle jednotlivých zdrojů u služeb sociální prevence (k červnu 2024)

Zdroj: KISSoS Královehradeckého kraje, vlastní výpočty

Obrázek 35 Porovnání předpokladu financování služeb sociální péče z různých zdrojů pro rok 2024

Zdroj: KISSoS Královehradeckého kraje, vlastní výpočty

1.1.10 Odborné sociální poradenství

Nejzásadnějším zdrojem financování odborného sociálního poradenství poskytovaného na území SO ORP Náchod je vyrovnávací platba (99 %), z níž největší podíl činí státní rozpočet (79 %). Královehradecký kraj se podílí 10 % a obce 8 %. Příjmy uživatelů se na předpokládaném financování v roce 2024 budou podílet 20 %. Obdobně jako u služeb sociální prevence poskytovatelé odborného sociálního poradenství do června 2024 obdrželi o 443,4 tis. Kč méně, než činí předpokládaná výše vyrovnávacího příspěvku na rok 2024.

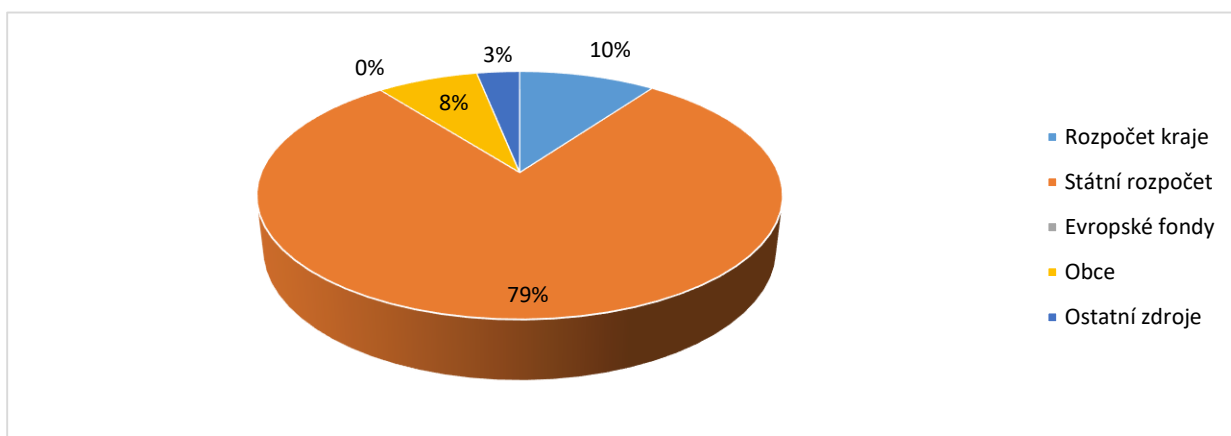
Jedinou obcí, která se podílí na financování odborného sociálního poradenství z území SO ORP je město Náchod. Poskytovatelům těchto služeb rovněž přispívají města Doudleby nad Orlicí, Hradec Králové, Jaroměř, Rychnov nad Kněžnou, Solnice a Trutnov.

Tabulka 11 Zdroje financování odborného sociálního poradenství v roce 2024

Služba	Výhled rok 2024				Skutečnost k červnu 2024					Rozdíl zdroje zadavatel
	Celkové náklady	Příjmy od uživatelů	Ostatní příjmy	Vyrovňovací platba	Rozpočet kraje	Státní rozpočet	Evropské fondy	Obce	Ostatní zdroje	
Odborné sociální poradenství ¹²	13 627 383	0	97 167	13 530 216	1 310 676	10 391 060	0	973 000	412 163	-443 319
Celkem	13 627 383	0	97 167	13 530 216	1 310 676	10 391 060	0	973 000	412 163	-443 319

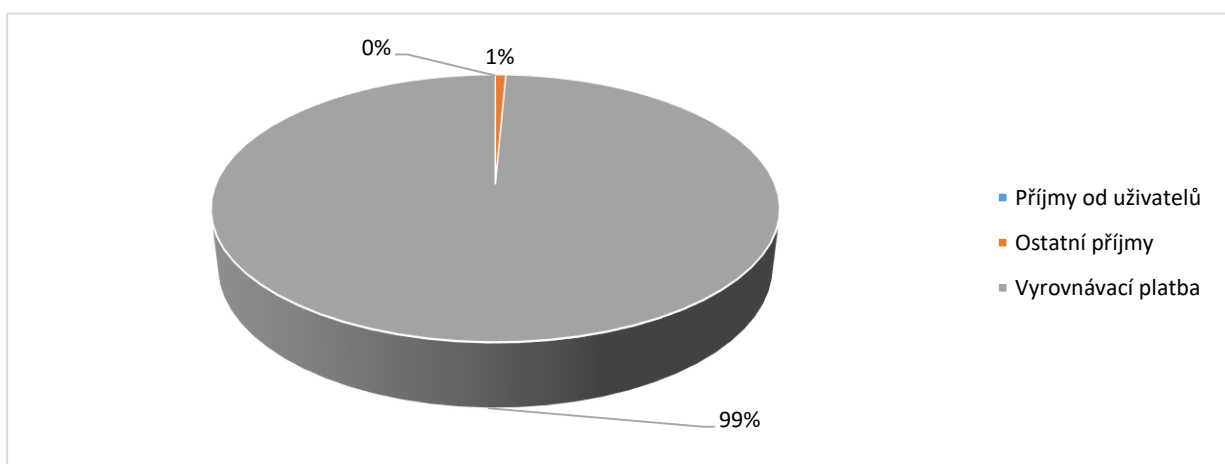
Zdroj: KISSoS Královéhradeckého kraje, registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, referenční kapacity sociálních služeb, vlastní výpočty

Obrázek 36 Poměr obdržенých veřejných prostředků dle jednotlivých zdrojů u služeb odborného sociálního poradenství (k červnu 2024)

Zdroj: KISSoS Královéhradeckého kraje, vlastní výpočty

Obrázek 37 Porovnání předpokladu financování odborného sociálního poradenství z různých zdrojů pro rok 2024

Zdroj: KISSoS Královéhradeckého kraje, vlastní výpočty

¹² Data nejsou dostupná za Oblastní Charitu Náchod.

Analýza financování sociálních služeb z rozpočtů obcí z území ORP Náchod v roce 2024

Pro účely sledování role obcí v oblasti spolufinancování sociálních služeb, bylo spolupracováno s KÚ KHK a data pro tyto účely čerpány z jejich zdrojů (tj. účetnictví jednotlivých obcí). Kraj přesně metodicky stanovuje, které paragrafy, příslušné položky a konkrétní případy jsou započítávány do výdajů obcí na sociální oblast.

Tabulka č. 12

2024	Rozpočtové výdaje	Rozpočtové příjmy	Dotace obcím	Čisté výdaje 2024	Daňové příjmy 2024	Čisté výdaje / Daňové příjmy	Bilance + - nad pod průměr	"DLUH"
Bezděkov nad Metují	33 774	0	0	33 774	11 673 363	0,3%	244 007	244 007
Borová	0	0	0	0	4 060 290	0,0%	96 619	96 619
Brzice	0	0	0	0	5 522 638	0,0%	131 417	131 417
Bukovice	47 856	0	0	47 856	8 076 216	0,6%	144 327	144 327
Červená Hora	0	0	0	0	3 998 570	0,0%	95 150	95 150
Červený Kostelec	4 117 263	0	0	4 117 263	177 881 306	2,3%	115 622	115 622
Česká Čermná	5 000	0	0	5 000	10 402 736	0,0%	242 545	242 545
Česká Metuje	0	0	0	0	6 485 667	0,0%	154 334	154 334
Česká Skalice	1 148 955	58 481	0	1 090 474	112 141 568	1,0%	1 578 061	1 578 061
Dolní Radechová	49 450	0	0	49 450	14 489 398	0,3%	295 341	295 341
Horní Radechová	52 000	0	0	52 000	9 766 988	0,5%	180 416	180 416
Hoříčky	0	0	0	0	14 692 201	0,0%	349 617	349 617
Hronov	7 558 655	1 164 167	2240730	4 153 758	125 152 854	3,3%	-1 175 605	0
Kramolna	63 947	0	0	63 947	20 039 793	0,3%	412 922	412 922
Lhota pod Hoříčkami	0	0	0	0	6 035 004	0,0%	143 610	143 610
Litoboř	0	0	0	0	2 690 107	0,0%	64 014	64 014
Machov	225 286	0	0	225 286	23 733 827	0,9%	339 487	339 487
Mezilečí	18 000	0	0	18 000	3 271 879	0,6%	59 858	59 858
Náchod	18 766 586	0	0	18 766 586	433 804 597	4,3%	-8 443 719	0
Nový Hrádek	35 000	0	0	35 000	22 288 703	0,2%	495 385	495 385
Police nad Metují	5 225 622	1 390 681	1165930	2 669 011	93 909 094	2,8%	-434 339	0
Říkov	20 000	0	0	20 000	6 674 431	0,3%	138 826	138 826
Slatina nad Úpou	18 000	0	0	18 000	7 099 059	0,3%	150 930	150 930
Stárvov	0	0	0	0	14 922 958	0,0%	355 109	355 109
Studnice	87 266	0	0	87 266	23 039 041	0,4%	460 974	460 974
Suchý Důl	39 083	0	0	39 083	10 081 392	0,4%	200 815	200 815
Velká Jesenice	0	0	0	0	16 842 940	0,0%	400 797	400 797
Velké Petrovice	75 047	0	0	75 047	8 439 767	0,9%	125 787	125 787
Velké Poříčí	307 915	0	0	307 915	49 047 914	0,6%	859 235	859 235

Vestec	0	0	0	0	4 091 072	0,0%	97 352	97 352
Vysoká Srbská	0	0	0	0	5 965 093	0,0%	141 946	141 946
Vysokov	14 399	0	0	14 399	10 634 224	0,1%	238 654	238 654
Zábrodí	123 820	0	0	123 820	11 537 074	1,1%	150 718	150 718
Žďár nad Metují	30 957	0	0	30 957	13 399 725	0,2%	287 905	287 905
Žďárky	0	0	0	0	11 695 611	0,0%	278 310	278 310
Žernov	85 000	0	0	85 000	6 223 274	1,4%	63 090	63 090
celkem	372 353 024	36 838 273	27 337 070	308 177 681	12 950 752 762	2,4%	0	107 971 726

Nejvíce finančních prostředků do sociální oblasti (dle porovnání čistých výdajů na sociální oblast a daňových příjmů) vynakládá město Náchod, následuje Hronov, Police nad Metují a Červený Kostelec. Z obcí typu I jsou největšími přispěvateli Žernov, Zábrodí, Velké Petrovice, Machov a Velké Poříčí.

Celkový objem finančních prostředků vynaložených obcemi v celém SO ORP Náchod v roce 2024 činil **308 177 681,- Kč, což je celkem 2,4% z daňových příjmů obcí.**

Analýza předpokládaných nákladů sociálních služeb

Tato kapitola obsahuje výpočet teoretického navýšení nákladů na sociální služby v území SO ORP Náchod, jejichž současné kapacity jsou pod referenčním průměrem (viz kapitola 3). Výpočet stanovuje teoretickou výši vyrovnávací platby za chybějící kapacity jednotlivých druhů sociálních služeb, přičemž rozdíl mezi referenčním průměrem a aktuální kapacitou určuje tuto chybějící kapacitu.

Tabulka 13 Analýza výpočtu předpokládaných nákladů (chybějící služby a služby pod referenčním průměrem)

Služba	Aktuální kapacita	Vypočtená chybějící kapacity do referenčního průměru	Výpočet předpokládaného navýšení nákladů průměrných referenčních kapacit (vypočtená vyrovnávací platba) v Kč
Centra denních služeb	0 (úvazky)	10 (úvazky)	7 653 162
Denní stacionáře	10,13 (úvazky)	2,87 (úvazky)	2 316 550
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	58 (lůžka)	20 (lůžka) ¹³	- 2 202 482
Domovy se zvláštním režimem	50 (lůžka)	145 (lůžka) ¹⁴	- 41 959 681
Chráněné bydlení	20 (lůžka)	12 (lůžka) ¹⁵	1 448 744
Odlehčovací služby (terénní a ambulantní)	6,33 (úvazky)	1,67 (úvazky)	1 420 850
Odlehčovací služby (pobytové)	17 (lůžka)	4 (lůžka) ¹⁶	750 464
Osobní asistence	12 (úvazky)	6 (úvazky)	4 618 825
Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP	0 (úvazky)	3 (úvazky)	3 077 950
Sociálně terapeutické dílny	0 (úvazky)	5 (úvazky)	4 632 473
Týdenní stacionáře	0 (lůžka)	5 (lůžka) ¹⁷	- 265 005
Domy na půl cesty	0 (lůžka)	2 (lůžka) ¹⁸	500 835
Intervenční centra	0 (úvazky)	0,43 (úvazky)	486 488
Kontaktní centra	0 (úvazky)	1,89 (úvazky)	2 208 187
Krizová pomoc	0 (úvazky)	0,79 (úvazky)	915 359
Nízkoprahová denní centra	0 (úvazky)	2,07 (úvazky)	2 032 517
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3,2 (úvazky)	2,1 (úvazky)	1 863 710
Noclehárny	0 (úvazky)	1,77 (úvazky)	1 565 215
Odborné sociální poradenství	5,5 (úvazky)	1,76 (úvazky)	1 786 000
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	4,81 (úvazky) ¹⁹	2,19 (úvazky)	2 068 118
Terénní programy	3,74 (úvazky) ²⁰	1,26 (úvazky)	1 184 064
Celkem			-5 930 174

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, Královéhradecký kraj, vlastní výpočty (Analýza referenčních kapacit sociálních služeb)

¹³ Do výpočtu byly zařazeny i 2 úvazky pracovníka v přímé práci.

¹⁴ Do výpočtu bylo zařazeno i 5 úvazků pracovníků v přímé práci.

¹⁵ Do výpočtu byly zařazeny i 1,5 úvazku pracovníka v přímé práci.

¹⁶ Do výpočtu bylo zařazeno i 0,5 úvazku pracovníka a v přímé práci.

¹⁷ Do výpočtu bylo zařazeno i 0,5 úvazku pracovníka a v přímé práci.

¹⁸ Do výpočtu bylo zařazeno i 0,5 úvazku pracovníka a v přímé práci.

¹⁹ Jde o výši úvazků této služby v krajské síti v působnosti Náchod a kapacitu zařízení této služby registrovaného na území ORP Náchod.

²⁰ Jde o výši úvazků této služby v krajské síti v působnosti Náchod.

Pro určení hodnoty vyrovnávací platby byla použita referenční hodnota jednotky stanovená Královéhradeckým krajem pro rok 2025²¹. Pro ambulantní a terénní služby je základní jednotkou úvazek pracovníků v přímé péči, zatímco pro pobytové služby je to lůžko. Analýza používá jako referenční rok 2025. Výsledky mohou pomoci zadavateli určit očekávané náklady z veřejných prostředků, pokud by došlo k úpravám kapacit podle analýzy referenčních kapacit. Mohou tedy sloužit pro účely procesů plánování, řízení a financování sociálních služeb na území SO ORP Náchod. U služeb v pobytové formě pracuje model rovněž s rozdílem mezi vypočtenými výnosy a náklady (u domovů se zvláštním režimem, domovů pro osoby se zdravotním postižením a týdenních stacionářů pak je tento rozdíl vypočtených nákladů a vypočtených výnosů v minusové hodnotě vypočtené vyrovnávací platby Služby, jejichž aktuální kapacity jsou rovny nebo vyšší než referenční průměr, nebyly do analýzy zahrnuty. U sociálně aktivizačních služeb pro rodinu a děti a terénních programů byly započteny kapacity i služeb, které na území nemají své zařízení, ale prokazatelně zde působí.

V případě navýšení do hodnoty průměrných referenčních kapacit by celková výše teoretického navýšení nákladů činila -5 930 174 Kč (vypočtená výše vyrovnávací platby ovlivněná zejména rozdílem mezi vypočtenými výnosy a příjmy u pobytových služeb). Tento výpočet nezahrnuje případné snižování kapacit těch služeb, které jsou naopak nad průměrem referenčních kapacit.

²¹ Zásady pro realizaci financování sociálních služeb zařazených do Sítě sociálních služeb KHK a služeb hospicové péče formou vyrovnávací platby (leden 2024, hodnoty z listopadu 2024).

Následující tabulka obsahuje porovnání dotačních řízení obcí Jilemnice, MČ Praha 13, Mnichovo Hradiště, Žamberk na základě těchto kritérií:

- Periodicita vyhlášení dotačního řízení
- Zacílení podpory ve vztahu k sociálním službám a dalším návazným službám
- Sdružování finančních prostředků více obcí
- Konkrétní vymezení druhů podpořených sociálních služeb
- Víceleté financování
- Soulad dotačního řízení se strategiemi obcí (například komunitní plány)
- Definice kritérií pro přidělování dotací
- Forma finanční podpory
- Synergie s krajskou sítí sociálních služeb
- Stanovení cenových hladin přidělené dotace
- Vyúčtování dotace i na základě statistických dat podpořených osob z území obce/ORP apod.
- Dostupnost, podrobnost a srozumitelnost dotačních pravidel

Lze konstatovat, že spolufinancování sociálních služeb z prostředků obcí se v porovnávaných obcích v jednotlivých kritériích odlišuje. Nejvýznamnější rozdíly jsou zejména v podrobnosti nastavených pravidel, formě přidělení dotací, způsobu nastavení délky období podpory a způsobu vyhodnocování přidělené dotace.

Odlišnosti nejsou v každoroční periodě vyhlášení dotací a způsobech zveřejňování informací o poskytované podpoře a pravidlech dotačních řízení. Platí také to, že čím podrobněji a konkrétněji jsou popsány podmínky dotačního řízení, včetně víceletého nastavení, tím více jsou tyto dotační tituly provázány se strategiemi obcí a kraje a více jsou vyžadována konkrétní data o podpořených osobách.

Jediné z porovnávaných měst (Jilemnice) své dotační řízení koordinuje a vypisuje společně s obcemi v území SO OPR. Víceleté financování sociálních služeb mají naopak nastavené v městské části Praha 13.

Tabulka 14 Analýza dotačních řízení

Zdroj: webové stránky měst Jilemnice, Žamberk, MČ Praha 12 a MČ Praha 13, Náchod.

Kritérium	Jilemnice	MČ Praha 13	MČ Praha 12	Žamberk	Náchod
Vyhlašováno každoročně	Ano	Některé programy vyhlašovány každoročně, hlavní program je tříletý.	Ano	Z podkladů nevyplývá, zřejmě ano.	Ano
Zacíleno pouze na sociální služby/zacíleno obecně na sociální a návazné služby	Zacíleno pouze na sociální služby definované v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.	Zacíleno na sociální služby i na tzv. návazné služby (nejčastěji zdravotnické a komunitní).	Zacíleno na sociální služby definované v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a dále na služby dle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (jedná se zejména o adiktologické služby).	Zacíleno obecně na sociální a návazné služby (podpora aktivit navazujících na sociální služby, podpora prarodinných aktivit, podpora činnosti organizací a spolků sdružujících seniory a osoby se zdravotním postižením.).	Zacíleno je nejen na sociální služby. Podporovány jsou nestátní neziskové organizace působící ve městě Náchod nebo poskytující sociální služby občanům s trvalým pobytem v Náchodě. Pro rok 2025 se připravuje vyhlášení dotačního titulu, který bude zacílen pouze na služby definované v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
Sdružení finančních prostředků z více obcí	Ano Finanční prostředky grantového programu jsou tvořeny z příspěvků obcí ORP Jilemnice, založeno na principu solidarity. Každá obec se podílí na spolufinancování sociálních služeb rovným dílem bez ohledu na to, jestli v aktuálním roce využívali službu i klienti dané obce.	Ne	Ne	Ne	Ne
Taxativně vymezené podporované služby	Ano Musí se jednat o sociální služby poskytované obyvatelům zapojených obcí a jsou součástí aktuální verze Základní sítě sociálních služeb ORP	Nepřímo Musí se jednat o sociální a návazné služby poskytované občanům s trvalým pobytem na území MČ Praha 13 a jsou	Nepřímo Podporovány jsou pouze služby uvedené v Komunitním plánu MČ Praha 12 a	Ne	Nepřímo Přestože je městem Náchod definovaná síť sociálních služeb (zařazení do této sítě podléhá jasně definovaným kritériím) podání

	Jilemnice. Základní síť schvaluje Rada města Jilemnice na návrh zapojených obcí. V grantovém programu není možné žádat o dotaci na sociální služby pečovatelská služba a osobní asistence.	součástí Sítě podporovaných sociálních a návazných služeb MČ Praha 13. Jsou vymezena specifika možných příjemců dotace z hlediska právní formy, kvalifikace, potřeb zajištění sociálních a návazných služeb, v oblasti prarodinných opatření. V některých programech musí jít o služby podporující naplňování Priorit, kde jsou určeny prioritní cílové skupiny a služby.	Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb HMP.		žádosti o dotaci je umožněno podávání žádosti i subjektům mimo tuto síť. O přidělení dotace rozhoduje komise, smlouvy schvaluje zastupitelstvo. Podpořené subjekty musí poskytovat podporu občanům města Náchod.
Víceleté financování	Ne Dotace se poskytuje na období kalendářního roku, musí být využita v rámci příslušného roku a pouze na účel, na který byla přidělena.	Ano – dotační řízení je složeno z programů: Program A (3letý program pro zajištění poskytování prioritních služeb). Program B (1letý program pro zajištění poskytování sociálních a návazných služeb včetně individuálních dotací, v souladu s dokumentem Priority). Program C (1letý program zaměřený na podporu naplnění tematických oblastí a opatření Koncepce prostřednictvím realizace komunitních, vzdělávacích a volnočasových preventivních aktivit a podpory zařízení poskytujících tyto služby).	Ne Dotace se poskytuje na období kalendářního roku, musí být využita v rámci příslušného roku a pouze na účel, na který byla přidělena.	Ne Dotace se poskytuje na období kalendářního roku, musí být využita v rámci příslušného roku a pouze na účel, na který byla přidělena.	Ne Dotace se poskytuje na období kalendářního roku, musí být využita v rámci příslušného roku a pouze na účel, na který byla přidělena.
Soulad podporovaných služeb s prioritami místní strategie v sociální oblasti (například komunitní plán)	Je zpracován Komunitní plán sociálních služeb a Akční plán sociálních služeb, tyto plány definují priority v sociální oblasti. Dále dochází k aktualizaci Základní sítě sociálních služeb ORP	Výchozími dokumenty pro realizaci dotačního řízení jsou Priority rozvoje sociálních a návazných služeb pro občany MČ Praha 13 pro rok 2024 a Koncepce rodinné politiky pro	Je zpracován Komunitní plán rozvoje sociálních služeb, se kterým je dotační program přímo provázán.	Není řešeno	Je zpracován Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, který definuje strategické cíle a opatření. Je rovněž definována místní síť sociálních služeb (pro území města Náchod). Pravidla dotačního řízení

	Jilemnice, na kterou je navázáno společné financování sociálních služeb.	MČ Praha 13 na období 2018-2024.			nejsou explicitně provázána s touto místní strategií. Soulad může sledovat komise, která rozhoduje o přidělení dotací.
Definovaná kritéria výběru podpořených služeb	Ano Hodnocení předložených žádostí probíhá ve dvou krocích: administrativní kontrola a následné hodnocení. Následné hodnocení má pevně stanovená hodnotící kritéria, některá jsou společná pro všechny, některá zvlášť pro pobytové služby a pro ambulantní/terénní služby.	Ano hodnocení žádostí jsou použita následující kritéria a postupy: Formální hodnocení a hodnocení přijatelnosti. Odborné hodnocení (provádí pověření pracovníci Odboru sociální péče, kteří zpracovávají rámcový návrh podpory jednotlivých žádostí, u každého programu se zohledňují jiná kritéria). Posouzení dotační komisi (pověřena Radou MČ Praha 13, na základě rámcového návrhu zpracuje finální návrh podpory jednotlivých žádostí).	Ano Kromě formálních náležitostí samotné žádosti o dotaci se kritéria zaměřují na soulad žádosti o dotaci s prioritami Komunitního plánu MČ Praha 12. Dále jsou zaměřena na poskytování podpořených služeb občanům MČ Praha 12.	Ne.	Ano K hodnocení žádostí jsou použita kritéria, která z části odpovídají pravidlům administrativní přijatelnosti žádosti, část z nich se věnuje hospodárnosti předložené žádosti a způsobilosti nákladů ve vztahu k obyvatelům města Náchod. Žádosti hodnotí komise, která předkládá smlouvy o poskytnutí dotace zastupitelstvu města Náchod.
Forma poskytnutí peněžních prostředků (například de minimis, vyrovnávací platba apod.)	Dotace je poskytována pouze na úhradu základních činností dle zákona o sociálních službách a je součástí vyrovnávací platby stanovené krajem / MPSV. Dotace z grantového programu se poukazuje výhradně bezhotovostním převodem na účet žadatele v termínu stanoveném ve smlouvě. Dotace je vyplácena jednorázově.	Vyrovňovací platba.	Vyrovňovací platba (dle ustanovení článku 4 Rozhodnutí Komise EU ze dne 20. 12. 2011 o použití článku 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2012/21/EU)).	Dotace, poskytuje se na základě veřejnoprávní smlouvy.	Dotace se poskytuje na základě smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu města formou podpory de minimis, nebo smlouvy o plnění závazku veřejné služby obecného hospodářského zájmu.
Provázanost dotačního řízení pouze na služby zařazené do krajské sítě sociálních služeb	Ne	Ano	Ano	Ne	Ne

	(Provázanost také se Základní sítí sociálních služeb ORP Jilemnice. Základní síť každoročně schvaluje Rada města Jilemnice na návrh zapojených obcí.).	Podpora sociální služeb, které jsou součástí Krajské sítě sociálních služeb HMP a Sítě podporovaných sociálních a návazných služeb MČ Praha 13 pro rok 2024.	Podpora sociální služeb, které jsou součástí Střednědobého plánu HMP.		
Jsou definovány cenové hladiny (například maximální výše podpory úvazku/lůžka dle jednotlivých služeb apod.)	Ano Dotace může být přidělena max. do výše stanoveného procenta spolufinancování dle přílohy č. 1 tohoto grantového programu, která se vypočítá z nákladů sociální služby na obyvatele zapojených obcí. Celková výše přidělených prostředků se řídí pravidly dle části 6. Kritéria hodnocení. Minimální výše dotace není stanovena. Dotace může být poskytnuta maximálně do výše požadavku žadatele a zároveň nesmí překročit 132.000 Kč na 1 úvazek a rok.	Ne	Ne	Ne	Ne
Je požadováno po příjemcích dokládání statistických dat o podpořených osobách z území města/městské části/území SO	Ano. Při závěrečném vyúčtování se dokládá počet klientů, počet lůžkodnů/počet hodin přímé práce atd.	Ano Přílohou vyúčtování je závěrečná zpráva o čerpání dotace a realizaci sociální služby – včetně kvantifikace poskytnutých úkonů.	Ano, je součástí formuláře žádosti o dotaci.	Ne	Ano, žadatelé předkládají v rámci žádosti statistické údaje o počtech uživatelů/klientů z města Náchod. V rámci procesu plánování a řízení sociálních služeb město Náchod rovněž aktivně využívá statistiky a data o poskytování sociálních služeb ze systému KISOS.
Podrobnost a srozumitelnost pravidel dotačního řízení	Ano	Ano	Ano (žádost o dotaci se předkládá elektronicky prostřednictvím dotačního portálu)	Částečně Podmínky dotačního řízení jsou stejné pro všechny dotační programy (např. kultury, volnočasových aktivit, prevence kriminality atd.) a není jasné, jak se žádosti vyhodnocují.	Pravidla jsou srozumitelná a jasná, jsou však formulována spíše obecněji.

Závěry a doporučení ve vztahu k financování z prostředků obcí SO ORP Náchod

Klíčové závěry:

- Na území SO ORP Náchod dochází k **navyšování absolutní výše prostředků** na financování sociálních služeb.
- Do financování sociálních služeb a souvisejících činností se zapojuje více jak polovina obcí.
- Absolutně **nejvíce přispívá město Náchod**.
- Město Náchod má nastavené **základní parametry dotačního řízení** na podporu sociálních a dalších návazných služeb, které je vyhlášováno každoročně. Tato podpora směřuje nejen do městem Náchod zřízené příspěvkové organizace poskytující sociální služby, ale i do dalších služeb poskytovaných na území města.
- Pravidla pro nastavení financování sociálních služeb z veřejných prostředků (**vypočtená výše vyrovnávací platby**) jsou ze strany Královéhradeckého kraje předvídatelné a každoročně valorizované. Nejistotu však stále zůstává celkový objem státní dotace, jejíž výše je navázána na státní rozpočet.
- Královéhradecký kraj dlouhodobě doporučuje obcím na svém území, aby vyčlenily na spolufinancování sociálních služeb alespoň **3,5 % ze svých daňových příjmů**.

Doporučení v krátkodobém horizontu:

- Pokračovat v podpoře sociálních a návazných služeb prostřednictvím každoročně vyhlášeného dotačního řízení financovaného z prostředků obcí.
- Zvážit doplnění kritérií dotačního řízení města Náchod o následující oblasti:
- Provázání přidělených finančních prostředků na Královéhradeckém kraji stanovené cenové hladiny (pravidla pro **výpočet vyrovnávací platby**),
- Výraznější svázání přidělování finančních prostředků na městem Náchod definovanou místní **sít sociálních služeb** (ve smyslu prioritizace podpořených služeb).
- Navýšit objem finančních prostředků určených na spolufinancování sociálních služeb alespoň na **3,5 % z celkových daňových příjmů obcí**.

Doporučení ve střednědobém horizontu:

- V rámci procesů komunitního plánování a řízení místní sítě sociálních služeb **komunikovat s obcemi**, které nepodporují sociální služby ze svého rozpočtu, tak aby tento přístup přehodnotily.
- Zvážit sloučení prostředků obcí ze SO ORP Náchod v rámci **jednoho dotačního řízení**.
- Zvážit vytvoření pravidel pro **víceleté financování** některých druhů sociálních služeb, či aktivit v sociální oblasti.
- Do pravidel dotačního titulu uvést všechny **formy přidělování finančních prostředků**.²²

Podrobněji rozpracováno v přílohách

Příloha č. 5 Analýza referenčních kapacit sociálních služeb SO ORP Náchod

Příloha č. 6 Seznam do analýzy zařazených porovnávaných položek rozpočtů obcí

²² Podrobně viz PŘÍLOHA Č. III - **Metodická podpora** ke zpracování analýz sociálního prostředí ORP Náchod 2024, Ing. Jan Vojtek, Bc. Ladislav Marek, Mgr. Nela Hrušková, PhDr. Tomáš Soukup, Ph.D.

Financování sociálních služeb v KHK a v Náchodě

Financování sociální služeb²³ na regionální úrovni zajišťují v samostatné působnosti kraje, kterým se poskytuje dotace MPSV (dle § 101a), která má částečně hradit náklady zajištění sociálních služeb.

Financování sociálních služeb v ČR je vícezdrojové. Z veřejných zdrojů je financování sociálních služeb na jedné straně zajišťováno dotací přidělovanou registrovaným poskytovatelům sociálních služeb na základě žádosti, příspěvkem zřizovatele u poskytovatelů, jejichž zřizovatelem jsou samosprávy (kraje, obce), dotací kraje nebo obce a případně dalšími veřejnými výdaji, kterých příjemci jsou poskytovatelé sociálních služeb. Druhou částí financování sociálních služeb z veřejných zdrojů je adresný příspěvek na péči (dále PnP), který je přidělován osobám na základě posouzení míry závislosti. Ubytování a strava v zařízeních pobytové péče jsou financovány prostřednictvím úhrad uživatelů, přičemž je na národní úrovni stanovena maximální výše úhrady (viz vyhláška č. 505/2006 Sb.). Zdravotnické úkony poskytované v zařízeních sociálních služeb jsou hrazené z prostředků zdravotního pojištění. Dodatečným zdrojem financování jsou dary fyzických a právnických osob nebo církví, prostředky z fondů EU, případně ad hoc granty na národní úrovni, příjmy z prodeje vlastních služeb, výrobků a zboží, prostředky na podporu aktivní politiky zaměstnanosti a ostatní nezařazené příjmy.

*Financování sociálních služeb ze strany krajů*²⁴

Sociální služby jsou v rámci krajů financovány ve **třech základních formách**. **První je dotace**, kterou kraj získává od **MPSV** (dle § 101a zákona o sociálních službách). Finanční prostředky, které kraj získá od MPSV se pak následně stávají rozpočtem krajů a následně dochází k přerozdělení finančních prostředků sociálním službám, které jsou zařazeny do krajské sítě sociálních služeb (viz § 95, písm. h zákona o sociálních službách).

Druhým významným zdrojem je tzv. **příspěvek zřizovatele**, který kraj jako zřizovatel financuje jím zřízené sociální služby. Tyto příspěvkové organizace krajů, jsou financovány jak z příspěvku zřizovatele, ale také z dotací, které kraj získal od MPSV.

Třetí formou jsou pak **dotace či granty, které kraje vypisují nejčastěji pro neziskový sektor**. Nestátní neziskový sektor, je tak kromě těchto grantů a dotací z rozpočtu kraje financován z veřejných zdrojů i z dotace, kterou kraj obdržel od MPSV.

Zdrojem pro druhý a třetí způsob financování je příjem krajů z rozpočtového určení daní (dál „RUD“). Viz zákon č. 43/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů.

Investice do sociálních služeb

Jelikož z dotace MPSV na provoz nelze hradit investiční náklady, má MPSV zřízen i investiční dotační titul Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb (tzv. ISPROFIN). Od roku 2011 do roku 2019 byla celková alokace ve výši 1,8 mld. Kč. K výraznému zvýšení došlo v roce 2015. Naopak v roce 2018 došlo k nereflektování potřeby zvyšování lůžkové kapacity sociálních služeb a zkvalitňování

²³ Srov.: Analýza financování sociálních služeb. MPSV. 2019. str. 10.

²⁴ Srov.: Analýza financování sociálních služeb. MPSV. 2019. str. 42.

péče a alokace byla nulová. MPSV dlouhodobě upozorňuje Ministerstvo financí, že je potřeba tento dotační titul výrazně navýšit, tak aby bylo možné zajistit rozvoj dalších potřebných sociálních služeb. Například v roce 2017 obdrželo MPSV žádosti o finanční podporu ve výši cca 4 mld. Kč. **Stát tedy přistupuje k investicím do sociálních služeb pouze podle výše vyčleněného objemu finančních prostředků ze strany MF a státního rozpočtu, nikoliv podle reálné potřeby v území, což zdůrazňuje MPSV.**²⁵

Královéhradecký kraj – zařazení do sítě služeb a financování²⁶

Zařazení do sítě sociálních služeb je na období platnosti střednědobého plánu sociálních služeb a může být opakovaně prodlužováno. Zařazení do sítě sociálních služeb představuje pověření poskytovatele k poskytování sociálních služeb a právo poskytovatele na finanční podporu ve formě vyrovnávací platby ve smyslu Rozhodnutí Komise Evropské unie č. 2012/21/EU, o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování EU na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu.

Zařazení do sítě samo o sobě však není deklarací výši finanční podpory. Konkrétní výše prostředků pro konkrétního poskytovatele bude určena v průběhu jednotlivých dotačních nebo zadávacích řízení a následně právně zakotvena ve smlouvě o poskytování sociální služby uzavřené mezi zadavatelem a poskytovatelem. Královéhradecký kraj ve spolupráci s ostatními zadavateli usiluje o zabezpečení sítě definovaného rozsahu služeb, včetně odpovídajícího finančního zabezpečení.

Aktualizace sítě sociálních služeb probíhá na základě zveřejněné výzvy dvakrát ročně. Podnět pro rozšíření sítě sociálních služeb podává poskytovatel sociálních služeb, případně obec. Podněty jsou hodnoceny z hlediska potřeby, přiměřenosti navrženého řešení poskytovatelem a dostupných finančních zdrojů. Při hodnocení sítě sociálních služeb se přihlíží k vyjádření a podpoře obce jako k významnému kritériu.

Finanční zdroje na realizaci procesu SPRSS v Náchodě

Do konce října 2025 jsou veškeré aktivity v souvislosti se SPRSS hrazeny z projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí KHK III“. Jde především o tyto činnosti:

- pozice koordinátora 1,0 úvazku
- plánování sociálních služeb – setkávání pracovních skupin, metodická podpora pro koordinátora, tvorba Plánu
- depistážní činnost 0,5 úvazku
- vzdělávání, metodická podpora a stáže pro poskytovatele sociálních služeb
- vzdělávací a informační akce pro veřejnost
- webové stránky s aktuálními informacemi o sociálních službách
- multidisciplinární setkávání a spolupráce
- podpora transformace péče o ohrožené děti a pobytové tábory pro děti

²⁵ Srov.: Analýza financování sociálních služeb. MPSV. 2019. str. 31.

²⁶ Srov.: Střednědobý plán sociálních služeb Královéhradeckého kraje 2021 – 2023. Str. 12.

Od roku 2026 je v plánu připojení se k projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí KHK IV“, jehož realizační období bude tříleté, tj. do r. 2029 a aktivity obdobné.

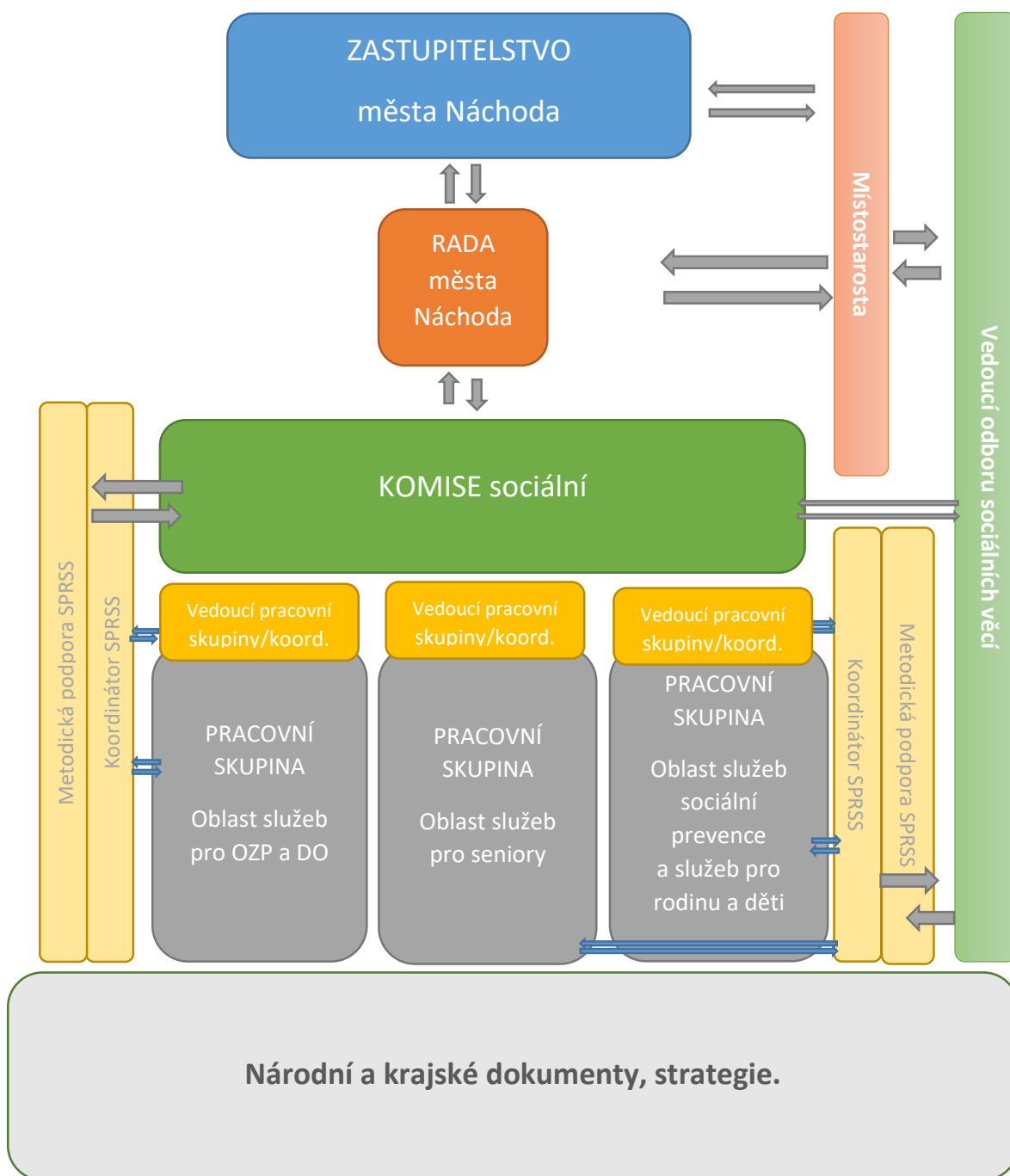
Množství alokovaných zdrojů na realizaci procesu SPRSS a zajištění sítě sociálních služeb je vždy uvedeno v Rozpočtu města na příslušný rok v kapitole 28 (Dotace sociální služby, Předfinancování - Projekt, aj. činnosti dle realizace jednotlivých opatření vyplývajících ze SPRSS).

Tab. č. 15 Struktura rozpočtové tabulky:

28 - SOCIÁLNÍ					
PAR	Účel	2024	2025	2026 plán	2027 plán
3421	Dotace sociální služby	3.000.000,-	3.627.000,-	4.000.000,-	4.300.000,-
3632	Sociální pohřby	100.000,-	100.000,-	100.000,-	100.000,-
3900	Činnosti související se službami pro obyvatelstvo (MěDS, Festival soc. sl., dary občanům v hmotné nouzi aj.)	630.000,-	780.000,-	820.000,-	870.000,-
4329	Tábor pro děti ze soc. sl. rodin	25.000,-	50.000,-	100.000,-	100.000,-
4349	Projekt „Rozvoj regionálního partnerství..“ – předfinancování, 100% dotace (3/2020 – 6/2022)	380.000,-	380.000,-	380.000,-	380.000,-
4357	MěSSS Marie - PO	22.332.000,-	21.360.000,-	22.000.000,-	22.400.000,-
5272	Humanitární jednotka	0,-	0,-	100.000,-	100.000,-
6171	Výkon sociální práce	0,-	100.000,-	100.000,-	100.000,-

PŘÍLOHA VII - Kritéria zařazení sociální služby do sítě služeb města Náchoda.

6. Organizační struktura plánování sociálních služeb

Odbor sociálních věcí - rozsah hlavních působností

- zajišťuje podklady pro krajský plán sociálních služeb
- koordinuje poskytování sociálních služeb na území pověřeného obecního úřadu, vytváří a realizuje střednědobý plán sociálních služeb ve spolupráci s poskytovateli soc. služeb
- zpracovává projekty, analýzy, statistiky se sociální problematikou
- v samostatné působnosti vytváří předpoklady pro kulturní, sportovní, jinou zájmovou a vzdělávací činnost dětí
- vykonává funkci zřizovatele příspěvkové organizace Městské středisko sociálních služeb Marie
- zajišťuje agendu komise sociální
- koordinuje, organizuje a kontroluje úklidové práce ve městě

Odbor je rozdělen na úseky:

a) oddělení sociálně-právní ochrany a prevence

b) úsek sociální práce a služeb

- zabezpečuje informační sociální servis
- vydává speciální označení vozidel pro zdravotně postižené, kterým byly přiznány mimořádné výhody druhého nebo třetího stupně (z. č. 361/2000 Sb.), dále vydává označení pro lékaře ve službě
- zajišťuje pomoc marginálním skupinám obyvatel a občanům, kteří potřebují zvláštní pomoc (výchovná, poradenská a psychoterapeutická péče, ubytování v sociálním zařízení, poskytování věcných a peněžitých dávek)
- zajišťuje integraci osob s přiznaným postavením uprchlíka
- spolupracuje s Úřadem práce, odborem státní sociální podpory, Okresní správou sociálního zabezpečení, Policií ČR, městskou policií a dalšími státními i nestátními subjekty
- vykonává funkci opatrovníka u občanů zbavených způsobilosti k právním úkonům, vede pokladní hotovost pro hospodaření s finančními prostředky těchto občanů
- vede agendu sociálních pohřbů
- plní úkoly vyplývající z ustanovení § 91 odst. 6 zák. č. 108/2006 Sb. (smlouvy o poskytnutí sociálních služeb)

c) úsek zdravotnictví

- vydává tiskopisy receptů a žádanek s modrým pruhem s vyznačením pořadového čísla tiskopisu a kódu obecního úřadu obce s rozšířenou působností lékařům a zdravotnickým zařízením

Poskytuje informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu své působnosti.

Odbor spravuje finanční prostředky svěřené rozpočtem města v ORJ 28.

Personální zajištění procesu SPRSS

Odpovědný zástupce zadavatele pro SPRSS: Mgr. František Majer (místostarosta).

Odborný garant pro proces SPRSS: Bc. Pavel Schuma (vedoucí OSV).

Manažerem procesu SPRSS: Mgr. Kateřina Tylšová (koordinátor procesu SPRSS, manažer projektu).

Odborným garantem procesu za věcnou část: Bc. Ladislav Marek (metodická podpora).

Seznam členů pracovních skupin

1. Oblast služeb pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním.

JMÉNO	NÁZEV ORGANIZACE	ROLE V PRACOVNÍ SKUPINĚ
Mgr. Josef Kříž Bc. Karel Maněna	Péče o duševní zdraví, z. s., vedoucí střediska Náchod koordinátor vstupu do služeb	člen
Ivana Klikarová	Sdr. zdravotně postižených Náchod, z.s., předsedkyně	člen
Miroslav Čiháček	Sdružení vozíčkářů, při SZdP Ná	člen
Bc. Tomáš Magnusek Monika Vencbauerová Bc. Michaela Hamzová	Společné cesty, z. s., ředitel vedoucí služby sociální pracovníce	člen
Jan Birke	Svaz diabetiků ČR, p.s.	člen
Mgr. Lucie Sedláčková	Aspekt, z.s.	člen
Bc. Lucie Pavlistová Mgr. Lenka Hloušková Bc. Anna Těcza	Diakonie ČCE – středisko Náchodsko, ředitelka vedoucí sociálních služeb, sociální pracovníce pro DOZP sociální pracovníce pro OS	člen
Bc. Denisa Voborníková	Stacionář Cesta Náchod z. ú., ředitelka	člen
Dana Vítová	Centrum pro integraci osob se ZP KHK, o.p.s.	člen
Simona Jančíková DiS.	Pferda z.ú.	člen

Mgr. Alena Goisová Bc. Miloš Čihák	Domov Dědina, ředitelka zástupce ředitelky	člen
Mgr. Pavla Tomášková	TyfloCentrum HK, o.p.s.	člen
Mgr. Michaela Novotná	Tichý svět, o.p.s.	člen
Bc. Pavel Schuma	MěÚ Náchod, vedoucí OSVŠ	člen
Mgr. Kateřina Tylšová	Koordinátor plánování soc. služeb město Náchod	člen
HOSTÉ		
Bc. Markéta Škrabalová	Centrum LIRA, z.ú.	host
Mgr. Eva Fremuthová, MBA Dana Jandová	Domov Na Stříbrném Vrchu, ředitelka zástupkyně ředitelky	host
Kateřina Thérová, Dis.	MěÚ Náchod, veřejný opatrovník	host
Bc. Zuzana Zaňková	MěÚ Náchod, terénní pracovník	host
Bc. Iva Lepšová	ONN a.s., Náchod, sociálně zdravotní pracovník	host

2. Oblast sociální prevence a služeb pro rodinu a děti.

JMÉNO	NÁZEV ORGANIZACE	ROLE V PRACOVNÍ SKUPINĚ
Mgr. Ing. Marek Špelda, Ph.D.	Oblastní charita Náchod, ředitel	člen
Mgr. Lenka Sedlářová, DiS. Bc. Tereza Vinterová	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	člen
Bc. Tereza Frintová	Dokořán, z.s., vedoucí soc. služby	člen
Mgr. Jana Huamanová	Manželská poradna Náchod, CSPA o.p.s., vedoucí poradny	člen
Bc. Helena Slováková	MěÚ Náchod, pracovnice OSPOD	člen
Ondřej Šulc, DiS.	Lexus z.ú., ředitel	člen
Mgr. Soňa Svobodová	SVP, Kompas, Náchod	člen
Ilona Příbylová	Salinger, z. s. (Triangl)	člen
Mgr. Šárka Jirásková	Aufori, o.p.s. SAS, Učí se celá rodina	člen

Mgr. Adéla Bergmannová Magdaléna Černá Mgr. Eva Jirková terénní pracovníce	Aufori, o.p.s. Terénní program	člen
Jitka Mazurková, DiS.	PPP, Náchod	člen
Mgr. et Mgr. Helena Francová	NOMIA, z. ú.	člen
Bc. Lucie Ramašeuska	Organizace pro pomoc uprchlíkům	člen
Mgr. Kateřina Tylšová	koordinátor plánování soc. sl.	člen
Bc. Pavel Schuma	vedoucí OSV MěÚ Náchod	člen

3. Oblast služeb pro seniory.

JMÉNO	NÁZEV ORGANIZACE	ROLE V PRACOVNÍ SKUPINĚ
Mgr. Petra Šafářová	MěSSS Marie Náchod, vedoucí peč. sl.	člen
Bc. Václav Voltr	DD Náchod, ředitel	člen
Mgr. Jaromír Vejrych	MěSSS Marie Náchod, ředitel	člen
Mgr. Ing. Marek Špelda, Ph.D.	Oblastní charita Náchod, ředitel	člen
Anna Poláková	Senioři ČR, z. s., MO Náchod	člen
Karolína Marečková, DiS. Mgr. Jana Veselá	Život HK, vedoucí tísňové péče sociální pracovníce	člen
Bc. Pavel Schuma	MěÚ Náchod, vedoucí OSV	člen
Mgr. Kateřina Tylšová	Koordinátor plánování soc. služeb, město Náchod	člen
HOSTÉ		
Ing. Mgr. Zuzana Holická, MBA Bc. Martina Panenková	Domovy Na Třešňovce, ředitelka Ved. soc. úseku DpS	host
Bc. Zdeňka Kafková	Oblastní charita Červený Kostelec, Mobilní hospicová péče, soc. prac	host
Bc. Richard Bergmann	Oblastní charita Červený Kostelec, vedoucí terénních sociálních služeb	host
Ing. Jitka Ansorgová	Domov odpočinku ve stáří JUSTYNKA Hronov, ředitelka	host

Mgr. Ondřej Pumr	Domov důchodců Malá Čermná "Bohemia", ředitel	host
Mgr. Jana Šrámková	Domov důchodců Police nad Metují, ředitelka	host
Mgr. Olga Landová	Město Police nad Metují, pečovatelská služba	host
Irena Lelková	Město Hronov, pečovatelská služba	host
Mgr. Michaela Hlaviznová Soulková	Město Česká Skalice, vedoucí sociálně správního odboru	host
Irena Lokvencová, DiS.	Sociální pracovnice	
Ing. Věra Urbanová	Město Červený Kostelec, vedoucí sociálního odboru	host
Bc. Iva Lepšová	Nemocnice Náchod, sociální pracovnice	host
Bc. Jiří Nejman oblastní manager	HEWER, z.s.	host

Vyhodnocení procesu SPRSS v letech 2021 – 2024 - cíle, které nebyly naplněny v minulém období, jsou jedním z podkladů pro definici Záměru a Zadání v období novém.

7. Potřeby zainteresovaných stran - místa k rozvoji

SWOT analýza (září 2024)

SWOT analýza (zdroj: brainstorming členů pracovní skupiny oblast sociální prevence a služeb pro rodinu a děti)

Základní otázky:

Jaké jsou silné a slabé stránky v oblasti poskytování služeb sociální prevence a služeb pro rodinu a děti (i služeb návazných) v našem území (ORP Náchod)?

Jaké jsou příležitosti a hrozby v oblasti poskytování služeb sociální prevence a služeb pro rodinu a děti (i služeb návazných) v našem území (ORP Náchod)?

Silné stránky *oblast sociální prevence a služeb pro rodinu a děti*

- + Dostatečná kapacita služeb, spokojenost s potravinovou bankou, dobrá spolupráce s ostatními sociálními službami, rekonstrukce a inovace hřiště u domova pro matky s dětmi (Oblastní charita Náchod).
- + Rozšíření provozní doby služby – i na pátek; velmi dobrá spolupráce s ostatními službami v území; dobrá spolupráce a výpomoc s potravinovou bankou (Oblastní charita Náchod).
- + Vysoký zájem dětí o využívání služby ARCHA, Dokořán.
- + Doprovody do škol, sanace rodiny, socioterapeutické aktivity, pověření SPOD. Stabilizace organizace (Salinger).
- + Pomoc při zvládání rodinných krizí (NOMIA).
- + Překlady do několika jazyků. V Praze a na Plzeňsku možnost zajistit sdílené bydlení se službou sociální rehabilitace. Identifikace osob a jejich vyhledávání (Organizace pro pomoc uprchlíkům).
- + Pomoc při oddlužování, s exekucemi (Občanská poradna).
- + Metodik prevence (PPP).
- + Méně klientů uživatelů drog s nitrožilní aplikací. Možnost testování klientů na infekční nemoci (LAXUS).

Slabé stránky *oblast sociální prevence a služeb pro rodinu a děti*

- SAS – hledání zázemí v Náchodě (Aufori).
- Málo zaměstnanců v přímé péči, vysoký počet dětí (nyní 2 pracovníci přímé péče + osoba na DPP); v péči je 100 dětí a stále přibývají, jejich problémy jsou závažné – rodinné, vzdělávací; bylo by třeba více se věnovat terénní práci, ovšem nemá ji kdo vykonávat (ARCHA, Dokořán)
- Spojení 2 služeb (Salinger).

- Nedostatečné personální obsazení. Malé prostory nevhodné pro poskytování intervencí či asistovaných kontaktů (poliklinika, Denisovo nábřeží). Vysoký nárůst asistovaných kontaktů. Konfliktní situace se řeší i na chodbě (NOMIA).
- 1 úvazek na celý region je nedostatečný – nárůst potřeby identifikace osob a jejich vyhledávání (Organizace pro pomoc uprchlíkům).
- Nedostatek psychologů. Není možnost psychoterapie pro děti (PPP).
- Chybí odborníci v adiktologickém centru. Čekací doba cca 1,5 – 2 měsíce (pořadník). Personál dojíždí z Hradce Králové (LAXUS).
- Nedostatek úvazků (SVP).

Hrozby *oblast sociální prevence a služeb pro rodinu a děti*

H Obavy ze zavedení jednotné super dávky (ÚP) – jak systém bude fungovat, zda současní příjemci dávek nenavýší do budoucna počet klientů azylových domů – vyplácení dávky bude v přísnějších podmínkách. Bytová situace – nedostatek městských bytů (i když nyní momentální zlepšení 9/24).

H Nedostatek praktických lékařů – dětských (otevřena nová ambulance v náchodské nemocnici – ovšem pro spolupráci prozatím spíše negativní – zaměstnanci neznají historii rodin, pro dospělé; jak se projeví super dávka do života klientů a celkově dalších osob; nedostatek psychologů, psychiatrů.

H Nedostatek odborníků napříč spektrem pomoci ohroženým dětem a zákonným zástupcům; nejsou možnosti kontroly matek uživatelů, které chtějí ambulantní léčbu nikoliv pobytovou (nyní odesílány do Trutnova, Riaps).

H Nedostatečné prostory (kapacita současných je 25 dětí, ale chodí jich i 40), (Dokořán).

H Chudoba.

H Nedostatek pediatriů, praktických lékařů. Duševní zdraví lidí je ve špatné kondici. Domácí násilí narůstá. Jazyková bariéra při potřebě využívat terapeutickou péči. Nejsou zmapováni mladí dospělí cizinci – věk cca 15/16 – 23 let – jsou bezprizorní a ohrožení zneužíváním na trhu práce (podvodným jednáním). Školství – vypadla možnost asistentů. Pro ukrajinské občany není povinnost adaptačních kurzů. Problematika zaměstnávání (Organizace pro pomoc uprchlíkům).

H Novela insolvenčního zákona (Občanská poradna).

H Neustálý nárůst poptávky. Zneužívání odkladů (cca 20% všech žádostí). Konec školních zralostí (pokud nebude možnost výjimky), (PPP).

H Prodej nemovitosti, ve které má sídlo náchodská ambulance. Pro práci v adiktologickém centru je nutné mít adiktologický výcvik (LAXUS).

H Nedaří se najít kvalitní pracovníky. U psychiatrů dlouhé čekací doby (2 – 3 měsíce) – jsou pořadníky i na akutní případy. Vysoké náklady za terapeutické výcviky (100.000 – 400.000,- Kč), (SVP).

Příležitosti oblast sociální prevence a služeb pro rodinu a děti

P V úvahách snížení věkové hranice – azylový dům pro mladé (ovšem problematické z hlediska práva – zde se naskytá příležitost v podobě spolupráce s OSPOD, osobní domluva).

P Rozšíření terapie pro děti na Náchodsko (Aufori); využívání sociálního šatníku zřízeného městem (ovšem často chybí větší velikosti, poté se žádá v šatníku v HK).

P Výborná spolupráce se SASKami (Dokořán, Aufori, Salinger), s terénní službou Aufori; možné jednání s organizací Laxus o případném testování matek uživatelů.

P Spolupráce s ostatními NZDM v okolí – pořádání turnaje (Dokořán).

P Rozšíření týmu na 3 pracovníky na Náchodsko. Zdroj financí díky spolupráci s nadacemi. Potravinová banka HK (Salinger).

P Spolupráce s OSPOD Náchod, se soudy (asistované kontakty, poradenství). Osvěta k náboru personálu (NOMIA).

P Spolupráce s Aufori – předávání informací a jejich řešení (Organizace pro pomoc uprchlíkům).

P Novela insolvenčního zákona (Občanská poradna).

P Možnost sdílení psychologů, speciálních pedagogů mezi školami (projekt). Placené služby psychologů (jako alternativa). Konec školních zralostí (pokud bude možnost výjimky), (PPP).

P Spolupráce s lékárnami (LAXUS).

P Dobrá spolupráce se všemi zainteresovanými subjekty. Spolupráce s krajem a vysokými školami k navýšování počtu přijímaných studentů. Možnost grantů, které finančně podpoří studenty v absolvování terapeutických výcviků (SVP).

SWOT analýza (zdroj: brainstorming členů pracovní skupiny oblast služeb pro seniory, OZP a ODO)

Základní otázky:

Jaké jsou silné a slabé stránky v oblasti poskytování služeb pro seniory a služeb pro osoby se ZP a DO (i služeb návazných) v našem území (ORP Náchod)?

Jaké jsou příležitosti a hrozby v oblasti poskytování služeb pro seniory a služeb pro osoby se ZP a DO (i služeb návazných) v našem území (ORP Náchod)?

Silné stránky v oblasti poskytování služeb pro seniory a služeb pro osoby se ZP a DO

+ Osobní kontakt vozíčkáře s vozíčkáři. Předávání informací. Opravy vozíků (Sdružení vozíčkářů).

+ Individualizovaná služba, přizpůsobená potřebám klientů působící v jejich přirozeném prostředí. Propagace problematiky zaměstnávání osob se zdravotním postižením na otevřeném trhu práce. Zveřejňování dobrých příkladů z praxe. Spolupráce s ostatními sociálními i zdravotními subjekty (Aspekt).

+ Pomoc s vyřizováním žádosti o přiznání příspěvku na péči. Nápomoc s formulací odvolání. Půjčovna široké škály kompenzačních pomůcek. Vydávání Euroklíče (CIOZP).

- + Časté řešení jednorázové pomoci/poradenství (TyfloCentrum HK).
- + K dispozici je konzultantka se sluchovým postižením, která sama používá sluchadla a může tedy názorně pomoci (Tichý svět).
- + Úvahy o rozdělení odlehčovací služby na oddělení (podle cílových skupin). Budování chráněného bydlení ve Svinarech. Ve stacionáři proběhla výměna kotle, dlažby. Do péče jsou přijímáni zájemci s velmi komplikovaným popisem nepříznivé sociální situace. Pořízení závěsného zařízení. V plánu je obnova vozového parku. Úvahy o navýšení kapacity ve stacionáři (Stacionář Cesta).
- + Nově sídlo v bezbariérových prostorech mimo centrum (Společné cesty).
- + Daří se do 14 dnů uspokojit všechny zájemce o službu (Centrum LIRA).
- + Pomoc uživatelům je průběžná a kontinuální (Pferda).
- + Fungující Centrum duševního zdraví v Náchodě – 4 zdravotní sestry, 2 psychiatrické lékařky, 2 peer konzultanti, 11 sociálních pracovníků, kteří jsou k dispozici celý pracovní týden. Každý případ je řešen do 7 dní. Úvahy do budoucna o rozdělení 2 subtýmů (PDZ, CDZ).
- + Rodinné prostředí, nové služební auto pro převážení 4 vozíčkářů najednou (častější účast na kulturních a společenských akcích mimo zařízení), nové auto na sociální šetření a nákupy klientům, krátká čekací doba na odlehčovací službu (pro tento rok), (Diakonie ČCE – středisko Náchodsko).
- + Zavedení elektronické evidence úkonů „Pečovatelka“, což vede k zjednodušení práce a zkrácení doby evidence. Nákup nových mobilních telefonů (MěSSS Marie, pečovatelská služba).
- + Od 1. 1. 2025 navýšení úvazků – zdravotní sestry. Navýšení částky za zdravotní úkony téměř o dvojnásobek (MěSSS Marie, domov pro seniory, odlehčovací služba).
- + DpS – snižování lůžek, tím navýšování komfortu – rozvolňování třílůžkových pokojů. DZR – deset let bez mimořádných událostí (Domov důchodců Náchod, domov pro seniory, domov se zvláštním režimem).
- + Realizace rekreačních pobytů pro seniory (až pro 190 osob), zájezdů, programů, kurzů (počítačová a technická dovednost, tančírna), (Senior klub).
- + Denní stacionář – každodenní pravidelné aktivity a trávení času (výlety) pro aktivnější seniory (denní kapacita 8 osob). Vysoký zájem o službu – nadšení uživatelé. Chráněné bydlení – kapacitně naplněno, poskytuje služby osobám se zdravotním onemocněním, lze domluvit i výjimku podle aktuálního zdravotního stavu a schopnosti samoobslužné péče (Oblastní charita Červený Kostelec - denní stacionář, chráněné bydlení).
- + Materiálně technické úpravy budovy – výměna oken. V rámci paliativní péče realizace setkávání pro pozůstalé. Rozšíření informační linky – odborného sociálního poradenství (Oblastní charita Červený Kostelec - hospic).
- + Do roku 2026 proběhne transformace domova pro osoby se zdravotním postižením na domov pro seniory. Realizace setkání s veřejností 2x ročně (Domovy Na Třešňovce).
- + Propojení se zdravotní domácí péčí. Příprava rekonstrukce budovy a přesídlení personálu. V budoucnu změna v registraci u cílové skupiny – i pečující osoby. Fungující pečovatelská služba v České Skalici sedm dní v týdnu od 7 do 20 hodin (Oblastní charita Náchod - pečovatelská služba).

Slabé stránky v oblasti poskytování služeb pro seniory a služeb pro osoby se ZP a DO

- Úbytek členů v důsledku stárnutí. Mladší se příliš nechtějí sdružovat (Sdružení vozíčkářů).
- Umístění prostor mimo centrum není vhodné pro cílovou skupinu (CIOZP).
- Umístění prostor mimo centrum a schody do patra, které jsou neoznačené reflexní páskou. Schodiště je tmavé (TyfloCentrum HK).
- Odlehčovací služba se zaplňuje převážně seniory (Stacionář Cesta).
- Nedostatek aut (Společné cesty).
- Ve službě chybí psycholog a nedaří se ho sehnat (PDZ, CDZ).
- Nedostatek zdravotních sester, špatně přístupný terén pro vozíčkáře, odlehlost (celkem daleko od centra), malé venkovní prostory (zahrada), nedostatek parkovacích míst, špatná přístupnost pro sanity (Diakonie ČCE – středisko Náchodsko).
- Byty zvláštního určení – jsou zde ubytovávány osoby, které by neměly (nepřizpůsobiví), což vede k nespokojenosti mezi stávajícími obyvateli (a uživateli pečovatelské služby). Podmínky – zázemí pro zaměstnance je nedostačující a zastaralé (MěSSS Marie, pečovatelská služba).
- Podmínky – zázemí pro zaměstnance je nedostačující a zastaralé. Navyšující se počet osob závislých na péči ve III. a IV. stupni, což s sebou nese vyšší nároky na personál (MěSSS Marie, domov pro seniory, odlehčovací služba).
- Nedostatek personálu (61 PSS – navýšení na 63). 93 let stará budova (Domov důchodců Náchod, domov pro seniory, domov se zvláštním režimem).
- Dřívější izolace snížila počet zájemců o nabídku aktivit (Senior klub).
- Změny v dohodách o provedení práce – administrativní zátěž (Oblastní charita Červený Kostelec - denní stacionář, chráněné bydlení).
- Nedostatek lékařů (i když nyní zlepšení, nástup nového lékaře), (Oblastní charita Červený Kostelec - hospic).
- Vysoký nárůst žádostí o umístění v domově pro seniory – s tím souvisí nárůst počtu sociálních šetření. Stárnoucí personál – častá nemocnost. Nedostatek personálu včetně zdravotnického personálu (Domovy Na Třešňovce).
- Malé nevyhovující prostory pro zázemí personálu (Oblastní charita Náchod - pečovatelská služba).
- Nedostatečná spolupráce a nesystémovost s obcemi typu I v oblasti financování sociálních služeb.

Příležitosti v oblasti poskytování služeb pro seniory a služeb pro osoby se ZP a DO

- P** Vybavenost a technická vyspělost rehabilitačních zařízení (Sdružení vozíčkářů).
- P** Fungující Městská doprava seniorů Náchod (CIOZP).
- P** Výborná spolupráce s opatrovníky města Náchod (Stacionář Cesta).
- P** Účast na charitativních akcích. Výborná spolupráce s ostatními sociálními službami. Realizace multidisciplinárních setkání s praktickými lékaři (Společné cesty).

P Snaha o osvětu na lékařských konferencích. Konkurence umožňuje obstarat větší počet osob. Ve věku 18 měsíců je u praktického lékaře povinný dotazník na zkoupaní poruchy autistického spektra (Centrum LIRA).

P Velmi dobrá spolupráce s městem Náchod a jeho zaměstnanci (opatrovnici apod.). Dobrá spolupráce se školami na Trutnovsku (Pferda).

P Velmi dobrá spolupráce s ostatními sociálními službami. Výborná spolupráce s Aspektem (IPS pracovník). Dobrá spolupráce s Havlíčkovým Brodem a Žamberkem (na krátkodobé pobyty), (PDZ, CDZ).

P Možnost podání žádosti o dotaci Města Náchod na DOZP, spolupráce s Městem Náchod (opatrovníci), (Diakonie ČCE – středisko Náchodsko).

P Spolupráce s Evangelickou akademií, Střední zdravotnická škola Náchod – praxe studentů, výpomoc i na DPČ. Zavedení nové služby denní stacionář (MěSSS Marie, domov pro seniory, odlehčovací služba).

P DZR – čekání na novelu Zákona o sociálních službách – poté by se budova rozdělila dle režimových opatření do jednotlivých pater (Domov důchodců Náchod, domov pro seniory, domov se zvláštním režimem).

P Velmi dobrá spolupráce se základní školou na Babí (Senior klub).

P Využívání spolupráce se zdravotnickou školou Červený Kostelec a studentů oboru masér v sociálních službách – denní stacionář, pečovatelská služba (Oblastní charita Červený Kostelec - denní stacionář, chráněné bydlení).

P Zájem o stáže od studentů ze sociálních a zdravotních škol (Oblastní charita Červený Kostelec - hospic).

P Zájem dobrovolníků o výpomoc v zařízení (Domovy Na Třešňovce).

Hrozby v oblasti poskytování služeb pro seniory a služeb pro osoby se ZP a DO

H Slabý zájem mladších vozíčkářů o sdružování se (Sdružení vozíčkářů).

H Systém zaměstnávání osob se zdravotním postižením, způsob nastavení dávek (obavy, že při zaměstnání se dávky nevyplácí), neznalost systému, složitost systému (Aspekt).

H Časté zamítnutí žádosti o příspěvek na péči (CIOZP).

H Nárůst počtu osob s oční vadou (TyfloCentrum HK).

H Nárůst nedoslýchavých osob. Problém s manipulací se sluchadly – uživatelé často neumí. Neslyšící nemají povědomí o tlumočnické službě (Tichý svět).

H Chybí sociální poradenství od lékařů. Nárůst počtu osob s Alzheimerovou demencí. Senioři jsou zranitelní na hrozby online prostředí (bankovníctví, sociální sítě), (Společné cesty).

H Děti s PAS se dostávají k využívání služby pozdě – pediatři nemají dostatečné informace o možnostech péče. Konkurence u obdobných poskytovatelů (Centrum LIRA).

H Spolupráce se speciální školou v Náchodě je nedostačující. Rodinní příslušníci často o službě nevědí, či o ni neuvažují – domnívají se, že žít doma je pohodlnější než jít pracovat a žít samostatně. Nedostatek

psychiatrů a psychologů. Zdlouhavé procesy (soudy, úřady) – např. omezení svéprávnosti a tím nevyřešená finanční situace klientů. Nedostatečná nabídka volnočasových aktivit ve většinové komunitě (Pferda).

H Velice častá prvoataka duševní nemoci již kolem 16 let. Nekvalitní komunikace ze strany zdravotnického zařízení lůžkového oddělení psychiatrické ambulance Nové město nad Metují – při krátkodobých hospitalizacích – nekomunikace (PDZ, CDZ).

H Přetlak žádostí o OS u lidí s demencí (není naše cílová skupina), rezervace lůžka u OS a poté těsně před nástupem nenastoupí (blokáce lůžek pro ostatní zájemce); chybí sociální poradenství u lékařů (odkaz na návazné služby apod.), (Diakonie ČCE – středisko Náchodsko).

H Vysoký nárůst osob s demencí (MěSSS Marie, pečovatelská služba).

H Současná legislativa – čekání na novelizaci. Výsledky krajských voleb (Domov důchodců Náchod, domov pro seniory, domov se zvláštním režimem).

H Izolace seniorů, nezáměr o nabídku. Využívání nabídky u jiných subjektů (Senior klub).

H Nemocnost personálu (Oblastní charita Červený Kostelec - denní stacionář, chráněné bydlení).

H Vysoká poptávka po odlehčovacích pobytech (včetně i pro osoby s alzheimerovou demencí), (Oblastní charita Červený Kostelec - hospic).

H Zavírání soukromých či neregistrovaných zařízení – nutnost velmi rychle převzít jejich uživatele do péče na žádost KÚ KHK, ovšem tím se prodlužuje čekací doba zájemcům v pořadníku (Domovy Na Třešňovce).

Závěr:

Dle brainstormingu členů pracovních skupin („SWOT analýza) viz str. 63 – 69 bude třeba se zaměřit se především na tyto oblasti:

- Prohlubování a podpora dobré spolupráce napříč sociálními a návaznými službami včetně multidisciplinárního přístupu.
- Podpora rozšiřování činnosti sociálních služeb v zájmu potřebných občanů, včetně jejich materiálně-technického zázemí.
- Podpora a rozvoj podpůrných aktivit v oblasti duševního zdraví a zvládání osobních krizí.
- Vzájemná spolupráce zainteresovaných subjektů na poli otázek souvisejících s uprchlíky.
- Pomoc a podpora v oblasti adiktologie.
- Rozšiřování služeb v oblasti respitní péče.
- Řešení péče o seniory s ohledem na neurodegenerativní změny mozku.
- Podpora primární prevence a vzdělávání veřejnosti.
- Rozvoj spolupráce s obcemi a hledání cest spolufinancování sociálních služeb.

Nejpalčivějším problémem je nedostatek kvalifikovaného personálu (napříč odvětvími – sociální práce, psychologie, psychiatrie, praktické lékařství, zubní lékařství, adiktologie aj). Ten by měl být řešen na vyšších úrovních řízení a systémově.

8. ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ - STRATEGICKÉ SMĚŘOVÁNÍ V OBLASTI ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ MĚSTA (ORP) NÁCHOD

1. Prohlubování a podpora dobré spolupráce napříč sociálními a návaznými službami včetně multidisciplinárního přístupu.

- 1.1 Setkávání pracovních, expertních skupin a multidisciplinárních týmů.
- 1.2 Realizace případových setkání.
- 1.3 Podpora aktivit zajišťující plnohodnotné trávení volného času a rozvoje dovedností všech cílových skupin.

2. Podpora rozšiřování činnosti sociálních služeb v zájmu potřebných občanů, včetně jejich materiálně-technického zázemí.

- 2.1 Rozvoj sociálně aktivizačních služeb, vč. hledání zázemí.
- 2.2 Rozvoj adiktologické ambulance, vč. zajištění zázemí.
- 2.3 Podpora rozvoje adiktologických služeb.
- 2.4 Rozvoj služeb v oblasti péče o uprchlíky.
- 2.5 Hledání způsobu rozšíření zázemí nízkoprahového zařízení pro děti a mládež.
- 2.6 Inovace, zkvalitnění či rozšíření zázemí pobytových služeb domovy pro seniory.
- 2.7 Inovace, rozšíření zázemí a rozvoj terénních služeb pro seniory.
- 2.8 Transformace pobytových služeb péče o osoby se zdravotním postižením.
- 2.9 Vznik ambulantních služeb pro seniory.
- 2.10 Vytváření a rozvoj podmínek pro úspěšné zaměstnávání osob se zdravotním postižením.
- 2.11 Podpora propojování různých odborností při poskytování péče o potřebné (př. sociální/zdravotní, sociální/školská, sociální/trh práce apod.)

3. Podpora a rozvoj podpůrných aktivit v oblasti duševního zdraví a zvládání osobních krizí.

- 3.1 Rozšiřování služeb Centra duševního zdraví.
- 3.2 Zajištění dostupné psychologické péče v odborných poradnách sociálních služeb i služeb návazných.
- 3.3 Podpora aktivit vedoucích k personálnímu navyšování v oblasti péče o duševní zdraví.

4. Vzájemná spolupráce zainteresovaných subjektů na poli otázek souvisejících s uprchlíky.

- 4.1 Realizace případových setkání a podpora vzájemné spolupráce.

5. Rozšiřování služeb v oblasti respitní péče.

- 5.1 Vznik a rozšiřování odlehčovacích služeb, a to vč. pro osoby s Alzheimerovou demencí.

6. Řešení péče o seniory s ohledem na neurodegenerativní změny mozku.

- 6.1 Vznik a rozšiřování služeb pro seniory s neurodegenerativními onemocněními.

7. Podpora primární prevence a vzdělávání veřejnosti.

- 7.1 Spolupráce na projektech primární prevence pro všechny cílové skupiny.
- 7.2 Vytváření podmínek pro realizaci aktivit v oblasti primární prevence.
- 7.3 Aktivní přístup v realizaci vzdělávacích akcí pro širokou veřejnost (odbornou i laickou).

8. Rozvoj spolupráce s obcemi a hledání cest spolufinancování sociálních služeb.

- 8.1 Aktivní a systematická komunikace s obcemi v oblasti rozvoje sociálních služeb.
- 8.2 Ve spolupráci s obcemi hledat cesty ke společnému financování sociálních služeb.

Konkrétnější popis opatření do aktivit, způsobu realizace, realizujícího subjektu, časového rámce a finančního zabezpečení je definován v **Akčním plánu**, který je projednán v sociální komisi a případně dle závažnosti témat schvalován Radou města Náchoda nejpozději vždy v prvním čtvrtletí realizačního roku, ideálně však vždy na podzim roku předcházejícího.

Schválení strategického rámce proběhne formou 1) diskuze na pracovních skupinách, kde by mělo dojít k většinového souhlasu s dokumentem, 2) většinovým souhlasem při projednání v sociální komisi, která je poradním orgánem rady města a postoupení dokumentu Radě města Náchoda, 3) doporučení Rady města Náchoda k projednání a schválení v Zastupitelstvu města Náchoda, 4) finální schválení dokumentu SPRSS Zastupitelstvem.

9. Řízení a monitoring procesu plánování a naplňování SPRSS/ AP včetně jejich aktualizace

Je nutné sledovat a řídit vedle průběhu realizace všech činností a procesu samotného i jeho smyslnost, účelnost, soulad s hodnotami, principy, tzn. neodchylování se od Záměru a Zadání. Tyto dva základní dokumenty totiž vymezují rámcově celý proces, definují jeho Vizi, jeho základní hranice, limity, hodnoty, priority, zdroje a postupy.

Do procesu by neměla vstupovat nesystémová a na proces nenavázaná rozhodnutí, na základě kterých by se konalo v rozporu s vývojem, výstupy, Zadáním a Záměrem.

Může nastat potřeba realizace změn oproti původním předpokladům, které mohou v některých odůvodněných a transparentně zdůvodněných případech vést k revizi a následné aktualizaci Zadání i Záměru.

Podkladem pro jsou zápisy z jednání pracovních skupin, monitorovací zprávy z realizace aktivit, akční plány, aktualizace akčních plánů, případné změny akčních plánů.

Termín: průběžně.

Zodpovědnost: Mgr. Kateřina Tylšová, Bc. Pavel Schuma, Mgr. František Majer.

Zapojené strany: pracovní skupiny, sociální komise, Rada města Náchoda, Zastupitelstvo města Náchoda.

Vyhodnocení: pracovní skupiny, sociální komise, Rada města.

Použité zkratky

A	ambulantní	MěSSS	Městské středisko sociálních služeb
AD	azylový dům	MěÚ	městský úřad
AP	akční plán	MF	Ministerstvo financí
BEZD	osoby bez domova	MO	místní organizace
ČCE	Česká církev evangelická	MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
ČSÚ	Český statistický úřad	MÚ	městský úřad
CZE	Česká republika	Nach	Náchod
DD	domov důchodců	NAVL	osoby závislé na návykových látkách
DMRO	děti, mládež, rodina	NNO	nevládní nezisková organizace
DOZP	dávky pro osoby se zdravotním postižením	NovM	Nové Město nad Metují
DOZP	domov pro osoby se zdravotním postižením	NZDM	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
DpS	domov pro seniory	ODO	osoby s duševním onemocněním
DUSO	osoby s duševním onemocněním	OKR	okres
DZR	domov se zvláštním režimem	ORJ	organizační jednotka
EU	Evropská unie	ORP	obec s rozšířenou působností
HrKr	Hradec Králové	OSV	odbor sociálních věcí
CHRN	osoby s chronickým onemocněním	OTCI	osoby týrané
IMOSH	platforma pro efektivní služby	OZP	osoby se zdravotním postižením
IP	individuální projekt	P	pobytové (á)
KHK	královéhradecký kraj	PČR	Policie České republiky
KHKr	královéhradecký kraj	PDZ	Péče o duševní zdraví
KISSoS	krajský informační systém sociálních služeb	PnP	příspěvek na péči
KRIS	osoby v krizi	PO	příspěvková organizace
KúKHK	krajský úřad královéhradeckého kraje	PO2	správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem
LDN	léčebna dlouhodobě nemocných	PO3	správní obvod obce s rozšířenou působností
MAS	místní akční skupina	PPP	Pedagogicko – psychologická poradna
MENT	osoby s mentálním postižením	PSS	poskytovatel sociálních služeb
MěDS	Městská doprava seniorů	PSS	pracovník v sociálních službách

SAS	sociálně aktivizační služba	TELP	osoby s tělesným postižením
SENI	senioři	ÚP	Úřad práce
SLUH	osoby se sluchovým postižením	ZDRP	osoby se zdravotním postižením
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností	ZNZP	osoby znevýhodněné
SPRSS	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb	ZRAK	osoby se zrakovým postižením
SVP	Středisko výchovné péče	o. p. s.	obecně prospěšná společnost
SWOT	SWOT analýza (silné, slabé stránky, příležitosti, hrozby)	z. s.	zapsaný spolek
T	terénní	z. ú.	zapsaný ústav

Seznam obrázků

Obrázek 1 Počet obyvatel v SO ORP Náchod, 2008–2023 (k 31. 12.)	6
Obrázek 2 Počet obyvatel ve městě Náchod a spádovém území, 2008–2023 (k 31. 12.)	7
Obrázek 3 Pohyb obyvatelstva v SO ORP Náchod, 2008–2023	7
Obrázek 4 Přírůstek obyvatel, město Náchod a spádové území, 2008 a 2023	8
Obrázek 5 Počet obyvatel dle hlavních věkových skupin v SO ORP Náchod, 2008–2023 (k 31. 12.)	9
Obrázek 6 Věkové skupiny v SO ORP Náchod, 2008–2023 (k 31. 12.)	9
Obrázek 7 Index stáří a průměrný věk v SO ORP Náchod, 2008–2023 (k 31. 12.)	10
Obrázek 8 Počet osob v seniorské věkové skupině v SO ORP Náchod, 2008 a 2023 (k 31. 12.)	12
Obrázek 9 Podíl osob v seniorské věkové skupině dle 5letých věkových skupin (v %) v SO ORP Náchod, 2008 a 2023 (k 31. 12.)	13
Obrázek 10 Počet osob v seniorské věkové skupině v SO ORP Náchod, 2023 (k 31. 12.)	13
Obrázek 11 Obyvatelstvo SO ORP Náchod podle rodinného stavu a pohlaví (v %), 2021	14
Obrázek 12 Obyvatelstvo v SO ORP Náchod podle rodinného stavu, 2021	15
Obrázek 13 Projekce počtu obyvatel v Královéhradeckém kraji, 2019–2071 (k 31. 12.)	16
Obrázek 14 Přirozený a migrační přírůstek obyvatelstva v Královéhradeckém kraji, 2019–2071	16
Obrázek 15 Projekce průměrného věku obyvatel a indexu stáří v Královéhradeckém kraji, 2019–2071 (k 31. 12.)	17
Obrázek 16 Projekce podílu obyvatel v hlavních věkových skupinách (v %) v Královéhradeckém kraji, 2019–2071 (k 31. 12.)	17
Obrázek 17 Příjemci příspěvku na péči – podle stupně závislosti, SO ORP Náchod a obec Náchod, 2023	19
Obrázek 18 Příjemci příspěvku na péči – podle věkové skupiny (podíl, v %), SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018 a 2023	21
Obrázek 19 Příjemci příspěvku na péči v pobytových zařízeních – podle věkové skupiny a stupně závislosti (podíl, v %), SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018 a 2023	23
Obrázek 20 Příjemci příspěvku na péči využívajících terénní služby – podle věkové skupiny a stupně závislosti (podíl, v %), SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018 a 2023	24
Obrázek 21 Příjemci příspěvku na mobilitu podle věkových skupin v SO ORP Náchod, 2017–2023	26
Obrázek 22 Příjemci příspěvku na mobilitu podle věkových skupin (v %) v SO ORP Náchod, 2017–2023	26
Obrázek 23 Držitelů průkazu OZP podle typu v SO ORP Náchod, 2017–2023	27
Obrázek 24 Držitelé průkazů TP dle věku držitele v SO ORP Náchod, 2017–2023	28
Obrázek 25 Držitelé průkazů ZTP dle věku držitele v SO ORP Náchod, 2017–2023	28
Obrázek 26 Držitelé průkazů ZTP/P dle věku držitele v SO ORP Náchod, 2017–2023	28
Obrázek 27 Počet pacientů s bydlištěm v okrese Náchod s vykázanou a poprvé vykázanou diagnózou F84 psychiatrem, 2017–2023	29

Obrázek 28 Počet pacientů s bydlištěm v okrese Náchod s vykázanou diagnózou F84 dle věkových skupin (v %), 2017–2023	30
Obrázek 29 Počet pacientů s bydlištěm v okrese Náchod s vykázanou diagnózou F84 dle věkových skupin a pohlaví, 2023	30
Obrázek 30 Počet pacientů s bydlištěm v okrese Náchod s vykázanou diagnózou F84 dle věkových skupin a pohlaví (v %), 2023	31
Obrázek 31 Počet pacientů s bydlištěm v okrese Náchod s vykázanou diagnózou F84 dle jednotlivých kategorií, 2017 a 2023	31
Obrázek 32 Poměr obdržенých veřejných prostředků dle jednotlivých zdrojů u služeb sociální péče (k červnu 2024)	36
Obrázek 33 Porovnání předpokladu financování služeb sociální péče z různých zdrojů pro rok 2024	37
Obrázek 34 Poměr obdržенých veřejných prostředků dle jednotlivých zdrojů u služeb sociální prevence (k červnu 2024)	38
Obrázek 35 Porovnání předpokladu financování služeb sociální péče z různých zdrojů pro rok 2024	38
Obrázek 36 Poměr obdržенých veřejných prostředků dle jednotlivých zdrojů u služeb odborného sociálního poradenství (k červnu 2024)	39
Obrázek 37 Porovnání předpokladu financování odborného sociálního poradenství z různých zdrojů pro rok 2024	39

Seznam tabulek

Tabulka 1 Ukazatele věkového složení obyvatel, vybraná území, 2008 a 2023	11
Tabulka 2 Příjemci příspěvku na péči, SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018–2023	18
Tabulka 3 Příjemci příspěvku na péči – podle stupně závislosti, SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018–2023	19
Tabulka 4 Příjemci příspěvku na péči – podle věkové skupiny, SO ORP Náchod, 2018–2023	20
Tabulka 5 Příjemci příspěvku na péči – podle věkové skupiny, obec Náchod, 2018–2023	20
Tabulka 6 Příjemci příspěvku na péči, SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018–2023	22
Tabulka 7 Příjemci příspěvku na péči, SO ORP Náchod a obec Náchod, 2018–2023	24
Tabulka 8 Přehled sociálních služeb zařazených do referenčních kapacit	32
Tabulka 9 Zdroje financování služeb sociální péče v roce 2024	36
Tabulka 10 Zdroje financování služeb sociální prevence v roce 2024	37
Tabulka 11 Zdroje financování odborného sociálního poradenství v roce 2024	39
Tabulka 12 Financování sociálních služeb z rozpočtu obcí v území ORP Náchod v r. 2024	40
Tabulka 13 Analýza výpočtu předpokládaných nákladů (chybějící služby a služby pod referenčním průměrem)	42
Tabulka 14 Analýza dotačních řízení	45
Tabulka 15 Struktura rozpočtové tabulky město Náchod – sociální oblast:	52

Přílohy

I. Zadání (str. 5).

II. Záměr (str. 5).

III. Metodická podpora ke zpracování analýz sociálního prostředí ORP Náchod 2024 (str. 31).

IV. Sít poskytovatelů sociálních služeb Náchod 2024 (str. 32)

V. Referenční kapacity sociálních služeb ORP Náchod (str. 34)

VI. Příloha k referenčním kapacitám – paragraf rozpočtu obcí

VII. Kritéria zařazení sociální služby do sítě služeb města Náchoda (str. 52)

Zdroje

Aktualizovaná metodická doporučení pro oblast plánování sociálních služeb, MPSV 2020;
https://www.mpsv.cz/documents/20142/225517/K3_Metodická_doporučení_v2.pdf/d812783a-e5cb-1dbb-daf8-6975b13af8b3

Analýza financování sociálních služeb. MPSV. 2019. [3c8c3bf8-c747-09b0-9308-3838a646c465 \(mpsv.cz\)](#)

ČSÚ; [Český statistický úřad | ČSÚ \(czso.cz\)](#)

KISSoS; [VERSO \(ders.cz\)](#) (nutné mít přihlašovací jméno a heslo)

MPSV; [Průvodce \(mpsv.cz\)](#)

Přehled služeb s celostátní působností zajišťující potřeby obyvatel Královéhradeckého kraje. [P3\) Přehled služeb s celostátní působností zajišťujících potřeby obyvatel Královéhradeckého kraje](#)

Rozvojová síť sociálních služeb – v návaznosti na potřebu investic do infrastruktury sociálních služeb.
[Příloha č. 3](#)

Síť veřejně podporovaných sociálních služeb 2024 – 2026 – přehled poskytovatelů služeb.
[2025_1_Stav_sítě_k_1.1.2025](#)

Střednědobý plán sociálních služeb Královéhradeckého kraje 2021 – 2023. [Revize č. 7 Střednědobého plánu sociálních služeb Královéhradeckého kraje 2024 až 2026](#)

Tiráž

Vytvořil Městský úřad Náchod, odbor sociálních věcí, 2025

Kontakt

Městský úřad Náchod

Odbor sociálních věcí

Zámecká 1845

547 01 Náchod

Informace k plánování sociálních služeb na území ORP Náchod: [Plánování sociálních služeb - Město Náchod](#)